

Stockholms stads fattigvårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

*Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1; postgirokonton
nr 1268), t. »sociala nämnderna»; ses-
sionstid: andra och fjärde måndagen i
varje månad, vanligen kl. 19.30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

I k. förordningen den 23 maj 1862 om
kommunalstyrelse i Stockholm stadgades, att
den allmänna fattigvården i staden skulle besörjas
av *Stockholms stads fattigvårdsnämnd*,
för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den
4 mars 1864. För dess verksamhet gällde bl. a.
k. förordningarna ang. fattigvården den 13 juli
1853 och den 9 juni 1871.

Enligt nu gällande lag den 14 juni 1918 om
fattigvården skall fattigvård — d. v. s. det un-
derhåll och den vård, som äro erforderliga, samt
för minderårig, d. v. s. den som icke fyllt sexton
år, jämväl uppfostran — meddelas minderårig
eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte
eller eljest bristande kropps- eller själskrafter
är oförmögen att genom arbete försörja sig och
som saknar medel till sitt livsuppehälle samt
icke annorledes erhåller hjälp (obligatorisk fat-
tigvård). I övrigt ankommer det på fattig-
vårdsnämnden att meddela fattigvård i de fall,
nämnden prövar nödigt (frivillig fattigvård). I
den mån skäl till eftergift icke förefinnes, äger
fattigvårdsnämnden uttaga ersättning för läm-
nad fattigvård av den, som åtnjutit fattigvården,
samt i fall av obligatorisk fattigvård jämväl av
den, som lagligen bort ansvara för försörjningen.
Ovillkorlig försörjningsplikt åligger föräldrar gen-
temot minderåriga barn samt man gentemot
hustrun. I övrigt åligger det föräldrar och barn
att i mån av behov, å ena, samt förmåga, å andra
sidan, försörja varandra, så att de ej falla fat-
tigvården till last. Sådan villkorlig försörjnings-
plikt åligger ock hustru gentemot mannen.

Enligt 44 § kommunallagen skola fattig-
vårdsuppgifterna handhas av en fattigvårds-
nämnd. Nu gällande instruktion för fattigvårds-
nämnden förordnar, att högsta ledningen av
stadens fattigvård tillkommer nämnden, som har

att, i enlighet med gällande författningar, på
tjänligaste sätt ordna och besörja fattigvården
jämte därmed sammanhängande angelägenheter.
Erforderlig vård å sjukhus av medellösa besörjes
för fattigvårdssamhällets räkning av sjukhus-
direktionen.

Nämnden består av, förutom ordförande,
som utses av stadskollegiet bland borgar-
råden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta
suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två
år i sänder. Minst en ledamot och en supple-
ant skall vara kvinna. Nämnden utser årligen
inom sig en vice ordförande. Nämnden
biträdes av en fattigvårdsdirektör. Nämnden
sammanträder minst en gång i månaden.
Åt särskilda delegerade må överlämnas att i
fråga om fattigvårds beviljande med nämndens
rätt besluta i enlighet med fattigvårdsreglementet
för Stockholms stad samt de särskilda föreskrif-
ter, som av nämnden meddelas (se sid. 252).
Inom var och en av huvudstadens territorialför-
samlingar skall finnas en av nämnden förordnad
fattigvårdsstyrelse (se sid. 256).

En ledamot av barnavårdsnämnden skall en-
ligt instruktionen för barnavårdsnämnden jämväl
vara ledamot av fattigvårdsnämnden. Med hän-
syn till det nära sambandet mellan fattigvårds-
nämndens och barnavårdsnämndens verksam-
hetsområden har vidare i fattigvårdslagen före-
skrivits, att, i den mån så prövas påkallat, re-
presentanter för barnavårdsnämnden och fattig-
vårdsnämnden eller dessa myndigheter i deras
helhet böra sammankomma för rådplägning om
angelägenheter, som beröra bådas verksamhet.
Uppstår tvekan därom, vilken av myndigheterna,
som i visst fall har att ingripa, kan avgörandet
häruittinnan hänskjutas till en särskild tremanna-
nämnd, bestående av den för båda nämnderna
gemensamma ledamoten samt därjämte en för ett
år i sänder utsedd ledamot från vardera nämnden
(se sid. 252).

Enligt lagen den 20 mars 1936 om socialre-
gister, skall i varje kommun av fattigvårds-
styrelsen eller annat kommunalt organ, som kom-
munen därtill utser, föras ett register (social-
register) över hjälpverksamheten inom kommunen.
I detta skola antecknas 1) de personer, som er-
hålla understöd eller annan hjälp genom kom-
munens organ, 2) inom kommunen boende per-
soner, som uppbära tilläggspension enligt lagen

om folkpensionering, understöd enligt förordningen om invalidunderstöd, blindhetsersättning, mödrahjälp, barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning för förebyggande eller hävande av arbetsoförmåga, varom i 8 § lagen om folkpensionering förmåles, samt 3) personer, som erhålla hjälp i annan än nu nämnd form, i den mån kännedom därom erhålles och anteckning därom anses böra inflyta i registret. Kommunala och statliga institutioner, vissa försäkringsbolag samt erkända sjuk- och arbetslöshetskassor äro pliktiga att lämna socialregistret upplysning om från dem utgående hjälp och understöd. Kommunalt organ, som bedriver hjälperksamhet, skall, innan hjälpåtgärd till viss person beslutas, från socialregistret inhämta upplysningar rörande personen i fråga. Rätt att erhålla sådan upplysning tillkommer även övriga uppgiftspliktiga institutioner. Socialregistret och därtill hörande handlingar ävensom därifrån erhållna uppgifter skola så förvaras, att de icke åtkommas av obehöriga.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 69). Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931 med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖA 14 juli 1934 (se Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). Lag 14 juni 1918 om fattigvården, med ändr. Lag 18 juni 1937 ang. kommunala pensionstillskott m. m. Lag 2 maj 1919 ang. lindring i de mindre bemedlades kostnader för vård av sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka. Lag 20 mars 1936 om socialregister, med ändr. Lag 28 maj 1937 om inkränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, med ändr.

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

***Johnsson**, J. W., pastor, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Ekdahl**, H. O. S., postmästare, stadsfullm.

***Engzelius**, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudielärd, stadsfullm.

Hallström, K. L. F., tjänsteman.

***Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm.

Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Carlsson**, H. T., slöjdlärare.

Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm.

Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

***Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.

Levin, f. Kaijser, Gerd, fru.

***Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.

Sjöstrand, G. E., typograf.

***Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Sekreterare.

Mehr, Hj. L., vice stadssekreterare (se sid. 88).

Fattigvårdsnämndens delegerade.

Delegerade för understödsärenden.

Se sid. 252, 264.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Se sid. 264, 265.

Budgetdelegerade.

Ekdahl, H. O. S.; **Karlsson**, Wictor E.; **Wahlbärj**, J.

Tjänstedelegerade.

Wahlbärj, J., ordf.; **Ekdahl**, H. O. S.; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A.

Suppleanter: **Hermansson**, K. Ture E.; **Johnsson**, J. W.; **Åstrand**, N.

¹⁾ Enligt nämndens beslut den 24 januari 1944 skola vid förfall ordföranden ersättas av fru Ström, vice ordföranden av fru Kollberg, hr Hallström av hr Sjöstrand, hr Hermansson av hr Carlsson, hr Wahlbärj av hr Robinson, fru Engzelius av fru Ström, hr Åstrand av fru Johansson, fru Hagström av fru Levin och hr Ekdahl av fru Ewerlöf.

Därest den för frånvarande ledamot utsedda personliga suppleanten icke skulle vara tillstädes, skall, i den mån suppleanterna icke redan enligt huvudregeln tagits i anspråk, såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldsta suppleanten inom samma partigrupp. Om någon suppleant enligt denna ordning icke finnes tillstädes, skall såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldsta suppleanten oberoende av partigrupp, varvid dock skall iakttas, att representanter för de borgerliga partierna i första hand skola ersätta varandra.

FVN

Anstaltsdelegerade.

Se sid. 265.

Byggnadsdelegerade.

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Bergström, K., byggnadsingenjör; Ek-dahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.; Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.; Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm.

Delegerade för arbetshemmen

(med uppgift att följa verksamheten vid resp. arbetshem; jfr sid. 270).

För arbetshemmet Ösbyholm:

Carlsson, H. T.; Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M.; Ström, f. Hänes, Hildegard A.
Suppleant: Johansson, f. Nilsson, J. W. E. (Thora).

För arbetshemmet Emaus:

Carlsson, H. T.; Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M.; Ström, f. Hänes, Hildegard A.
Suppleant: Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora).

Tremannanämnden.

(Med uppgift att avgöra vissa ärenden jämlikt 38 § 2 mom. fattigvårdslagen; jfr sid. 250.)

Angående tremannanämndens sammansättning, se sid. 275.

Revisorer.¹⁾

Stadsfullmäktige utse årligen i december sju revisorer jämte tre suppleanter för granskning av fattigvårdsnämndens samt styrelsens över pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Björkman, N. G., överstelöjtnant.
Carlberg, B. C., civilingenjör, stadsfullm.
Håkansson, E. A. F., spårvägsman.
Lundqvist, E. J., chefredaktör, ordf.
Löfcrantz, V. F., kamrerare.
Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.
Rohdin, L. S., elmästare.

Suppleanter:

Billberg, A. A., förste byråingenjör.
Ek, K. A., kassör.
Lindén, L. G. A., förbundssekreterare.

¹⁾ Fattigvårdsnämndens revisorer granska jämväl förvaltningen av de medel, som tillhöra församlingarnas enskilda fattigvård.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1); t. »sociala nämnderna»; sessionstid: onsdagar kl. 14.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade överlämnat att i fråga om understöds beviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med reglementet för fattigvården i Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden skola utses årligen av nämnden till ett antal av minst tre och högst fem ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärendena skola beredas och föredragas av fattigvårdsinspektören, som även verkställer delegerades beslut samt äger, under tiden mellan delegerades sammanträden, vidtagna de åtgärder, som ej tåla uppskov.

Delegerade för understödsärenden tillkommer: att för intagning å anstalter enligt vissa grunder remittera vårdbehövande personer:

till ålderdomshem: i Stockholm hemortsberättigade behövande personer, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan dylik anledning, utan att vara i behov av sjukvård, behöva varaktigt omhändertagas, och som genom hedrande vandel gjort sig förtjänta att å sådant hem intagas;

till vårdhem: behövande personer, som i följd av kroppslig eller andlig svaghet, varaktig sjuklighet eller annan dylik anledning äro i behov att omhändertagas för sjukvård, dock utan att behöva vård å sjukhus;

till försörjningshem: i någon mån arbetsföra behövande personer, som äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, även som i Stockholm hemortsberättigade behövande arbetsföra personer, som ansöka om inträde; till mödrahem och härbärgen [asyler för husrilla]; behövande familjefäder, kvinnor och barn, som äro i saknad av bostad;

till andra tillgängliga anstalter: behövande personer, som där kunna beredas lämplig och erforderlig vård;

att till utackordering remittera behövande personer, vilka anses böra erhålla mera personlig vård;

att i övrigt bevilja fattigvård eller annat understöd i sådana fall, där prövningen ej enligt meddelade bestämmelser tillhör annan;

att i de fall, där delegerade beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, vardas bevakade;

att vid bevakandet av fattigvårdssamhällets rätt mot understödstagare och för dem för-

sörjningspliktiga å nämndens vägnar utfärda arbetsföreläggande, som avses i 71 § lagen om fattigvården;

att föranstalta om hemsändning eller avhändertande av understödstagare; samt

att i fall, då sökande anmäler missnöje med fattigvårdsstyrelsens beslut, eller på fattigvårdsinspektörens framställning pröva fattigvårdsstyrelsens beslut.

Vid handläggning av sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asyler för husvilla], skall med vissa undantag yttrande inhämtas från vederbörande fattigvårdsstyrelse.

Reglemente. Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med tillägg.

Delegerade.

Hallström, K. L. F., tjänsteman, ordf.; Johansson, J. W., pastor, stadsfullm., vice ordf.; Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; Levin, f. Kaijser, Gerd, fru; Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Suppleanter: Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm.

Central förvaltning.

Fattigvårdsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. sociala nämnderna; expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Fattigvårdsnämndens expedition är nämndens och dess delegerades beredande och verkställande organ. Expeditionens verksamhet är f. n. fördelad på åtta avdelningar, nämligen: fattigvårdsdirektörens kansli, fattigvårdsinspektörens expedition, sekreterarexpeditionen, kamrerarexpeditionen, indententsexpeditionen, ombudsmansexpeditionen, centrala vårdbyrån och socialregistret.

Fattigvårdsdirektören är chef för den centrala förvaltningen och anstaltsvården. Honom åligger att ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården i huvudstaden, verka för dess följdriktiga handhavande och sunda utveckling, hos nämnden eller dess delegerade göra de framställningar,

vilka i sådant syftemål påkallas, samt bringa deras beslut till verkställighet, där ej detta tillkommer annan. Han skall verka för uppehållandet av samarbete såväl med myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården, som ock med föreningar och enskilda, vilka utöva understödsverksamhet eller annan hithörande social verksamhet inom huvudstaden. Han har att bereda och föredraga de ärenden, som tillhöra fattigvårdsnämndens, dess delegerades och beredningars handläggning, samt att avgiva utlåtande i frågor, som av dessa hänskjutas till honom; dock med rätt för honom att i den omfattning han finner lämplig överlämna ärendenas beredning och föredragning åt annan tjänsteman. Därför skall han närvara vid fattigvårdsnämndens sammanträden, även om ärendenas föredragning överlämnats åt annan tjänsteman; och äger han rätt att deltaga i nämndens överläggningar, men ej i besluten, samt att i förekommande fall få sin särskilda mening antecknad till protokollet. Fattigvårdsinspektören har bl. a. att utöva chefskapet för distriktsbyråerna samt att handlägga understödsärenden och andra ärenden, som med dem äga samband, allt i den mån fattigvårdsdirektören ej finner nödigt att själv därmed taga befattning.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 3 maj 1932 för fattigvårdsdirektören och fattigvårdsinspektören, med ändr.

Fattigvårdsdirektör (C).

Wangson, O. R. (förordn. t. o. m. ³⁰/6 1946);
mottagningstid: 9,30—10,30.

Fattigvårdsinspektör (24).

Carlsson, B. A. B.; mottagningstid: 9—11.

Fattigvårdsdirektörens kansli.

Vasagatan 23—25.

Notarie (19).

Ericson, E. Hj., tf.

Förste kammarskrivare (17).

Essén, E. R., tf.

Kontorsassistent (13).

Östlihn, E. P. N.

E. o. amanuens (XIII).

Tegell, F. V., tf.

FvN

Kuratorer.¹⁾

Vid Gammelbyns ålderdomshem samt vårdhemmen Högalid och Stureby:

Wallström, Inez M., e. o. kurator (XII); mottagning: å vårdhemmet Stureby måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 49 25 00; å vårdhemmet Högalid torsdagar 13—14, t. 23 25 70.

Vid Rosenlunds vård- och ålderdomshem, Guldbroöllophemmet, Skarpnäcks ålderdomshem och mödrahemmet vid Åsögatan 44:

Sigstedt, Greta L., kontorsassistent (13); mottagning: å Rosenlunds vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 44 02 90.

Vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem, Bromma ålderdomshem samt vårdhemmet Södermannagatan 2 med filialer:

Carlsson, f. Karlsson, Vera K., extra kurator (5,196 kr.); mottagning: å Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 23 55 10; å vårdhemmet Södermannagatan 2 torsdagar 13—14, t. 43 48 40.

Ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Fattigvårdsinspektörens expedition.

Vasagatan 23—25.

E. o. amanuens (XIII).

Weidenhielm, E. G. R., *tf.*

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5).

Sekreterareexpeditionen.

Vasagatan 23—25.

Sekreterare (2,400 kr.).

Mehr, Hj. L., vice stadssekreterare (se sid. 88).

E. o. kontorsskrivare (IX).

Gaefke, f. Lundgren, Rut E.

Kamrerareexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edstam, N. Hj.; mottagningstid: 9—10.

Kontorsassistent (13).

Norström, F. O.

¹⁾ Kurator har till uppgift att biträda å fattigvårdsanstalterna intagna vårdtagare med bevakande av deras privata angelägenheter.

E. o. amanuens (XIII).

Wanngård, C. J.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Carlsson, Emmy A.

En kontorist (8), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), två e. o. kontorsbiträden (V).

Intendentexpeditionen.

Vasagatan 23—25.

Intendenten har att biträda fattigvårdsdirektören vid förvaltningen av de under nämnden lydande fattigvårdsanstalterna.

Intendent (2 kl.) (21).

Edvall, N. G. F., *tf.*, mottagningstid: 9—10.

Kontorsassistent (13).

Karlberg, G. K. A., *tf.*

Extra kontorsassistent (e. 13).

Jalvén, N. E., *tf.*

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), en e. o. första telefonist (V), två e. o. telefonister (IV), en extra telefonist (2,160 kr.).

Förste expeditionsvakt (8).

Landqvist, H. M., *tf.*

Tre expeditionsvakter (6), en e. o. automobilförare (VII), tre e. o. expeditionsvakter (VI), tre extra expeditionsvakter (2,580 kr.), två hissförare.

Ombudsmansexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Å ombudsmansexpeditionen handläggas mål och ärenden rörande ersättning för beviljad fattigvård. — Befattningshavarna å ombudsmansexpeditionen hava att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Ombudsman (22).

Vakant.

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A. (å avdelningen för sjukvårdsmål); mottagningstid: 9—10; **Brisenius**, O. A. (å avdelningen för mål mot vårdtagare och försörjningspliktiga); mottagningstid: 9—10.

Kammarsskrivare (15).

Söderlindh, C. A. F.; **Werndahl**, G. W.

Kontorsassistenter (13).Rooth, H. B.; Willny, H. G. W., *tf.**E. o. amanuenser* (XIII).

Agelin, J. F.; Tirén, L. B. E. R.; Eckerström, C. B. E.; Dahl, S. A.

Assistent (1 kl.) (12).

Holmqvist, R.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Eriksson, E. P. V.

Fyra *e. o. inkasserare* (X), en *kontorsskrivare* (9), fem *första kontorsbiträden* (7), ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *extra inkasserare* (3,660 kr.), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), två *e. o. skrivbiträden* (IV), ett *extra skrivbiträde* (2,160 kr.).

Centrala vårdbyrån.*Norra Bantorget 29.*

Centrala vårdbyrån handlägger frågor rörande hjälpsökandes remitterande till vissa kommunala och enskilda anstalter och verkställer i samband därmed utredningar för bedömande av rätt till ersättning av stat, kommun och enskilda. Byrån har även uppgift att bevaka stadens intressen i folkpensionsfrågor och övervakar, att envar av kommunen omhändertagen understödstagare erhåller den folkpension, vartill han är berättigad. Vidare innehåller byrån för stadens räkning folkpension och invalidunderstöd, som utgå till å stadens anstalter intagna understödstagare.

I övrigt biträder byrån med utredningar och handläggning av ärenden, som direkt äro föremål för åtgärder från understödsdelegerade. — Befattningshavare å centrala vårdbyrån hava att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Aktuarie (19).

Jacobsson, C. M.; mottagningstid: 9—10.

Förste assistenter (14).Widholm, A. J.; Lindell, K. G. A.; Sandström, C. N., *tf.**E. o. amanuens* (XIII).Söderberg, S. O. G., *tf.**Assistenter* (1 kl.) (12).Sandahl, Elin E. C.; Johansson, S. J.; Eriksson, N. E., *tf.*; Gyllner, G. K., *tf.*; Svanström, S. G., *tf.**E. o. assistenter* (1 kl.) (XII).

Berg, K. G. E.; Dahlebo, G. J. H.; Zederroth, S. V.; Zetterberg, G. R. H.; Odin, E. M. F.,

tf.; Movschenson, G.; Wenngren, T. S. R., *tf.*; Westring C. E.

FvN

En *kontorsskrivare* (9), två *första kontorsbiträden* (7), ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. skrivbiträden* (IV).

Socialregistret.*Östra Järnvägs-gatan 26.*

Den efter stadsfullmäktiges medgivande (jfr Utl. 1937: nr 243) med stadens statistiska kontor träffade överenskommelsen om kontorets biträde med förande av socialregister för Stockholm har fr. o. m. den 1 januari 1943 upphört att gälla. Fr. o. m. denna tidpunkt har fattigvårdsnämnden helt övertagit socialregistret. Detta har omorganiserats i enlighet med de riktlinjer, som angivits i ett av kommittén för socialvårdens centralisering den 13 juni 1942 avgivet betänkande. I enlighet härmed har verkställts en samordning av de centrala nominalregistren och aktsamlingarna hos fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, arbetslöshetskommittén, socialregistret och i viss utsträckning även familjebidragsnämnden. Genom omorganisationen hava de centrala nominalregistren hos fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden och arbetslöshetskommittén ersatts med socialregistrets nominalregister, som av denna anledning i vissa avseenden omändrats och utbyggt. Vidare hava socialregisterakterna sammanslagits med fattigvårdsnämndens personalakter, vilka sedan mars månad 1933 varit gemensamma för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén. Dessa akter fungera numera jämväl som socialregisterakter.

I samband med berörda omorganisation har socialregistret övertagit uppgiften att verkställa hemortsrättsutredningar.

Nämndens distriktsbyråer tjänstgöra från den 1 januari 1943 även som filialbyråer till socialregistret. Å distriktsbyråerna förvaras socialregisterakter beträffande det klientel, som åtnjuter understöd genom respektive distrikt. Övriga socialregisterakter och samtliga andra registerhandlingar förvaras å det centrala socialregistret.

Aktuarie (19).

Grünberger, H.; mottagningstid: 9—10.

Kammarsskrivare (15).Nilsson, N. I. P., *tf.**E. o. amanuens* (XIII).

Bagge, N. F.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Larsson, N. O. V.; Lundin, B. H.

Assistent (1 kl.) (12).

Johansson, D. G.

FvN

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Lundgren, A. V.

Första kontorsskrivare (11).

Åberg, f. Alfheim, Sonja L.

Sju *extra assistenter* (3,780—2,880 kr.), fem *första kontorsbiträden* (7), fyra *kontorsbiträden* (5), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), aderton *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), trettio *extra kontorsbiträden* (2,882—2,220 kr.), fem *extra skrivbiträden* (2,160 kr.), en *e. o. expeditionsvakt* (IV), sex *extra expeditionsvaksbiträden* (1,980—1,200 kr.).

Tjänstemän, som på grund av förordnanden å andra tjänster eller för att innehava e. o. tjänster åtnjuta tjänstledighet.

Biträdande ombudsman (20).

Tersmeden, C. F. T. B. G. (se sid. 89).

Inspektör (1 kl.) (19).

Helin, M. S. (se sid. 296).

Notarie (19).

Edvall, N. G. F. (se sid. 254).

Förste kammarskrivare (17).

Ericson, E. Hj. (se sid. 253).

E. o. föreståndare (XVII).

Essén, E. R. (se sid. 253).

Extra inspektör (e. 17).

Sundberg, E. D. (se sid. 101).

Kammarskrivare (15).

Hallberg, E. G. (se sid. 296); Thulin, Y. T. (se sid. 303); Korsner, K. M. H. (se sid. 209); Grünberger, S. (se sid. 249); Sundberg, E. D. (se ovan och sid. 101).

E. o. kammarskrivare (XV).

Nilsson, N. I. P. (se sid. 255).

Förste assistenter (14).

Larsson, J. L. (se sid. 259); Östlund, N. E. (se sid. 258); Hansson, H. A. S. (se sid. 261); Norén, A. S. (se sid. 263); Rydström, O. G. W. (se sid. 258).

Extra kontorsassistent (e. 13).

Karlberg, G. K. A. (se sid. 254).

E. o. förste assistent (XIV).

Mathson, A. I. M. (se sid. 259).

Kontorsassistent (13).

Essén, E. R. (se ovan och sid. 253).

E. o. amanuenser (XIII).

Willny, H. G. W. (se sid. 255); Ernström, C. W. (se sid. 262); Strandh, R. E. (se sid. 248); Lindblad, E. B.

Assistenter (1 kl.) (12).

Sandström, C. N. (se sid. 255); Dahlgren, f. Huss, Margit (se sid. 258); Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E. (se sid. 262); Mathson, A. I. M. (se ovan och sid. 259); Sandberg, C. M. G. (se sid. 303); Rick, F. G. V. (se sid. 258); Carlweitz, J. R. T. (se sid. 248); Hedberg, E. A. (se sid. 261); Bölling, J. G. (se sid. 297).

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Bagge, E. G. (se sid. 259); Nilsson, E. B. (se sid. 249); Rahm, A. E. M. (se sid. 263); Florin, f. Fredriksson, Birgit E. (se sid. 261); Ljungdahl-Morin, Irma E. (se sid. 261); Nilsson-Müller, Karna G. (se sid. 261); Sköld, K. G. E.; Andersson, S. V. (se sid. 258); Eidem, S. A. R. (se sid. 263); Tegell, F. V. (se sid. 253); Weidenhielm, E. G. R. (se sid. 254); Eriksson, N. E. (se sid. 255); Gyllner, G. K. (se sid. 255); Svanström, S. G. (se sid. 255).

Fattigvårdsnämndens distriktsbyråer och församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Inom var och en av huvudstadens territoriella församlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse, med undantag för Jakobs och Johannes församlingar, vilka hava gemensam fattigvårdsstyrelse, samt för Katarina församling, som uppdelats på två styrelser.

Fattigvårdsstyrelse skall utses för kalenderår av fattigvårdsnämnden och utgöras av minst fem och högst sju ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Varje styrelse skall årligen inom sig utse ordförande och vice ordförande samt kassaförvaltare för under styrelsens förvaltning stående fonder. Minst en ledamot skall vara kvinna. Vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde äga fattigvårdsdirektören samt församlingens kyrkoherde eller dennes ställföreträdare närvara samt deltaga i överläggningarna.

Det tillkommer fattigvårdsstyrelserna, var och en inom sitt område, att utöva tillsynen över och omvårdnaden om sådana fattiga, som icke åt-

njuta vård å anstalt. Vidare åligger det fattigvårdsstyrelse

a) att mottaga och bereda sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asylar för husvilla] samt med anledning därav avgiva utlåtande eller, jämlikt fattigvårdsnämndens bemyndigande, fatta beslut;¹⁾

b) att vaka över att beviljat understöd berörigen användes;

c) att i de fall, där styrelsen beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, varda bevakade;

d) att hos delegerade för understödsärenden göra anmälan om sådana fall, där åtgärder böra vidtagas för utfärande av arbetsföreläggande eller för hemsändning av understödstagare;

e) att besluta om fri sjukhusvård;

f) att i fall, då enligt donationsbrev eller annat förordnande donationer eller andra tillgångar skola förvaltas av fattigvårdsstyrelse, jämväl, där ej annat är föreskrivet, förordna om de understöd, som skola av dessa tillgångar utgå;

g) att avgiva utlåtanden i frågor, som av fattigvårdsnämnden, delegerade för understödsärenden, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören hänskjutas till styrelsens prövning; samt

h) att till fattigvårdsnämnden, dess delegerade, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören göra de framställningar, som finnas påkallade.

Fattigvårdsstyrelsen skall sammanträda på kallelse av ordföranden, så ofta denne finner nödigt. Staden är indelad i fattigvårdsdistrikt, vart och ett omfattande en eller flera fattigvårdsstyrelsers områden. Antalet distrikt har av stadsfullmäktige bestämts till nio. Beträffande fattigvårdsdistriktens omfattning hänvisas till sid. 257—264.

Inom varje fattigvårdsdistrikt finnes en distriktsbyrå med viss anställd personal under ledning av en inspektör.

Föreståndare (inspektör) för distriktsbyrå har att bereda och föredraga alla ärenden, som skola handläggas av fattigvårdsstyrelse, tillhörande distriktet, och är styrelsens verkställande organ. Han äger att mellan fattigvårdsstyrelsens sammanträden fatta de beslut och vidtaga de åtgärder, som eljest ankomma på styrelsen men ej tåla uppskov. Enligt instruktionen för föreståndarna (inspektörerna) för Stockholms stads fattigvårds distriktsbyråer skall det, bland annat, särskilt åligga föreståndarna (inspektörerna) att mottaga alla ansökningar om understöd från personer, som vistas i fattigvårdsdistriktet, i den mån ansökningarna ej skola ingivas till fattigvårdsnämndens expedition, och att utlämna beslutade understöd å bestämda tider; att utfärda medellöshetsintyg och hemortsrättsbevis; att bevaka fattigvårdssamhällets

anspråk på gottgörelse hos annat samhälle för fattigvård, som utgivits genom distriktsbyrån och vidtagna härför erforderliga åtgärder; att efter beslut av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden eller av fattigvårdsstyrelse uttaga gottgörelse för lämnad fattigvård hos den, som åtnjutit fattigvården eller har försörjningsplikt mot sådan person; att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar rörande offentlig och enskild hjälpverksamhet samt att föra distriktsbyråns räkenskaper.

Ansökning om fattigvård eller annat understöd ingives till distriktsbyrån i det fattigvårdsdistrikt, där sökanden vistas; mottagning varje helgfri dag å tid, som bestämmes av fattigvårdsnämnden (jfr dock nedan). Utredning av understödsfrågor verkställas av särskilda tjänstemän, assistenter, samt delvis även av diakonissor och fattigvårdssystrar.

En sedan den 1 mars 1941 vid vissa distriktsbyråer försöksvis provad ny organisation, tillämpas fr. o. m. den 1 mars 1942 vid samtliga distrikt. Den nya organisationen skiljer sig huvudsakligast från den förutvarande ifråga om assistenternas arbetsuppgifter, varjämte vissa förändringar vidtagits beträffande personalsammansättningen och expeditonsarbetet vid byråerna. Assistenterna ha här nedan benämnts kretsassistenter, emedan varje assistent enligt den nya organisationen har närmaste tillsynen och svaret för klientelet inom en viss geografisk krets inom distriktet. Kretsarnas storlek ha bestämts med hänsyn till antalet understödstagare, bosatta inom kretsen.

Vid sammanträde den 13 september 1943 beslöt fattigvårdsnämnden att i samarbete med barnavårdsnämnden och arbetslöshetskommittén inrätta en för dessa kommunala institutioner gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden. Såsom sådan byrå (socialbyrå) fungerar f. n. distriktsbyrå V.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 12 juli 1932 för föreståndarna (inspektörerna) för fattigvårdens distriktsbyråer, med ändr.

Avlöningar m. m. Diakonissor: fattigvårdsstyrelse erlägger årligen till diakonissanstalten för varje diakonissa 1,000 kr. samt utbetalar till diakonissan 1,500 kr. i kostpenningar jämte rörligt tillägg härå, varjämte hon åtnjuter möblerad bostad, bränsle och lyse samt fri skatt.

Distrikt I

(omfattande Brännkyrka och Enskede församlingar).

Brännkyrka församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; Ferb, K. P. E., personalkonsulent; Holmqvist,

¹⁾ Beträffande arbetslöshetsärenden, se här nedan och sid. 264.

FvN

H., signalingenjör; **Lindquist**, C. G. A., aktuarie, vice ordf.; **Nyström**, K. V. E., verk-mästare, ordf.; **Strömberg**, N. E. T., förråds-förman; **Widegren**, f. Olovsson, Olga J. B., fru.

Suppleanter: **Eriksson**, S. H., vice värd; **Fredriksson**, S. H., kamrerare; **Hedström**, f. Jansson, Helfrid A., fru; **Krantz**, E. G., snickare.

Diakonissor.

Nylander, Anna V. (bostadstel. 57 23 11); **Söderholm**, Elsa K. (bostadstel. 45 11 80); mot-tagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 11 28.

Enskede församlings fattigvårds-styrelse.

Ledamöter.

Edman, E. A., f. d. överlärare; **Gau**, H. A., för-man; **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; **Johansson**, K. W., förste reparatör, ordf.; **Lindqvist**, G. R., re-daktör, vice ordf.; **Månsson**, f. Hjorth, Hanna K., fru; **Setréus**, I. M., kassör.

Suppleanter: **Larsson**, f. Wilson, Aina F., fru; **Larsson**, f. Andersson, Greta V., fru; **Lundström**, A. E., snickare; **Niwong**, f. Stenström, Wera, A., fru.

Diakonissa.

Johanson, Märta A. (bostadstel. 49 09 40); mot-tagning: alla vardagar 9—11, Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 08 58.

Distriktsbyrå I.

Församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Vakant; t. 45 10 51.

Kammarsskrivare (15).

Wagner, K., inspektörsassistent; t. 45 14 00.

E. o. förste assistent (XIV).

Dahlgren, f. Huss, Margit, kretsassistent D; t. 45 11 27.

Assistenter (1 kl.) (12).

Edin, G. M. V., kretsassistent A; t. 45 11 28; **Westermarck**, f. Wolf, Gurli O. E., kretsassistent E; t. 45 45 34; **Dahlin**, S. T. S., krets-assistent B; t. 45 11 28; **Ekberg**, R. S., krets-assistent C; t. 45 11 26.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Nilsson, R. Anna-Lisa; t. 45 10 32.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kon-torsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

Distriktsbyrå I A.

Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; expedi-tionstid 9—11.

Extra inspektör (3 kl.) (6,576 kr.).

Rydström, O. G. W., tf.; mottagningstid: 9—11; t. 49 65 20.

Assistent (1 kl.) (12).

Andersson, S. V., tf., kretsassistent B; t. 49 29 70.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Jonsson, E. O., kretsassistent A; t. 49 29 70.

Första kontorsbiträde (kassör) (7).

Grönkvist, f. Ahlfeldt, H. Margareta; t. 49 08 58.

Ett kontorsbiträde (5), en vaktmästare.

Distrikt II

(omfattande Högalids församling).

Högalids församlings fattigvårds-styrelse.

Ledamöter.

Axi, S. G. E., fängelsedirektör, vice ordf.; **Claës-son**, E. L., tjänsteman, ordf.; **Hedin**, W. I., kamrerare; **Hjern**, J. M., notarie; **Jansson**, M. Viktoria, fröken; **Johansson**, B. E., ombuds-man, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Lövgren**, f. Eriksson, Hulda T., fru.

Suppleanter: **Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; **Lundquist**, f. Pettersson, Ester T., fru; **Åstrand**, O. ombudsman.

Diakonissa.

Claesson, Ruth D. C. (bostadstel. 41 89 85); mottagning: alla vardagar 9—10, Krukmakar-gatan 42, n. b., Sv.; t. 43 01 00.

Distriktsbyrå II.

Krukmakargatan 42, n. b., Sv.; expedi-tionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Östlund, N. E., tf.; mottagningstid: 9—11; t. 40 14 06.

Kammarsskrivare (15).

Rick, F. G. V., inspektörsassistent, tf.; t. 42 42 11.

Förste assistent (14).

Mathson, A. I. M., *tf.*, kretsassistent C; t. 40 14 54.

Assistent (1 kl.) (12).

Svensson, K. G., kretsassistent A; t. 40 50 80.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Brolinder, A. Å., kretsassistent B; t. 40 73 80;
Thunblad, Lydia S. E., kretsassistent D; t. 42 98 45.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Larsson, Brita M., *tf.*; t. 40 20 33.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *vaktmästare*.

Distrikt II A

(omfattande Maria Magdalena församling).

Maria församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare, vice ordf.; **Johanson, f. Sjöberg, Emilie K.,** fru; **Karling, K. G.,** typograf, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Kulin, H. V.,** chaufför, ordf.; **Masreliez, Anna M. E.,** fröken.

Suppleanter: **Blomstrand, f. Ekberg, Ester,** fru; **Carlberg, O. Ch.,** stationsskrivare; **Johansson, A. S.,** metallarbetare.

Diakonissa.

Tydell, Doris M. E. (bostadstel. 40 77 32); mottagning: alla vardagar 9—10, Blecktornsgränd 12, n. b, Sö.; t. 40 47 07.

Distriktsbyrå II A.

Hornsgatan 52, 1 tr., Sö., för hjälpsökande Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Holmberg, F. N. G. R., mottagningstid: 9—11; t. 41 33 41.

Kammarsskrivare (15).

Gummesson, G. A., inspektörsassistent; t. 40 47 27.

Assisterter (1 kl.) (12).

Blanck, A., kretsassistent B; t. 40 47 49; **Larsson, C. H.,** kretsassistent A; t. 40 47 04; **Blom, Y. N. L.,** kretsassistent C; t. 40 47 28; **Bagge, E. G.,** *tf.*, kretsassistent D; t. 40 47 53.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Handberg, Signe L., t. 40 29 16.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *ordningsvakt*.

Distrikt III

(omfattande södra delen av Katarina församling).

Södra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Brolin, T. E., kassadirektör; **Carlsson, H. T.,** slöjdlärare, ordf.; **Garsten, f. Hesselius, Margit B.,** fru; **Johansson, G. E.,** kommunalarbetsare; **Lindberg, W. D.,** konditor; **Svensson, Anna V.,** *tf. e. o. förste biblioteksassistent, vice ordf.*; **Zetterberg, G. R. H.,** *e. o. assistent, kassaförvaltare för styrelsens fonder.*

Suppleanter: **Lundevall, f. Klöfverskjöld, Irma A.,** fru; **Olsson, J. A.,** järnvägsman; **Svensson, f. Johansson, Anna-Lisa,** fru.

Diakonissor.

Ekberg, Elna M. K. (bostadstel. 41 38 51); **Carlstedt, G. Valborg K.** (bostadstel. 40 04 49); mottagning: alla vardagar 9—11, Allhelgonagatan 14, Sö.; t. 40 62 77.

Distriktsbyrå III.

Allhelgonagatan 14 eller Götgatan 94, 2 tr., Sö.; expeditionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Larsson, J. L., mottagningstid: 9—11; t. 40 08 32.

Kammarsskrivare (15).

Dahlgren, T. E., inspektörsassistent; t. 40 84 48.

Förste assistent (14).

Blanck, A. V., kretsassistent A; t. 42 98 46.

Assisterter (1 kl.) (12).

Clarholm, A. V., kretsassistent B; t. 40 64 27; **Söderström, K. H.,** kretsassistent D; t. 40 65 57.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Wennerborg, O. H. I., kretsassistent E; t. 40 28 86; **Rönngrén, Hilma K. S.,** kretsassistent C; t. 40 29 19.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Dahlgren, Margit S., t. 40 25 14.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *kontorsbiträden* (5), en *vaktmästare*.

FvN

Distrikt IV

(omfattande norra delen av Katarina församling och Sofia församling).

Norra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bergquist, T. V., kontorist; Bornby, C. A., tillskärare; Forsberg, K. W. G., kemigraf; Gyhlenius, J. P., guldsmedsarbetare, ordf.; Ljunggren, f. Brandt, H. T. (Jeanne), fru; Lund, K. (Stina), fröken, vice ordf.; Wikland, f. Roosvall, Dagmar M. V., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Karlsson, O. S., sekreterare; Lindström, O. H., tryckare; Olsson, Maud I. D., fru.

Sofia församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Johansson, A. J., elektriker, vice ordf.; Johansson, K. V., filare, ordf.; Lindquist, f. Kylander, Elin A., fru; Nordenson, f. Lagercrantz, Clare, fru; Nyström, G. H., instrumentmakare; Perup, J. W., extra bitr. inspektör; Stjernström, f. Pettersson, Sara E., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Anderson, f. Enroth, A. M. (Annagreta), fru; Hjelmström, L. T., kamrerare; Sjöström, K. E., torpedmontör.

Diakonissor.

Björnstedt, Anna-Lisa A. G. (bostadstel. 40 00 65); Carlsson, Hanna M. (bostadstel. 41 59 42); mottagning: alla vardagar 9—11, Erstagatan 32, 1 tr., Sö.; t. 40 10 65.

Distriktsbyrå IV.

Erstagatan 32—34, Sö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Lovén, N. W.; mottagningstid: 9—11; t. 40 10 12.

Kammarsskrivare (15).

Öhnell, G. H., inspektörsassistent; t. 40 10 47.

Assistent (1 kl.) (12).

Andersson, N. G., kretsassistent E; t. 40 10 50; Malmberg, S. F. J., kretsassistent D; t. 42 64 86; Tetzell, G., kretsassistent C; t. 40 10 57.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Åmark, F. R., kretsassistent B; t. 40 10 19; Lindqvist, E. V. H., kretsassistent A; t. 40 58 15.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Notini, f. Brohlén, O. W. M. (Wivan); t. 40 25 19.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

Distrikt V

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församlingar samt Essingeöarna av Bromma församling).

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bengtsberg, M. Adèle, bokbinderiarbetska; Bergh, J. T. A., läroverksadjunkt, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Hellström, f. Lind, E. A. Ingrid, fru, vice kassaförvaltare för styrelsens fonder; Holm, J. A., vaktmästare, vice ordf.; Karlsson, A. F., järnarbetare, ordf.

Suppleanter: Qvarfordt, f. Svensson, Hedvig A. K., fru; Söderlund, C. H., järnarbetare; Tomson, R. V., redaktör, stadsfullm.

Diakonissa.

Dunér, Astrid E. (bostadstel. 50 01 22); mottagning: alla vardagar 9—10, Svedbergsgatan 2, n. b., K.; t. 53 01 30.

S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾

Ledamöter.

Allard, O. E., ingenjör, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Creutz, L., friherre; Edberg, f. Janson, W. (Mimmi), fru; Eén, O. B. L., f. d. föreståndare, ordf.; Engberg, H. J. A. A., typograf; Sjöstrand, G. E., typograf; Wallén, A. M. V. (Alli), fröken.

Suppleanter: Karlsson, K. B., verkställare; Stefansson, f. Lundholm, Ester W., fru; Trotter, J. K., kammarsskrivare.

Diakonissor.

Hassler, M. A. Birgitta (bostadstel. 53 18 47); Wallengren, Anny (bostadstel. 53 42 15); mottagning: alla vardagar 9—11, Ernst Ahlgrens Väg 1, K.; t. 53 75 70.

¹⁾ S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelses område omfattar även Stora och Lilla Essingen.

Bromma församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾*Ledamöter.*

Andersson, K. A., grundläggare, ordf.; Carström, A. E., spårvägsman; Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru; Kjellgren, f. Larssén, Elsa E., fru, vice ordf.; Möller, f. Andersson, Gerda, fru; Twengström, A. J., tf. byråchef, stadsfullm.; Wirström, C. G. A., kassör, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Dolk, f. Fridlund, Margit M. E., fru; Hultth, O. V., typograf; Nordström, M. B. (Maja), sekreterare.

Fattigvårdssystrar (7).

Nord, A. M. (Greta) (östra distr.) (bostadst. 25 15 94); mottagning: alla vardagar 9—11, Kommunalhuset, Drottningholmsvägen 169, Alvik; t. 25 66 40.

Kärremark, Hilma P. (västra distr.) (bostads- och tjänstet. 28 30 42); mottagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Bällsta villastad, postadress: Mariehäll, samt helgfria tisdagar och fredagar 15—16, Kommunalhuset, Drottningholmsvägen 169, Alvik; t. 28 30 42.

Distriktsbyrå V.²⁾

(Sociala byrån).

Svedbergsplan 2, K.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Berg, E. A. G.; mottagningstid: 9—11; t. 50 47 60.

Kammarsskrivare (15).

Hansson, H. A. S., inspektörsassistent, tf.; t. 50 01 64.

Assistenter (1 kl.) (12).

Eriksson, S., kretsassistent D; t. 53 75 74; Florin, f. Fredriksson, Birgit E., tf., kretsassistent A; t. 53 75 72; Nilsson-Müller, Karna G., tf. kretsassistent E; t. 50 14 67.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Boström, K. Ö., kretsassistent B; t. 53 75 71; Frivall, P. H., kretsassistent C; t. 53 75 75.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Lindström, Flossy M.; t. 53 93 07.

E. o. socialläkare (XXI).

Inghe, P. G.; mottagningstid: 9—11; t. 53 01 30.

En e. o. fosterbarnsinspektris (IX), ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), ett e. o. skrivbiträde (IV), en ordningsvakt.

Distriktsbyrå V A.

Kommunalhuset, Drottningholmsvägen 169, Alvik.

Extra inspektör (3 kl.) (6,624 kr.).

Hedberg, E. A.; mottagningstid: 9—11; t. 25 16 09.

Assistent (1 kl.) (12).

Ljungdahl-Morin, Irma E., fru, tf.; kretsassistent A; t. 26 05 63.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Billing, K. M., kretsassistent B; t. 25 98 10.

Första kontorsbiträde (kassör) (7).

Hagström, Ingrid M., tf.; t. 25 61 58.

Ett kontorsbiträde (5), en vaktmästare.

Distrikt VI

(omfattande Gustav Vasa och Matteus församlingar).

Gustav Vasa församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bjurström, O. V., f. d. linjeförman, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Borgström, F. R., målarmästare; Hallström, K. I. F., tjänsteman, ordf.; Holmberg, Agnes V., kontorsskrivare, vice ordf.; Ohlsson, f. Augustdotter, Elin C., fru.

Suppleanter: Bock, f. Albinsson, F. M. (Maj), fru; Lundfors, Hj., posttjänsteman; Sundberg, R. E. K. (Stina), fröken.

Diakonissa.

Olson, J. (Nanna) (bostadst. 30 96 39); mottagning: alla vardagar 9—10, Surbrunnsgatan 61, Va.; t. 32 53 92.

Matteus församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Eriksson, E. G., pianoarbetare; Fries, N. O. E., järnvägstjänsteman; Karlén, f. Ullman, Anna M. L., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Karlsson, f. Sundberg, Elsa J., fru; Nilsson, f. Gäfvert, Inggerd A. M., föreståndarinna, vice ordf.; Steen, S. G., färghandlare; Söderholm, A. H., f. d. järnvägstjänsteman, ordf.

¹⁾ Se not å sid. 260.

²⁾ Rörande denna byrå, se vidare sid. 257 och 264.

FVN

Suppleanter: **Appelqvist**, S. H., postmästare;
Björklid, O. E., ekonomichef; **Blomberg**, N.
W., försäkringstjänsteman.

Diakonissor.

Djurson, E. L. (Lisa) (bostadstel. 33 46 36);
Larsson, A. K. (Amy) (bostadstel. 33 75 58);
mottagning: alla vardagar 9—10, Birkagatan
30, Va.; t. 33 55 11.

Distriktsbyrå VI.

Surbrunnsgatan 61, Va.; expeditionstid:
9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Thurberg, G. O.; mottagningstid: 9—11; t.
32 48 05.

Kammarsskrivare (15).

Ljungquist, K. H., inspektörsassistent, *tf.*; t.
32 48 33.

E. o. förste assistent (XIV).

Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E., kretsassistent F; t. 32 48 37.

Assisterter (1 kl.) (12).

Blücher, H. K., kretsassistent D; t. 31 47 84;
Morin, C.-A., kretsassistent B; t. 32 17 33;
Franzon, Annie L. G., kretsassistent E;
t. 32 48 37; **Sandström**, H. S.; t. 32 71 60.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Garde, f. Karlson, S. Margit; kretsassistent C;
t. 31 47 84.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Malmström, f. Johansson, L. Ingeborg; t. 32 48 03.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o.*
kontorsbiträden (V), en *vaktmästare*.

Distrikt VII

(omfattande Storkyrkans, Klara och Adolf
Fredriks församlingar).

Storkyrkoförsamlingens fattigvårds-
styrelse.

Ledamöter.

Ekblad, K. E. V., extra förste kammarsskrivare,
ordf.; **Eklund**, J. O., specerihandlare, vice
ordf. och kassaförvaltare för styrel-
sens fonder; **Hedlund**, f. Karlsson, Aina M.,
sömmerska; **Nyselius**, f. Ågren, D. E. (Betty),
fru; **Winblad**, E. H., handlande.

Suppleanter: **Johansson**, E. A. A., förste ex-
peditionsvakt; **Kobbe**, W. E., köpman; **Lind-**
kvist, K. M., värmeledningsskötare.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (gemensam med Klara försam-
lings fattigvårdsstyrelse; ang. mottagningstid
se nedan).

Klara församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, K. M., vaktmästare, kassaförvaltare
för styrelsens fonder; **Martin**, L. G. M.,
advokat, ordf.; **Salén**, C. L., handlande; **Stark**,
f. Dahlqvist, A. Anna L., fru; en vakant.

Suppleanter: **Hintze**, P. R., typograf; **Lars-**
son, f. Bylund, Judith, fru; **Westerdahl**, E. A.,
verkst. direktör.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (bostadstel. 21 38 43); mottag-
ning: alla vardagar 9—11, Herkulesgatan 24,
C.; t. 11 31 64.

Adolf Fredriks församlings fattig-
vårdsstyrelse.

Ledamöter.

Carlson, C. G., fabrikör, ordf. och kassaför-
valtare för styrelsens fonder; **Hjelm**, C.
A., järnvägstjänsteman; **Ingmanson**, E. A.,
bokhållare; **Törnqvist**, f. Karlsson, Gerda T.,
fru; **Wallén**, O. A., spårvägsman, vice ordf.

Suppleanter: **Achilles**, A. L., verkställare;
Grubb, T. S., kyrkovaktmästare; **Lagergren**,
Maria S. V., fröken; **Malmström**, G. M., över-
maskinist.

Diakonissa.

Andersson, Signe M.; mottagning: alla vardagar
9—10, Kammakargatan 13, C.; t. 10 42 37.

Distriktsbyrå VII.

Herkulesgatan 24, C.; expeditionstid:
9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Claësson, P. J.; mottagningstid: 9—11; t.
20 23 30.

Kammarsskrivare (15).

Ernström, C. W., inspektörsassistent, *tf.*; t.
20 23 25.

Förste assistent (14).

Linné, R. Maria A., kretsassistent B; t. 20 25 40.

Assistent (1 kl.) (12).

Hagenby, H. M. E., kretsassistent D; t. 20 25 05.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Collander, B. A. R., kretsassistent A; t. 20 92 12;
Notini, T. E., kretsassistent C; t. 20 24 50.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Gummesson, f. Sundén, Rut A. S.; t. 20 82 32.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), en vaktmästare.

Distrikt VIII

(omfattande Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Jakobs och Johannes församlingars
fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderson, f. Ekström, Ewy C., fru; **Kleman**, f. Pettersson, Dagny A. L., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Kock**, f. Wiik, Elsa M., fru, vice ordf.; **Nilsson**, A. H. E., reparatör, ordf.; **Tjulander**, Hj. A., spårvägsman.

Suppleanter: **Eriksson**, E. J. G., tjänsteman; **Hedlund**, W. T., tillsyningsman; **Johansson**, P. H., snickare.

Diakonissa.

Ericsson, Karin I. (bostadstel. 20 43 37); mottagning: alla vardagar 9—10, Malmskillnadsgatan 45, n. b., C.; t. 10 27 29.

Engelbrekts församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, E., reseffektmakare, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Franzén**, H. P. M., montör; **Hurtig**, C., konditor; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Kyhlgberg**, G., komminister; **Lundh**, E. V. R., ombudsman; **Åkerman**, G. A., kansliråd, vice ordf.

Suppleanter: **Gustavsson**, G. F., elektriker; **Lené**, G., arkitekt; **Riby**, f. Carlsson, Karin E. S., fru.

Diakonissa.

Ahlin, Elly P. (bostadstel. 20 07 43); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Hedvig Eleonora församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Lindkvist**, S. G. A., smed, vice ordf.; **Ohlsson**, Anna O., sömmerska; **Olsson**, K. G., reparatör; **Salchow**, f. Bahnson, Anna E., doktor.

Suppleanter: **Carlson**, K. S., konditoriarbetare; **Døvel**, f. Jochnik-Lindh, Annie, fru; **Jansson**, E. W., trädgårdsarbetare.

Diakonissa.

Jonasson, Anna E. K. (bostadstel. 60 04 75); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Oscars församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Carlweitz, J. R. T., extra bitr. inspektör; **Isander**, Margareta, sekreterare, vice ordf.; **Möller**, f. Rietz, Ingegerd, fru; **Nilsson**, f. Lilja, Anna-Lisa, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Ohlsson**, A. O., tjänsteman, ordf.

Suppleanter: **Ekenberg**, f. Wetterström, Hilda M., fru; **Lind**, f. Nordwall, Elin K., fru; **Rollsby**, A. G., kontorschef; **Vifot**, N. M. E., revisorsassistent.

Diakonissa.

Timberg, A. I. Margit (bostadstel. 60 31 10); mottagning: alla vardagar 9—10, Banérgatan 23, Ö.; t. 61 30 25.

Distriktsbyrå VIII.

Sturegatan 62, Ö.; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Fredriksson, K. G. A.; mottagningsid 9—11; t. 60 71 26.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Norén, A. S., inspektörsassistent, tf.; t. 60 70 72.

Assistenter (1 kl.) (12).

Egnér, Ellen I., kretsassistent F; t. 60 71 32;
Eidem, S. A. R., tf., kretsassistent A; t. 62 50 26;
Rahm, A. E. M., tf., kretsassistent B; t. 62 50 26;
Lindström, J. F., kretsassistent D; t. 60 71 32.

FvN

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Westlund, f. Lindquist, D. A. Margareta, krets-assistent C; t. 60 71 42; Öhman, E. E., krets-assistent G; t. 60 85 48; Sandberg, Karin I. Ch., kretsassistent E; t. 60 71 28.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Södergren, Wera F. E.; t. 62 03 35.

Ett första kontorsbiträde (7), två kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

Fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälpgorganisation för arbetslösa.

Med anledning av den omkring årsskiftet 1932/1933 starkt ökade omfattningen av understödsverksamheten, i synnerhet i fråga om arbetslösa, framlade den av stadskollegiet tillsatta kommittén för utredning av understödsfrågor ett förslag till omorganisation av stadens hjälpverksamhet för arbetslösa. Denna organisation godkändes av stadsfullmäktige den 23 januari 1933, trädde i kraft den 1 mars 1933 och gällde till den 1 juli 1934. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 18 juni 1934 har giltighetstiden utsträckt till vidare även för tiden efter den 1 juli 1934. Organisationen innebär i huvudsak, att fattigvårdsstyrelser och distriktsbyråer äro befriade från det i reglementet för fattigvården i Stockholms stad innefattade åliggandet att mottaga och bereda ansökningar om fattigvård eller annat understöd åt arbetslösa personer, som äro ofrivilligt arbetslösa (jfr nedan). Undantag härifrån utgör distriktsbyrå nr V, vilken fr. o. m. den 1 januari 1944 i egenskap av för fattigvårds- och barnavårdsnämnderna jämte arbetslöshetskommittén gemensam försöksbyrå jämväl handlägger ansökningar om arbetslöshetsbarnhjälpen. Sådana ansökningar skola inom övriga distrikt mottagas å särskilda för bland annat detta ändamål inrättade arbetslöshetsbyråer och därifrån omedelbart vidareändas till en central expedition. Arbetslöshetsbyråerna och understödsavdelningen äro gemensamma för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén.

För den händelse det genom ansökningens beredning visats, att sökanden är arbetslös och ofrivilligt arbetslös, tillkommer det arbetslöshetskommittén att fatta beslut angående understöd m. m. enligt gällande kungörelse angående statsbidrag till arbetslöshetsbarnhjälpen eller, därest sådan hjälp ej kan beviljas, fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden att omedelbart, utan att yttrande inhämtats av vederbörande fattigvårdsstyrelse, fatta beslut enligt gällande författningar angående fattigvård eller annat understöd.

För den händelse det visats, att sökanden är oförmögen till arbete, skall ansökningen snarast möjligt överlämnas till fattigvårdsnämndens vederbörande distriktsbyrå för beredning och beslut i den ordning reglementet för fattigvården föreskriver.

Författningar m. m. Reglemente för fattigvården i Stockholm, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställts av ÖA 14 juli 1934 (Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). ÖA:s beslut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa. K. kung. 30 juni 1934 ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. Av statens arbetslöshetskommision meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa. Cirkulär 30 juni 1940 från statens arbetsmarknadskommision och k. brev 6 dec. 1940 till statens arbetsmarknadskommision.

Beträffande expedition, arbetslöshetsbyråer och personal hänvisas till arbetslöshetskommittén, sid. 295.

Anstaltsvård.

Enligt av stadsfullmäktige godkända grunder för den fattigvårdsnämnden underställda anstaltsvården för vuxna bör anstaltarnas klientel fördelas på så sätt att medellösa, orkeslösa åldringar sammanföras å ålderdomshem, medellösa personer med någon arbetsförmåga å försörjningshem och medellösa, som äro i behov av mera varaktig sjukvård, å vårdhem. Inom ett vårdhem (Stureby) har inrättats en vårdavdelning, vilken godkänts såsom hem för kroniskt sjuka. För omhändertagande av försämliga försörjningspliktiga har nämnden tvenne arbetshem att tillgå. Till stadens fattigvårdsanstalter höra även sinnesslöanstalten Årsta samt Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda, av vilka det sistnämnda står under särskild styrelse. Vård å detta hem är ej att hänföra till fattigvård.

Upphandlingen av förnödenheter för anstaltarnas räkning ankommer på särskilda delegerade för upphandlingsärenden, vilka årligen utses av fattigvårdsnämnden till ett antal av minst tre och högst fem jämte två eller tre suppleanter. Ärendena beredas och föredragas inför upphandlingsdelegerade av intendenten, som även är delegerades sekreterare.

Ansökningar om inträde å fattigvårdsnämndens anstalter behandlas av delegerade för understödsärenden (se sid. 252) utom ifråga

om Jacques och Galathée Lammis hem för behövande blinda (se sid. 270).

Författningar. Reglemente för Stockholms stads fattigvårdsanstalter (Kf 1932: nr 64) och instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnds anstaltsdelegerade (Kf 1932: nr 63), fastställda av fattigvårdsnämnden 22 nov. 1932. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka, med ändr. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid hem för kroniskt sjuka, med ändr.

Anstaltsdelegerade.

Anstaltsdelegerade hava till huvudsaklig uppgift att med uppmärksamhet följa förvaltningen av de anstalter, som sortera direkt under fattigvårdsnämnden.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru, vice ordf.; **Carlsson**, H. T., slöjdllärare; **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm.; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, stadsfullm., vice ordf.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Suppleanter: **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; **Sjöstrand**, G. E., typograf.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Torsgatan 32. Va. (postgirokonto nr 100 031); t. 23 55 10; expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har f. n. å ålderdomshemsavdelningen 362 platser, därav 213 avsedda för män och 149 för kvinnor och å vårdhemsavdelningen 273 platser.

En hemmet tillhörig byggnad, det s. k. Johannehuset, är stängd för ombyggnad till vårdhem.

Å staten för Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har jämväl uppförts driftkostnaderna för Bromma ålderdomshem och vårdhemmet Södermannagatan 2 (se nedan).

Syssloman (2 kl.) (20).

Valdén, G. F.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och lördagar 9,30—11.

Kontorsassistent (13).

Cronvall, M.

En *extra kontorskrivare* (3,120 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Extra överläkare (9,480 kr.).

Erlandsson, S. G. G.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Rosenqvist, N. Hj. S.

Extra husmoder (4,344 kr.).

Larsson, Greta K.

En *sjukvårdsförestånderska* (7), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), elva *extra sjuksköterskor* (2,820—2,664 kr.), en *extra sjukgymnast* (3,000 kr.), en *tvättförestånderska* (4), en *biträdande föreståndarinna* (4), nitton *vårdarinnor* (2 kl.) (3), tio *e. o. vårdarinnor* (2 kl.) (III). — Sextioen *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (2,880 kr.).

Lund, B. A., komminister i Gustav Vasa förs., stadsfullm.

En *organist och försångare* (570 kr.).

En *maskinist* (3 kl.) (12), en *förråds-mästare* (3 kl.) (9), två *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), en *e. o. hantverkare* (VII), två *eldare* (6), två *biträdande köksförestånderskor* (2 kl.) (6), en *extra vaktmästare* (2,580 kr.), en *baderska* (3), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (II), en *extra telefonist* (2,040 kr.). — Två *eldare* (2 c), tre *kokerskor* (1 c), ett *första biträde* (1 b), tre *matsalsbiträden* (1 b), en *sömmerska* (1 b), elva *köksbiträden* (1 a), fem *staderskor* (1 a), två *arbetsbiträden* (1 a), två *baderskebiträden* (1 a), ett *tvättbiträde* (1 a).

Bromma ålderdomshem.

Förnborgsgränd 5, Ångby 3; t. 37 20 59.

Hemmet har 37 platser, därav 24 för män och 13 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (240 kr.).

Hjorth, C. N., komminister i Bromma förs.

FVN *Föreståndarinna* (2 kl.) (7).

Törn, Adèle I. E.

En *kokerska* (1 c), ett *första biträde* (1 b), två *arbetsbiträden* (1 a).

Vårdhemmet Södermannagatan 2.

Sivertska kaserinen, Södermannagatan 2, Sö.; t. 43 48 40.

Hemmet har 110 platser för kvinnor.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf. Johansson*, Dagmar C.

En *sjuksköterska* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), en *extra sjuksköterska* (1,702 kr.) med tjänstgöring tre dagar per vecka, en *vaktmästare* (1 kl.) (8). — Sexton *sköterskebiträden* (1 a), sex *städerskor* (1 a).

Gammelbyns ålderdomshem.

Stureby (postgirokonto nr 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12); besökstid: alla dagar 13,30—19.

Hemmet är anordnat enligt s. k. kolonisystem, d. v. s. med ett antal friliggande byggnader, grupperade omkring en ekonomibyggnad med kök, matsalar, en mindre sjukavdelning m. m. Första utbyggnaden omfattar, förutom ekonomibyggnad, 9 ålderdomshemsbyggnader. I varje byggnad, som består av två våningar, äro inredda cirka 15 rum, avsedda för en eller två personer. Därjämte finnas i varje byggnad dagrum, kaffekök och badrum. Då hemmets syfte är att bereda ett verkligt hem för friska åldringar, har man här frångått systemet med stora salar. Förvaltningen är gemensam med vårdhemmet Stureby.

Hemmet har plats för 243 åldringar.

Syssloman.

Larsson, E. H. (se även under vårdhemmet Stureby); träffas å vårdhemmet Stureby (kontoret) vardagar säkrast 9—11.

Läkare.

Grahn, K. E., Westberg, F. G. O. (se även under vårdhemmet Stureby).

Predikant.

Waller, S. Å. A., kyrkoadjunkt (se även under vårdhemmet Stureby).

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Horn, Stina U. M.

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *biträdande föreståndarinna* (4), sju *vårdarinnor* (2 kl.) (3), två *e. o. vårdarinnor* (2 kl.) (III), en *portvakt* (1,020 kr.). — En *eldare* (2 c), en *gårdskarl* (2 a), sex *sköterskebiträden* (1 a).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Skånegatan 1, Sö. (postgirokonto nr 153 628); t. 44 02 90 (växel); expeditionstid: 9—12 och 13—15 (lördagar 9—14).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem är numera i huvudsak inrättat till vårdhem med plats för 553 patienter (däru 311 manliga och 242 kvinnliga). Antalet ålderdomshemsplatser utgör 264 (137 avsedda för män och 127 för kvinnor).

Å samma stat som Rosenlunds vård- och ålderdomshem äro jämväl uppförda guldbroilops-hemmet och ålderdomshemmet i Skarpnäck (se vidare nedan).

Syssloman (2 kl.) (20).

Biltberg, C. H.; träffas säkrast 9—11.

Kontorsassistenter (13).

Löfroth, A. E. (Lisbet); en vakant, *tf. Valdén*, Y.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *extra telefonist* (2,160 kr.).

Läkare (7,692 kr.).

Værnéus, A. G.

Biträdande läkare (8,436 kr.).

Lindqvist, S. G. E.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Åxén, C. O.

Husmoder (4,344 kr.).

Carlsson, Edith E.

En *extra sjukgymnast* (2,880 kr.), tre *sjukvårdsförestånderskor* (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), tre *sjuksköterskor* (6), tre *e. o. sjuksköterskor* (VI), fem *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), sju *vårdarinnor* (2 kl.) (3), nio *e. o. vårdarinnor* (2 kl.) (III), ett *extra röntgen- och ljusbehandlingsbiträde* (2,160 kr.). — Ett *röntgenbiträde* (1 b), sextioåtta *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (2,280 kr.).

Lundberg, P. I., tf. komminister i Adolf Fred-
riks förs.

En organist och försångare (570 kr.).

En maskinist (2 kl.) (13), en förräds-
mästare (3 kl.) (9), en köksförestånderska
(2 kl.) (8), en vaktmästare (1 kl.) (8), en
hantverkare (7), tre eldare (6), en biträde
köksförestånderska (2 kl.) (6), en tvätt-
förestånderska (4), en köksförestånderska
(3), två extra vaktmästare (2,940—2,580
kr.). — Tre eldare (2 c), en gårdskar (2 a),
en första kokerska (1 d), fyra kokerskor
(1 c), två matsalsbiträden (1 b), två tvätt-
biträden (1 b), fyra baderskebiträden (1 a),
fjorton köksbiträden (1 a), tolv städerskor
(1 a).

Oscars och Sofias guldbräölloppshem
för äldriga makar (»guldbräölloppshem-
met»).

Skånegatan 1, Sö.; t. 44 02 90.

Hemmet, som upprättats med anledning av
konung Oscar II:s och drottning Sofias guldb-
bräöllopp, är avsett till beredande av ett hem för
fattiga älderstigna makar. Det har plats för
80 par äldringar.

Sysselman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och älder-
domshem.

Läkare.

Se ovan under Rosenlunds vård- och älder-
domshem.

En sjukvårdsförestånderska (7), två vård-
darinnor (2 kl.) (3). — Tre sköterskebiträ-
den (1 a), en städerska (1 a).

Skarpnäcks älderdomshem.

Skarpnäck, Enskede 2; t. 49 20 08.

Hemmet har 48 platser, varav 33 för män
och 15 för kvinnor.

Sysselman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och älder-
domshem.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Håkanson, H. Cecilia.

Två första biträden (1 b), ett köksbi-
träde (1 a), en städerska (1 a).

Vårdhemmet Högalid.

*Maria Ban- och Wollmar Yckullsgatorna,
Sv. (postgirokonto nr 2439); t. 44 00 95
(råxel); expeditionstid: 9—12 och 13—15
(lördagar samt juni—aug. alla dagar 9
—14).*

Vårdhemmet Högalid har 1,068 platser för
män, varav 740 å försörjningsavdelningen och
328 å vårdhemsavdelningen.

Å hemmets försörjningsavdelning in-
tagas dels i någon mån arbetsföra män, vilka äro
i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen böra vårdas
å kommunens andra fattigvårdsanstalter, dels
nödstända, kommunen tillhörande arbetsföra per-
soner, som sakna stadigt hemvist och önska att in-
tagas å vårdhemmet, dels slutligen även välfrej-
dade, avskedade militärer, som tillhört manskapet
vid värvad trupp samt inom kommunen befinnas
vara i behov av fattigvård. Dessa utgöra en sär-
skild underavdelning, kallad militäravdel-
ningen.

Å försörjningsavdelningen intagna personer
äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det
arbete inom anstalten, som av syssломannen
dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av
vedsågning, utearbeten, bakning, tvätt, mangling,
skomakeri, skrädderi, snickeri m. m.

Å hemmets vårdavdelning intagas endast
sådana män, som äro i behov av vård men icke
av sjukhusvård.

Å vårdhemmet mottagas ej personer, som
på grund av kropps- eller sinnessjukdom kräva
särskild vård och tillsyn, ej heller den, som ej
fyllt 18 år. Intagning sker allenast efter remiss
av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens
delegerades för understödsärenden vägnar.

Som filial till vårdhemmet Högalid sorterar
fr. o. m. år 1942 förutv. upptagningshärbarget
vid Östgötagatan 61—63. Anstalten benämnes
försörjningshemmet vid Östgötagatan
61—63 (se nedan). — F. n. är filialen utlyrd
till Stockholms bespisningsförening, som där be-
driver hotellrörelse.

Sysselman (1 kl.) (21).

Silfversparre, C. G. C:son; träffas säkrast 8—9,30.

Förste kammarsskrivare (17).

Ahlner, K. G.

Kontorsassistent och kassör (13).

Nilsson, H. V., tjl. (se sid. 115), tf. Sjöberg,
J. V. S.

Kontorsassistenter (13).

Eklom, G. E. G. (t. o. m. ^{31/7} 1944); Sören-
stam, A. I.; Paulson, E. N.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kon-
torsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V).

FvN

Läkare (7,380 kr.).

Höglund, G.

En *sjukvårdsförestånderska* (7), fyra *sjuk-sköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), två *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), fyra *assistentköterskor* (2,580 kr.) — Fyrtiosju *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (1,620 kr.).

Alner, Hj. P., komminister i Högalids förs.

En *organist och försångare* (570 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(för verkmästargöromål 690 kr.).

Petersson, K. I.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), två *biträdande maskinister* (2 kl.) (11), fem *arbetsföreståndare* (11), en *arbetsförman* (9), en *extra hantverkare* (2,988 kr.), elva *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *extra vaktmästare* (e. 8) fr. o. m. $\frac{1}{8}$ 1944, en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), tre *automobilförare* (7), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), två *biträdande köksförestånderskor* (2 kl.) (6), två *biträdande tvättförestånderskor* (2 kl.) (4), en *barberare* (2,880 kr.). — Fyra *automobilförare* (2 e), en *första kokerska* (1 d), tre *kokerskor* (1 e), två *matsalsbiträden* (1 b), ett *första biträde* (1 b), två *strykerskor* (1 b), tre *tvättbiträden* (1 b), två *baderskebiträden* (1 a), sju *köksbiträden* (1 a), fjorton *städerskor* (1 a).

Försörjningshemmet vid Östgötagatan 61—63.

Östgötagatan 61—63, Sö., t. 41 54 08.

Försörjningshemmet, som är avsett för arbetslösa arbetsföra män, har plats för 55 personer. Dessa äro skyldiga att utföra visst förelagt arbete, för vilket flitpenningar utgår. Hemmet lyder i förvaltningshänseende under vårdhemmet Högalid.

Försörjningshemmet är f. n. upplåtet åt Stockholms bespinningsförening, se sid. 271.

Föreståndare (9).

Person, E. R. L. (t. o. m. $\frac{31}{7}$ 1944).

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *portvakt* (1,884 kr.). — Ett *första biträde* (1 b), ett *arbetsbiträde* (1 a).

Vårdhemmet Stureby.

Stureby (postgirokonto nr 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid; å sysslomanskontolet 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12).

Besökstid: söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 13,30—15.

Vårdhemmet Stureby, som fullbordades och togs i bruk i början av år 1936, har 692 platser, varav 195 för försörjningsklientel, 56 för ålderdomshems-klientel samt 441 platser för vårdhems-klientel. Av dessa senare platser äro 322 godkända som sjukplatser, anordnade i enlighet med k. kung. den 27 juni 1927 angående statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka. Statsbidrag utgår till driftkostnaderna.

Å avdelningen för kroniskt sjuka, som är avsedd för patienter från Stockholms stad, intagas obotligt eller svårbotligt kroppssjuka, vilka äro i behov av sjukhusvård, och därför icke lämpligen kunna vårdas å allmän fattigvårdsanstalt men vilkas tillstånd icke berättigar till och vilka icke heller kunna erhålla den särskilda vård, för vilken lasarett samt därmed jämförliga anstalter äro avsedda. Intagning sker efter överläkarens hörande och remiss av fattigvårdsdirektören på understödsdelegerades vägnar.

Intagning å ålderdomshemsavdelningen sker efter remiss från nämnda delegerade.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas i någon mån arbetsföra män och kvinnor, vilka äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete, som av syssломannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av trädgårdsarbete, tvätt, vävning, snickeri, skomakeri m. m.

Syssloman (1 kl.) (21).

Larsson, E. H.; träffas säkrast 9—11.

Kammarskrivare (15).

Lindberg, K. G.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), två *extra första kontorsbiträden* (2,760—2,460 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Överläkare (21).

Grahn, K. E. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{12}$ 1945); mottagningstid: vardagar 9,30—10,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Westberg, F. G. O.; Andrell, B. P. O.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Jönsson, N. G.

Obducent och patolog (3,000 kr.).

Ringertz, N. O. E.

En *e. o. sjukgymnast* (X), fyra *sjuksköterskor* (6), tretton *e. o. sjuksköterskor*

(VI), en *extra röntgensköterska* (3,564 kr.), två *extra sjuksköterskor* (2,820 kr.), sex *assistentköterskor* (2,820—2,580 kr.), ett *e. o. ljusbadsbiträde* (IV), en *sjukgymnast* (1,500 kr.). — *Etthundranio sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (1,620 kr.).

Waller, S. Å. A., kyrkoadjunkt.

Organist (570 kr.).

Spalckhaver, A. C. V. H.

Maskinist (1 kl.) (14).

Dahlquist, J. V.

Husmoder (1 kl.) (9).

Johansson, Kerstin M.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *arbetsföreståndare* (11), en *e. o. arbetsförmän* (IX), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), fyra *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *automobilförare* (7), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), en *e. o. hantverkare* (VII), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *e. o. arbetsförestånderska* (VI), två *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *extra vaktmästare* (2,940 kr.), en *biträdande föreståndarinna* (4; nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 6), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *e. o. telefonist* (IV), en *barberare* (3,600 kr.). — Fyra *eldare* (2 c), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), nio *matsalsbiträden* (1 b), två *strykerskor* (1 b), fem *tvättbiträden* (1 b), sju *ttun köksbiträden* (1 a), fyra *baderskebiträden* (1 a), två *städerskor* (1 a).

Mödrahem och härbärgen.

Expeditionen.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem; Torsgatan 32, Va. (postgirokontonr 100031); t. 23 55 10; expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Ifrågavarande fattigvårdsanstalter ha förut betecknats såsom stadens asylor för husvilla samt de mindre vårdhemmen. Den närmaste uppsikten över och vården av dessa anstalter handhavas av sysslomannen vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Syssloman.

Se under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Mödrahemmet vid Åsögatan 44.

Åsögatan 44, Sö.; t. 41 58 66.

Hemmet, som är avsett för mödrar med barn samt för havande kvinnor, har 94 platser, därav 40 för mödrar, 40 för barn och 14 för havande kvinnor, däri inberäknat det antal platser, som tidigare disponerades av asylen för fattiga barnaföderskor ej tillhörande Stockholms kommun (>landsasylen>).

Intagning å mödrahemmet sker efter remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar. Remittering till mödrahemmet av moder med barn under ett år sker dock genom barnavårdsnämnden.

Läkare (1,980 kr.).

Belfrage, C. E.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Karlberg, E. K. (Connie).

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *värmeledningsskötare* (7), en *biträdande föreståndarinna* (4; nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 6), två *barnsköterskor* (3), en *e. o. barnsköterska* (III), en *extra barnsköterska* (1,980 kr.), en *portvakt* (1,020 kr.). — Ett *första biträde* (1 b).

Daghärbärgen.

Klara Norra Kyrkogata 5, C.; t. 10 54 09; Bondegatan 44, Sö.; t. 40 48 20; Snickarbacken 6, C.; t. 10 35 69; Lilla Nygatan 3—5 (ing. från Yxmedsgränd), C.; t. 20 80 76.

Daghärbärgen pläga i mån av behov inrättas. För närvarande äro fyra sådana inrättade.

Personal.

Åtta *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI).

Provisoriska vårdhemmet Åsögatan 141.

Åsögatan 141, Sö.; t. 43 99 00.

Hemmet har 60 platser för kvinnor.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

FVN

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Hedgren, Sofia E.

En *extra sjuksköterska* (2,664 kr.), en *extra sjukgymnast* (480 kr.). — En *gårds-karl* (2 a), sex *sköterskebiträden* (1 a).

Sinnesslöanstalten Årsta.

Årsta, Liljeholmen, Stockholm 9;
t. 45 10 20.

Efter ombyggnad år 1942 av det tidigare försörjningshemmet vid Årsta har sinnesslöanstalten överflyttats hit från Åkeshov.

Anstalten, som är av k. m:t för sitt ändamål godkänd, står under medicinalstyrelsens överinseende och under närmaste tillsyn av överinspektören för sinnesslövården i riket. Statsbidrag utgår halvårsvis med högst 225 kr. för en var av det antal obildbara sinnesslöa, som i medeltal för dag under nästföregående halvår vårdats å anstalten. Anstalten har 50 platser för män.

Författningar. K. kung. 19 maj 1933 ang. statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för obildbara sinnesslöa.

Syssloman.

Se under vårdhemmet Stureby.

Läkare (1,620 kr.).

Eneström, Hj. E.

Förestånderska (8).

Gustafsson, H. E. (Nora).

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *skötare* (7), en *sköterska* (5). — Ett *köksbiträde* (1 a), fem *sköterskebiträden* (1 a), ett *arbetsbiträde* (1 a).

Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda.

Hornsgatan 52, Sö.; t. 41 04 11.

Hemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr., vartill sedermera ytterligare tillkommit donationer av fröknarna Agnes och Ida Lamm å sammanlagt 20,000 kr. Medlen skulle användas till ett hem för behövande blinda mot villkor bl. a. att staden uppläte för ändamålet lämpad lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl hemmet som penningmedlen. Det i anledning härav upprättade hemmet är numera inrymt i en staden tillhörig fastighet, Hornsgatan 52.

År 1937 har hemmet enligt testamente år 1934 av fabrikören Henrik Vilhelm Lyberg emottagit en ny donation å 10,000 kr., med avdrag av därå belöpande arvskatt 600 kr. Do-

nationen benämnes »Henrik Lybergs donationsfond», och räkanta å densamma skall användas till att bereda hemmets pensionärer fördelar, som icke kunna beredas genom Stockholms stads anslag.

Hemmets angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av en ordförande och två andra ledamöter jämte tvenne suppleanter, årligen utsedda av fattigvårdsnämnden. Ansökan om inträde å hemmet inlämnas till anstaltens styrelse och skall vara åtföljd av läkarintyg, av vederbörande fattigvårdsdistriktsbyrå (se sid. 257) utfärdat intyg om medellöshet samt prästbetyg. Den å hemmet åtnjutna vården är ej att hänföra till fattigvård.

Hemmet år t. v. avsett uteslutande för män och har f. n. 9 pensionärer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 20 juni 1916 för Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda.

Styrelse.

Lamm, C. J., docent; Ljungberg, I., e. o. vice vård; von Schultz, f. Wedin, Sigrid E., fru, ordf.

Suppleanter: Löwgren, K. G., disponent, kassaförvaltare; Sjöstrand, G. E., typograf.

Revisorer.

Fattigvårdsnämndens revisorer granska hemmets räkenskaper.

E. o. föreståndarinna (V).

Johansson, Anna.

Ett *köksbiträde* (1 a).

Arbetshem.

Enligt 33 § fattigvårdslagen hava lands-ting och städer, som ej deltaga i landsting, ålagts att upprätta särskilda arbetshem för omhändertagande av dels i någon mån arbetsföra behövande, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen kunna emottagas eller behållas å ålderdomshem, försörjningshem eller vårdhem, dels ock försörjningspliktiga, vilka jämlikt 71 § samma lag förelagts arbete. Män och kvinnor må ej intagas i samma arbetshem, såvida ej för dem finnas fullständigt skilda avdelningar. Personer under aderton år må ej intagas i arbetshem. Arbetshem skall stå under ledning av en styrelse, som har att besluta om intagning i hemmet, samt vara försett med av konungen fastställt reglemente.

Enligt särskilda kungörelser utgår statsbidrag såväl till uppförande eller inrättande av arbetshem som ock till driftkostnaderna. Det senare bidraget utgår halvårsvis med 250 kr. för var och en av det antal personer, som i medeltal för dag under nästföregående halvår varit intagna å arbetshemmet.

I anledning av omförmålda stadganden i fattigvårdslagen har fattigvårdsnämnden, i enlighet med av stadsfullmäktige lämnat bemyndigande, den 1 juni 1923 träffat avtal med Kristliga föreningens av unga kvinnor centralförening angående upplåtande till arbetshem för kvinnor av den föreningen tillhöriga småbrukskolonien Emaus vid Norrtälje. Enligt avtalet skall anstaltens drift handhavas av föreningen under det att staden för disponerandet av de tillgängliga platserna (12) skall betala dels ett årligt bidrag (för år 1944 4,000 kr.), dels ersättning för vårdkostnaderna till å hemmet intagna personer från Stockholm efter viss dagavgift (för år 1944 3,50 kr.). Statsbidraget till driftkostnaderna skall av arbetshemmet inlevereras till fattigvårdsnämnden. Reglemente för arbetshemmet Emaus för kvinnor fastställdes av k. m:t den 27 april 1923, med ändr. 29 juli 1938.

Efter bemyndigande av stadsfullmäktige har fattigvårdsnämnden vidare träffat avtal med Svenska diakonsällskapet om inrättande för Stockholms stads räkning av ett arbetshem för män å den av sällskapet för ändamålet inköpta Ösbyholms egendom inom Frötuna socken av Stockholms län. Arbetshemmet, som har plats för 70 personer, drives av diakonsällskapet, mot det att staden lämnar ersättning för driftkostnaderna med dels ett fast garantibelopp av 15,000 kr., dels en dagavgift av 3 kr. för varje å hemmet intagen person från Stockholm. Reglemente för arbetshemmet Ösbyholm för män fastställdes av k. m:t den 19 december 1924, med ändr. 8 juli 1938.

Sedan genom bestämmelser i 1924 års barnavårds lag barnavårdsnämnden erhållit befogenhet att meddela försumliga underhållsskyldiga arbetsförelägganden, får även denna nämnd disponera platser å de båda ovannämnda arbetshemmen mot ersättning av kostnaderna härför.

Med hänsyn till de av Stockholms stad i förvarande hänseende vidtagna åtgärderna har k. m:t den 15 oktober 1926 tills vidare befriat staden från skyldigheten att själv upprätta arbetshem jämlikt 33 § fattigvårdslagen.

Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Denna fond bildades av bidrag, som nämnda år, i anledning av konung Oscar I:s återställande till hälsan efter en långvarig sjukdom samt födelsen av kronprins Carl:s son Carl, subskriberades för att användas till uppförande av sunda och tjänliga bostäder åt arbetare eller därmed jämställda. Fonden förvaltas av en styrelse bestående av sex personer, vilka utses av Stockholms stads fattigvårdsnämnd. Styrelsen väljer inom sig ordförande.

Styrelsen åligger att till förverkligande av det med fondens bildande avsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och framtiden komma att till fonden inflyta samt i sådant avseende vidtaga alla erforderliga åtgärder. Fondens värdehandlingar och medel förvaras hos fattigvårdsnämnden.

Fondens kapital, som vid början av dess verksamhet var 16,668 rdr banko, hade vid 1943 års slut växt till 2,308,093: 09 kr.

Fonden äger åtta fastigheter med ett sammanlagt taxeringsvärde av 4,571,400 kr. samt disponerar därjämte, så länge den ej erfordras för stadsplaneändamål, ytterligare en fastighet. Dessutom har till fonden med tomträtt upplåtits en tomt, å vilken uppförts en byggnad taxerad till 1,150,000 kr., för beredande av bostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kung. den 4 september 1935. För samma ändamål har upplåtits ytterligare en tomt, varå under år 1942 uppförts en byggnad med 60 lägenheter för en beräknad kostnad av 1,200,000 kr. De till fonden hörande fastigheterna innehålla inalles c:a 700 bostadslägenheter.

För uppgifter i övrigt angående fondens fastigheter hänvisas till kommunalkalendern 1933.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 7 mars 1904 för styrelsen för arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853, med ändr. 21 mars 1933.

Styrelse.

Engberg, J. A. A., murare; Hallström, K. L. F., tjänsteman, vice ordf. och sekr.; Ljungberg, I., e. o. vice värd; Ringholm, K. E., konsul; Svensson, G. A., byggmästare, ordf.; en vakant.

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden m. fl. (se sid. 252).

Kontor.

Åsögatan 200, Sö.; (postgirokonton nr 50259); t. 43 13 57.

Vice värd.

Jernberg, O. E.

Stockholms bispisningsförening.

Bispisningslokaler: Malmgårdsvägen 16—18, Sö.; t. 40 58 33; Apelbergsgatan 34, C.; t. 20 67 67.

Ungkarlshotell: Stora Glasbruksgatan 25, Sö.; t. 42 90 60; Östgötagatan 61—63, Sö.; t. 42 09 06.

Centralkök jämte utspisningslokaler för arbetslösa ungarlar hava genom fattigvårdsnäm-

FVN

dens försorg anordnats i fastigheterna Malmgårdsvägen 16—18 och Apelbergsgatan 34. För omhändertagande av denna verksamhet har bildats en särskild förening, Stockholms bespisningsförening, vilken har till ändamål att under samarbete med Stockholms stads fattigvårdsnämnd idka matserveringsrörelse och uthyrningsrörelse samt försälja livsmedel och andra förnödenheter åt hjälpbehövande i staden.

Fattigvårdsnämnden har dessutom uppdragit åt föreningen att fr. o. m. den 1 november 1941 handhava driften av ungarshotellet i fastigheten Stora Glasbruksgatan 25. Detta hotell innehåller 234 platser. Till följd av bristen å natthärbärgesplatser öppnade föreningen den 18 september 1943 ett ungarshotell i fastigheten Östgötagatan 61—63, med plats för 80 män.

Föreningens angelägenheter handhavas av en styrelse på tre ledamöter, valda å föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsens utses årligen två suppleanter, vilka vid styrelseledamots avgång inträda i den ordning de äro valda.

Stadga. Stadgar för Stockholms bespisningsförening u. p. a., antagna av föreningen den 2 april 1932, med ändr. 30 juni och 17 okt. 1941.

Styrelse.

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.; **Wangsohl**, O. R., fattigvårdsdirektör, ordf.; **Åstrand**, N., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: **Hallström**, K. L. F., tjänsteman; **Engzellius**, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Edvall, N. G. F., tf. intendent (se sid. 254).

Revisorer.

Edstam, N. Hj., kamrerare; **Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Suppleanter: **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Stockholms beklädnadsförening.

Distributionscentraler: **Herkulesgatan 14, C.; t. 210067; Hornsgatan 52, Sö.; t. 428464.**

Fattigvårdsnämnden beslöt den 10 november 1941 att tillsammans med vissa enskilda personer bilda en ekonomisk förening för handhavande av inköp och utlåning av beklädnadsartiklar åt understödstagare i öppen vård. Beklädnadsföreningen är avsedd att stå till tjänst även åt andra kommunala eller sociala institutioner än fattigvårdsnämnden. Härmed avses framför allt den beklädnadsutlåning, som sker till barn i stadens folkskolor. Tvenne lokaler för utlåning av skodon ha anordnats.

Föreningen bildades vid sammanträde den 8 januari 1942. Dess angelägenheter handhavas av en styrelse på tre ledamöter, valda å föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsens utses årligen två suppleanter samt tvenne revisorer jämte ersättare för dessa.

Stadga. Stadgar för Stockholms beklädnadsförening u. p. a., antagna av föreningen 10 nov. 1941.

Styrelse.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.; **Wangson**, O. R., fattigvårdsdirektör, ordf.; **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.

Suppleanter: **Johansson**, F. V., kamrerare; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Edvall, N. G. F., tf. intendent (se sid. 254).

Revisorer.

Unell, F. M., kamrerare; **Åstrand**, N., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: **Edstam**, N. Hj., kamrerare; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.

Pensionärshemmen

(se sid. 169).

Hjälpyrån för barn och hem.

Beträffande den hemhjälpverksamhet, som med bidrag från Stockholms stad organiserats som en avdelning av hjälpyrån, se sid. 400.

Stockholms stads barnavårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Barnavårdsnämnden.

(Ungdomsnämnden.)

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C. (postgirokonton nr 31 73); t. sociala nämnderna samt 11 99 88. Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag och delegerade varannan onsdag och torsdag.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads barnavårdsnämnd, vars uppgifter tidigare påvilat [folkskoleöverstyrelsen] folkskoledirektionen och en inom denna tillsatt barnavårdsnämnd, tillkom som självständig nämnd genom den av k. m:t den 8 maj 1925 fastställda instruktionen samt trädde i verksamhet den 1 januari 1926.

Enligt lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslagen) skall den samhälleliga barnavårdsverksamheten obligatoriskt tillhöra en särskild, för ändamålet inrättad barnavårdsnämnd, som jämväl har att vidtaga åtgärder till skydd för ungdom inom kommunen. Understöd åt barn, som vårdas i sina hem, skola dock fortfarande utgivas genom fattigvårdsnämnden. Barnavårdsnämnd har att med uppmärksamhet följa de inom kommunen rådande förhållandena i avseende å barns och ungdoms vård och uppfostran samt noggrant tillse, att barn och ungdom, som vistas inom kommunen och äro i den belägenhet, att det enligt barnavårdslagen ankommer på nämnden att ingripa, bliva föremål för dess åtgärder. Nämnden skall också verka för förbättrad barn- och ungdomsvård och i sådant syfte söka främja tillkomsten och utvecklingen av barnhem och anstalter till stöd för hemuppfostran ävensom andra anordningar till barns och ungdoms välfärd. Jämlikt barnavårdslagen må barnavårdsnämnd vid handläggning av ärenden rörande ungdomsskydd kallas ungdomsnämnd.

Utom sina övriga uppgifter har barnavårdsnämnd att fullgöra vissa uppgifter enligt lagen om barn utom äktenskap ävensom att i äktenskapsmål och adoptionsärenden på domstols begäran avgiva yttrande rörande vederbörandes

lämplighet såsom barnafostrare. Nämnden äger därjämte bl. a. befogenhet att under särskilda omständigheter för adoptivbarn föra talan om hävande av adoptivförhållande samt att i vissa fall hos domstol göra anmälan om föräldrars skiljanad från vårdnaden, om entledigande av förmyndare samt om förordnande av god man för bevakande av barns rätt vid talan om dess börd. Genom k. förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp och lagen den 11 juni 1943 om förskottning av underhållsbidrag till barn (bidragsförskottslag), har barnavårdsnämnden ålagts nya arbetsuppgifter.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 17 december 1937, som fastställdes av k. m:t den 25 februari 1938, tillkom det barnavårdsnämnden att handhåva ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm under åren 1938—1940. Genom beslut av k. m:t den 29 oktober 1943 har barnavårdsnämnden erhållit medgivande att fortfarande tills vidare handhåva ledningen av samma verksamhet, som bedrivs genom s. k. barnavårdscentraler (se sid. 281).

Barnavårdsnämnden har dessutom av stadsfullmäktige erhållit anslag för öppnande av s. k. barnstugor i sådana stadsdelar, där det förekommer ett större antal mindre bemedlade, barnrika familjer (se sid. 282).

Barnavårdsnämnden skall enligt sin instruktion handhåva de uppgifter, som enligt allmän lag eller författning tillkomma barnavårdsnämnd, förvalta stadens barnavårdsanstalter med undantag av skyddshemmen samt ombesörja övriga barnavården och ungdomsskyddet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av nio ledamöter, vilka jämte sju suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämndens ledamöter skola vara a) en lagkunnig, i domärvärv erfaren man, b) en ledamot av fattigvårdsnämnden, c) en i församlings-tjänst inom staden anställd ordinarie präst, d) en vid stadens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller en av stadens folkskolinspektörer, e) en läkare samt f) fyra andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända personer, därav minst en kvinna. För en var av de ledamöter, som avses i a) b) c) d) och e) utses en suppleant i samma ställning, som

BvN

föreskrivits i fråga om ledamöterna. För de i f) omförmälda ledamöterna väljas två suppleanter, varav minst en skall vara kvinna. Stadsfullmäktige utse en av nämndens ledamöter till ordförande, att tjänstgöra för den tid han är vald till ledamot. Vice ordförande utser nämnden inom sig vid början av varje kalenderår. Vederbörande borgarråd äger, även om han icke är ledamot av nämnden, närvara vid nämndens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer barnavårdsdirektören, förste folkskollinspektören och förste stadsläkaren.

Med hänsyn till det nära sambandet mellan barnavårdsnämndens och fattigvårdsnämndens verksamhet föreskrives i barnavårdslagen, att, i den mån så provas påkallat, representanter för dessa nämnder eller nämnderna i deras helhet böra sammankomma för rådplägnung om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet. Äro beträffande visst ärende barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden av olika mening, vilkendera myndigheten som har att ingripa, bör ärendet överlämnas till en tremannanämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt ytterligare en för ett år utsedd ledamot från vardera av nämnderna. Denna nämnd avgör, vilken av myndigheterna som skall taga befattning med ärendet.

Under år 1943 har i samarbete med fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén inrättats en gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden (se sid. 261).

Under barnavårdsnämnden sorterar nämndens expedition och de under nämnden ställda anstalterna. Barnavårdsdirektören är chef för expeditionen och anstalterna. Dessa anstalter utgöras f. n. av fem barnhem, tre skyddshem och två lärlingshem. Härtill komma lärlingshemmet Fredrik Barcks minne, ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne, vilka hem ävensom skyddshemmen stå under särskilda styrelser.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads barnavårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 70). Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr.

Barnavårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsfullmäktige).

***Karlsson**, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

***Trotzig**, C. A. F., rådman.

Övriga ledamöter.

Cedergren, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V., fru, stadsfullm.

Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.

***Inghe**, P. G., e. o. socialläkare.

***Mogård**, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm.

***Théel**, f. Roth, Elisif, fru.

Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm. (vald som ledamot i fattigvårdsnämnden).

Suppleanter.¹⁾

***Grönblad**, Ester E., prakt. läkare.

***Gullstrand**, A. M., rådman.

Gunnard, O. B., kyrkoherde.

Ljungqvist-Melosch, Ingrid G., fru, lärarinna.

***Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.

Wirén, f. Fransén, E. Maria, fru.

Sekreterare.

Källander, H. J., extra rådman (se sid. 277).

Barnavårdsnämndens delegerade.

Delegerade för tjänsteärenden.

Karlsson, Wictor E., ordf.; **Mogård**, J. A. B.; **Théel**, f. Roth, Elisif; **Trotzig**, C. A. F.

Suppleanter: **Höjer**, f. Dahl, T. Signe E.; **Wahlbärj**, J.

Delegerade för samhällsvårdsärenden.

Wahlbärj, J., ordf.; **Hermansson**, f. Johansson, Agnes E.; **Théel**, f. Roth, Elisif.

Suppleanter: **Cedergren**, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V.; **Ljungqvist-Melosch**, Ingrid G.; **Wirén**, f. Fransén, E. Maria.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ordföranden och ledamöterna fruarna Cedergren och Höjer vid förfall ersättas av suppleanten fru Söderström, ledamoten fru Théel av suppleanten fru Malmroth och ledamoten hr Wahlbärj av suppleanten fru Wirén.

Övriga ledamöter skola vid förfall ersättas: vice ordföranden av suppleanten hr Gullstrand, fru Hermansson av suppleanten fru Ljungqvist-Melosch, hr Inghe av suppleanten fröken Grönblad samt hr Mogård av suppleanten hr Gunnard.

Delegerade för mödrahjälps- och bidragsförskottsärenden.

Inghe, P. G.; Karlsson, Wictor E.; Théel, f. Roth, Elisif.

Suppleanter: Grönblad, Ester E.; Hermansson, f. Johansson, Agnes E.; Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Söderström, f. Hagberg, Vera M.; Wirén, f. Fransén, E. Maria.

Delegerade för förebyggande åtgärder.

Hermansson, f. Johansson, Agnes E.; Höjer, f. Dahl, T. Signe E.; Karlsson, Wictor E.; Théel, f. Roth, Elisif.

Suppleanter: Inghe, P. G.; Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Mogård, J. A. B.

Barnhems- och lärlingshemsdelegerade.

Karlsson, Wictor E., ordf.; Grönblad, Ester E.; Höjer, f. Dahl, T. Signe E.; Mogård, J. A. B.; Théel, f. Roth, Elisif.

Suppleanter: Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Söderström, f. Hagberg, Vera M.; Wahlbärj, J.

Tremannanämnden.

(Se ovan.)

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm. (utsedd av fattigvårdsnämnden); Trotzig, C. A. F., rådmän (utsedda av barnavårdsnämnden); Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm. (självskrivnen såsom ledamot i såväl fattigvårdsnämnden som barnavårdsnämnden).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av barnavårdsnämndens samt nykterhetsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru.

Montelius, G. H., aktuarie, stadsfullm., ordf.

Suppleanter:

Carlberg, O. Ch., stationsskrivare.

Olsson, Svea M. E., fröken.

Barnavårdsnämndens expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23-25; t. sociala nämnderna; samt 11 99 88; expeditionstid: 10-14 (fredagar även 19-20).

Barnavårdsnämndens expedition fungerar som nämndens utredande och verkställande organ. Den är uppdelad på följande avdelningar, nämligen avdelningen för förebyggande åtgärder

samt omhändertagna med därunder hörande kansliet, vårdbyrån, ungdomsbyrån, rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor och förskottsbyrån, barnavårdsmannavdelningen med därunder hörande mödrahjälpsbyrån, fosterbarnsinspektionen samt kamerala avdelningen.

Barnavårdsdirektör (C).

Löfving, K. B. E. (förordn. t. o. m. 31/1 1949); mottagningstid: 10-12.

Avdelningen för förebyggande åtgärder samt omhändertagna.

Avdelningen ombesörjer de åligganden, som enligt föreskrifterna i barnavårdslagen åvila barnavårdsnämnden beträffande dels vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn, dels ock nödställda, sjuka och värlösa barn, ävensom ungdom mellan aderton och tjuguetår, som är hemfallen åt ett oordentligt, lättjefullt eller lastbart levnadssätt.

För verksamhetens bedrivande har barnavårdsnämnden indelat staden i kretsar, var och en under närmaste uppsikt av ett kretsombud, utsett av nämnden antingen bland dess egna ledamöter eller ock bland andra män och kvinnor, vilka nitälska för ungdomens vård och fostran. Kretsombuden äga närvara vid barnavårdsnämndens sammanträden.

I fråga om vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn äger barnavårdsnämnden att, i den mån omständigheterna därtill föranleda, meddela förmaning åt barnets föräldrar eller tilldela varning åt barnet samt föreskriva anlitande av lämplig, till stöd för hemuppföstran inrättad anstalt eller barnets hållande till viss lämplig sysselsättning. I samband med beslut om åtgärd, som nyss nämnts, bör nämnden uppdraga åt särskild person (övervakare) att med uppmärksamhet följa barnets levnadsförhållanden och övervaka dess uppförande. Om dessa förebyggande åtgärder visa sig gagnlösa, bör nämnden skilja barnet från hemmet och omhändertaga detsamma för s. k. skyddsuppföstran. Beslut om sådant omhändertagande skall, därest föräldrarna ej lämna sitt samtycke härtill, underställas överståthållarämbetets prövning. Skyddsuppföstran skall för de vanartade barnens vidkommande meddelas å särskilda s. k. skyddshem (se sid. 288) eller ock i enskilt hem eller barnhem (se sid. 284), om så anses lämpligare. I fråga om de icke vanartade barnen skall skyddsuppföstran meddelas i främsta rummet genom utackordering i enskilda hem, som stå under barnavårdsnämndens ständiga tillsyn, dock må särskilda omständigheter eller brist på lämpliga fosterhem kunna föranleda barnets intagande å barnhem. För ingripande mot vanartade barn är ålders-

BvN

gränsen aderton år och för andra barn sexton år. När för skyddsuppfostran omhändertaget barn anses ej vidare vara i behov av sådan uppfostran, skall barnet utskrivas. Sådan utskrivning skall äga rum senast då barnet fyller aderton år, dock må utskrivning av i skyddshem intagen elev kunna anstå till dess vederbörande fyllt tjuguet år. Vid slutlig utskrivning bör tillses, att barnet erhåller lämpligt arbete och nödig utrustning.

Barnavårdslagen äger fr. o. m. år 1935 tillämpning även å unga personer mellan aderton och tjuguet år, som äro hemfallna åt ett oordentligt, lättjefullt eller lastbart levnadssätt. (Tidigare gällde lösdriagarlagen beträffande dessa personer.) Bestämmelserna om nämndens verksamhet med avseende å ungdom över aderton år avvika dock i vissa hänseenden från de bestämmelser, som gälla beträffande barn under nämnda ålder. I fråga om skyddsuppfostran av ifrågavarande underåriga gälla även särskilda regler.

Barnavårdsnämndens omsorg om de nödställda, sjuka eller värnlösa barnen, vilken tidigare åvilat fattigvården, kallas samhällsvård. Föremål för nämndens ingripande i detta hänseende äro dock endast barn under sexton år, vilka antingen sakna föräldravård, emedan föräldrarna övergivit barnet eller avlidit, eller ock på grund av förhållandena i föräldrahemmet eller sjukdom eller svaghet hos barnet anses böra omhändertagas för erhållande av vård i enskilt fosterhem eller å anstalt. I detta fall får dock omhändertagandet endast ske med föräldrarnas medgivande. Nödställda barn, som anses erhålla den lämpligaste hjälpen genom understöd i hemmet, ävensom alla nödställda över sexton år tillhöra liksom förut fattigvårdens område.

För fullgörande av barnavårdsnämndens skyldighet jämlikt 1924 års barnavårdslagstiftning att handhåva utackorderingen av barn under sexton år har inom nämndens expedition upprättats en särskild vårdbyrå, vilken tills vidare jämväl biträder fattigvårdsnämnden vid tillsyn m. m. över äldre personers utackorderande i enskilda hem. Kostnaderna för ifrågavarande utackorderingsverksamhet beträffande äldre personer uppföras dock å fattigvårdsnämndens stat.

De barn, som av barnavårdsnämnden omhändertagas för samhällsvård, utackorderas i enskilda fosterhem, där ej särskilda omständigheter föranleda, att barnet bör intagas i barnhem eller anstalt för sjuka och abnorma. Förutom till nämndens egna barnhem (sid. 284) förekommer givetvis även överlämnande av barn mot avgift till andra barnavårdsanstalter, av vilka en del understöddas av och stå i nära samarbete med nämnden eller med visst inflytande för nämnden å deras ledning. Bland dessa anstalter må nämnas barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne (sid. 287) m. fl. spädbarnshem, lärlingshemmet Fredrik Barcks minne (sid. 286), ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne (sid. 287), Föreningen för

sinnesslöa barns vård i Stockholm, anstalten Slagsta skol- och småbarnshem i Fittja samt Karlslunds sinnesslöanstalt vid Väsby. Sistnämnda anstalt innehaves numera av Föreningen för psykiskt vanlottade, i vars styrelse nämnden äger utse en ledamot.

För varje utackorderingsområde i landsorten utser barnavårdsnämnden lokalombud, som skall uppsöka och föreslå hem, lämpliga för mottagande av barn för vård och uppfostran, samt handhåva tillsynen över barnen inom distriktet. Lokalombudens verksamhet ävensom fosterhemmen inspekteras av nämndens tjänstemän. K. m:t har den 22 november 1940 medgivit barnavårdsnämnden fortsatt befrielse t. v. intill utgången av år 1945 från kontroll från vederbörande vistelsekommuns barnavårdsnämnds sida över de till fosterhem eller barnhem utom Stockholm överlämnade barnen.

För kostnaderna för omhändertaget barn äger barnavårdsnämnden uttaga ersättning av barnets föräldrar eller annan underhållsskyldig, hemortskommun eller staten. Kostnaderna för skyddsuppfostran av person, som omhändertagits efter aderton år, betalas av staten. Därest underhållsskyldig undandraget sig honom åliggande ersättningsskyldighet, kan han av barnavårdsnämnden föreläggas att fullgöra honom å fattigvårdsanstalt eller eljest anvisat arbete. Arbetsföreläggande kan jämväl av barnavårdsnämnden tillgripas mot föräldrar, vilkas försummelse att fullgöra på civilrättslig väg fastställd bidragsskyldighet föranleder försämring i barnets uppehälle och uppfostran. För omhändertagande av dylika försumliga underhållsskyldiga äger barnavårdsnämnden disponera platser å de för fattigvårdsnämnden avsedda arbetshemmen Osbyholm för män och Emaus för kvinnor (jfr sid. 271).

Ungdomsbyrån utgör nämndens organ för handläggning av sådana till nämndens verksamhet hörande ärenden, vilka avse befrämjandet av åtgärder till ungdoms välfärd. Till byråns arbetsuppgifter hör att upprätthålla ett ändamålsenligt samarbete med Stockholms rådhusrätts ungdomsavdelning, att ordna ungdomsarbetet i nämndens barnstugor, att handhåva de kurser för utbildning av ungdomsledare, som av nämnden anordnas, ävensom att tillhandagå föräldrar och ungdom samt ungdomsråd och andra samman Slutningar med råd och upplysningar i ungdomsvårdsangelägenheter. Den närmaste ledningen av byrån omhänderhaves av en ungdomskonsulent.

Vidare har nämnden såsom ett led i nämndens allmänt förebyggande verksamhet upprättat en särskild rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, vilken har till uppgift att lämna råd och hjälp åt föräldrar, lärare och andra barnaföstrare rörande behandling av sådana barn i förskolåldern och skollåldern, vilkas uppförande eller förhållningssätt i övrigt förermera mera framträdande egendomligheter (>problem barn>).

Slutligen har nämnden för handläggning av

ärenden enligt lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn inrättat en särskild byrå, förskottsbyrån. Enligt nämnda lag äger barn under 16 år, vars fader är bidragspliktig, att under vissa förutsättningar av allmänna medel erhålla förskott å det underhållsbidrag, som fadern icke erlägger. Bidragsförskottet har bestämts till varierande belopp, dels med hänsyn till dyrortsgraderingen, dels med hänsyn till antalet barn i familjen och dels med hänsyn till storleken av moderns inkomst. Barnets representant äger att hos barnavårdsnämnden i den kommun, där barnets moder senast blivit mantalsskriven, göra ansökan om bidragsförskott. För lämnat bidragsförskott inträder barnavårdsnämnden i barnets rätt till underhållsbidrag gentemot fadern. I den mån nämnden ej kan uttaga ersättning av fadern, är nämnden berättigad till gottgörelse av staten för $\frac{3}{4}$ av utgivna bidragsförskott.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. K. kung. 24 sept. 1937 om statsbidrag till vissa kostnader enligt barnavårdslagen, med ändr. Lag 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskottslag). Lag 18 juni 1937 om barnbidrag. Lag 14 juni 1917 om äktenskaplig börd. Lag s. d. om adoption (9 och 20 §§). Lag 11 juni 1920 om barn i äktenskap (8 och 19 §§). Lag 6 juni 1924 om förfarandet i brottmål rörande vissa minderåriga (3 §). Lag 27 juni 1924 om förmynderskap (12 kap. 16 §). Strafflagen 14 kap. 45 §. Instruktion för den förebyggande barnavården inom Stockholms stad, fastställd av SF 31 okt. 1938.

Kansliet.

Föreståndare.

Kinell, E. A. T., förste kammarskrivare (17).

Överläkare (4,800 kr.).

Lindsjö, D. M.; mottagningstid: tisdagar och fredagar 10—11.

Sekreterare (4,080 kr.).

Källander, H. J., extra rådman; träffas i regel 9—10.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Frykman, N. R.; Perup, J. W., tjl. (se sid. 278); Schwartz, G.; Sundström, N. G.; Svensson, O. H. S. E., tjl. (se sid. 278), *tf.* Hedrén, G. G. A.

Förste kontorsskrivare (11).

Axelsson, f. Magnusson, Helfrid M., tjl. (se sid. 279), *tf.* Jansson, Dagmar E.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), extra skrivbiträden.

Barnavårdsnämndens kretsombud (225 kr.; dessutom 17 kr. för varje undersökning).

Storkyrkans och Klara församlingar.

Hansson, S. M., sekreterare; Stortorget 7, C.; t. 21 11 53.

Jakobs, Johannes och Adolf Fredriks församlingar.

Tollin, D. F. N., kyrkoadjunkt; Kammakargatan 30, Va.; t. 20 35 56.

Kungsholms församling.

Nordh, f. Västberg, Ellen, fru; Bergsgatan 9, K.; t. 51 18 50.

S:t Görans församling.

Norman, H. T., folkskollärare; Norr Mälarstrand, 100, K.; t. 50 47 29.

Gustav Vasa och Matteus församlingar.

Pettersson, f. Danielsson, V. M. (Manni), fru; Karlbergsvägen 30, Va.; t. 30 92 98.

Engelbrekts församling.

Nöjd, P. D., f. d. överläkare; Heimdalsgatan 3, Va.; t. 31 99 50.

Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.

Söder, A., överläkare, Linnégatan 54, Ö.; t. 62 39 08.

Maria Magdalena församling.

Grenander-Pehrling, Greta, fru, byråinspektör; Nytorpgatan 15, Sö.; t. 42 62 17.

Högalids församling.

Fridblom, K.-E., kyrkoadjunkt; Högalids prästgård, Sv.; t. 40 61 70.

Sofia församling.

Hassler, J. E. A., komminister; Borgmästargatan 11, Sö.; t. 42 49 14.

Katarina församling.

Holmberg, J. A., folkskollärare; Högbergsgatan 17, Sö.; t. 41 45 94.

Brännkyrka församling.

Rosén, A. M., folkskollärare; Liljeholmsvägen 10, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 14 88.

Enskede församling.

Danielsson, J. E. V., komminister; Riskvägen 26, Enskede 1; t. 49 07 46.

BvN

Bromma församling.

Wallerius, L., överlärare; Bergviksvägen 38, Smedslätten; t. 25 01 35.

Vårdbyrån.

Inspektör (1 kl.) (19).

Falk, A. V.

Biträdande inspektör (14).

Berglind, A. L. Ragnhild.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Parmsten, A. Valborg.

Kontorsskrivare (9).

Horneman, Sally E.

Två första kontorsbiträden (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. skrivbiträde (IV), ett extra skrivbiträde.

Ungdomsbyrån.

Expeditionstid: 10—14, tisdagar och fredagar även 19—20.

Ungdomskonsulent (5,760 kr.).

Svensson, O. H. S. E., tjl., tf. Tunå, Margit A.

Extra förste assistent (4,800 kr.).

Olldén, G. S., tjl., tf. Westerberg, Å. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Olldén, G. S., tjl. (se ovan), Steinwall, Märtha A.

Extra assistenter (3,780 kr.).

Westerberg, Å. G., tjl. (se ovan), tf. Hillström, S. T.; Håkansson, Karin T. M.

Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor.

Expeditionstid: alla vardagar 10—12, fredagar även 18—20.

E. o. läkare och föreståndare (XXI).

Ramer, K. T.

Biträdande läkare (2,700—1,350 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.; Nordlund, Elsa-Brita.

Psykologisk assistent (2,640 kr.).

Selander, Karin M.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Broddner, f. Colliander, Carin I. M.; Nordström, Anna-Greta; Olsson, Anna M.

Extra assistenter (3,780—3,480 kr.).

Ramsin, Ingrid; Angelin, I. M. Marianne, tf. Ett e. o. skrivbiträde (IV).

Förskottsbyrån.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Holmgren, f. Almgren, Doris D. A.

Extra biträdande inspektörer (6,024—6,000 kr.).

Carlweitz, J. R. T., tjl. (se sid. 248), tf. Öström, L.; Perup, J. W.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett extra första kontorsbiträde (3,960 kr.), fyra e. o. skrivbiträden (IV) samt extra och tillfälliga biträden.

Dessutom vid Stockholms stadsmissions barnhem för gossar vid Boxtorp (Södermanland) en ord. folkskollärare och en e. o. folkskollärare. (Befattningarna äro uppförda å barnavårdsnämndens lönestat¹.)

Barnavårdsmannaavdelningen.

Lagen den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap stadgar, att för varje barn utom äktenskap skall av barnavårdsnämnden förordnas lämplig man eller kvinna till barnavårdsman. Förordnandet meddelas, så snart nämnden mottagit anmälan om den blivande moderns havandeskap eller erhållit kännedom om barnets födelse. Barnavårdsmanuens allmänna uppgift angives i lagen vara »att bistå modern med råd och upplysningar samt tillse, att barnets rätt och bästa behögen tillvaratas». Särskilt åligger det honom att sörja för att barnets börd fastställas och att barnet tillförsäkras underhåll. Därjämte skall han biträda med indrivande och tillhandahållande av underhållsbidrag. Avtal om periodiskt utgivande av framtida underhållsbidrag är ej giltigt utan hans godkännande. Uppdraget som barnavårdsman upphör, när barnet fyllt aderton år.

Enligt lagar den 19 maj 1939 ang. ändringar i lagen om barn i äktenskap och lagen om adoption kan barnavårdsman förordnas jämväl för barn och adoptivbarn i söndrade eller upplösta äktenskap. Har modern (adoptivmodern) tillerkänts vårdnaden om barnet, skall barnavårdsman förordnas, om hon gör framställning därom. Där barnavårdsnämnden av särskilda skäl finner det erforderligt, kan nämnden emellertid förordna barnavårdsman, även om modern icke skulle önska det.

Över barnavårdsmanuens verksamhet skall tillsyn övas av barnavårdsnämnden, varjämte nämnden

¹) Befattningarna tillhöra Stockholms skoldistrikt och tillsätts av folkskolektionen, som äger utöva överinsende över undervisningen vid barnhemmet.

bör bistå barnavårdsmanen i hans verksamhet samt lämna honom erforderliga råd och upplysningar. Det åligger nämnden att årligen granska av barnavårdsmanen förda anteckningar och — i förekommande fall — räkenskaper. Nämnden har även att pröva avtal, som innefattar åtagande att till barnets underhåll utgiva visst belopp en gång för alla, samt mottaga och besluta om användningen av sådant belopp.

Till biträde åt nämnden vid fullgörandet av dess ovannämnda åligganden har anställt en byråinspektör. I några fall hava därtill lämpliga personer av intresse för modern och barnet åtagit sig att utan ersättning vara barnavårdsmän. I övrigt utföres barnavårdsmannarbetet av hos nämnden anställda ordinarie, extra ordinarie och extra barnavårdsmän, varjämte sedan år 1924 vissa personer, som icke äro hos nämnden anställda, erhålla barnavårdsmannaupdrag mot ersättning med visst belopp per fall. Sådant ersättning utgår f. n. till tre personer.

Antalet barnavårdsmannaskap, som den 1 januari 1944 stodo under nämndens tillsyn, var 8,898, varav 8,143 för barn utom äktenskap och 755 för barn i äktenskap.

För handläggning av ärenden enligt k. förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp har barnavårdsnämnden inrättat en särskild byrå, mödrahjälpsbyrån. Enligt nämnda förordning må kvinna, som i anledning av havandeskap eller barnsbörd är i uppenbart behov av understöd, tillerkännas mödrahjälp av statsmedel. Mödrahjälp lämnas i den form, som för varje särskilt fall finnes lämpligast, i en eller flera poster, dock högst till ett sammanlagt värde av 300 kr. Hjälpen kan helt eller delvis lämnas såsom räntefritt lån. Mödrahjälp må ej avse tid, som infaller senare än 6 månader efter nedkomsten. När särskilda skäl därtill äro, kan dock socialstyrelsen medgiva, att hjälpen må avse jämväl sådan tid. Ansökan om mödrahjälp skall senast å 60:e dagen efter barnsbörden ingivas till barnavårdsnämnden i den kommun, där kvinnan vistas. Det åligger barnavårdsnämnden att över ansökningen avgiva yttrande till mödrahjälpsnämnden i orten (se sid. 399), vilken nämnd har att besluta i ärendet. Beslut, varigenom mödrahjälp beviljats, skall verkställas av barnavårdsnämnden, som därvid har att vaka över att hjälpen kommer till användning i enlighet med givna föreskrifter.

Förskott å moderskapspenning, som beviljas av Stockholms erkända centralsjukkas (se sid. 399), skall utbetalas till barnavårdsnämnden, som har att tillställa kvinnan beloppet. Nämnden skall därvid övervaka, att det förskotterade beloppet användes för de ändamål, för vilkas tillgodoseende det beviljats. Är kvinna, till vilken moderskapspenning skall utgå, sinnessjuk eller sinnesslös eller för hon ett asocialt levnads-sätt, kan hela moderskapspenningen utbetalas genom barnavårdsnämnden. Ärenden ang. utbe-

talning av moderskapspenning eller förskott därå handläggas å mödrahjälpsbyrån.

Annalningar om havandeskap, enligt lagen om barn utom äktenskap, kunna göras, förutom å barnavårdsnämndens expedition, å Hjälpbyrån för barn och hem: Slussplan 9, C.; t. 10 21 98, 20 29 54; expeditionstid: alla dagar 10—16 och Brännkyrka barnahjälpsbyrå, Malménska hemmet, Pilgrimsvägen, Aspudden (för Brännkyrka och Enskede); t. 45 05 20; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 9—11 samt å förutnämnda försöksbyrå: Svedbergsgatan 2, K.; t. 53 75 74; expeditionstid: alla dagar 9—11.

Författningar. Lag 14 juni 1917, om barn utom äktenskap, med ändr. Lag s. d. om äktenskaplig börd. Lag 11 juni 1920 om barn i äktenskap, med ändr. Lag 14 juni 1917 om adoption, med ändr. K. kung. 10 nov. 1939 med föreskrifter om barnavårdsmans verksamhet och tillsynen därå. K. förordn. 11 juni 1937 om mödrahjälpsbyrå, med ändr. K. kung. 22 okt. 1937 med tillämpningsföreskrifter till förordn. om mödrahjälpsbyrå, med ändr. K. förordn. 11 juni 1937 om moderskapspenning, med ändr. K. kung. 31 aug. 1940 med tillämpningsföreskrift till förordningen om moderskapspenning. Instruktion för avlönade barnavårdsmän hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931.

Byråinspektör (21).

Carlson, V. O. J.; mottagningstid: 10—12.

Förste barnavårdsman (14).

Juhlin, Dagmar A. M.

Barnavårdsmän (12).

Mottagningstid 10—12, fredagar även 19—20. (Tel.: se ovan samt personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Brehm, f. Strandberg, Ella; Carell, Carin M. C.; Erlandsson, Jenny M.; Flyrin, Märtha V. H.; Granfelt, Marta K. A.; Heurlin-Wahlgren, Hedvig M., fru, tjl. (se nedan), *tf.* Axelsson, f. Magnusson, Helfrid M.; Hultcrantz, E. V.; Landberg, Astrid E. F.; Rydberg, f. Lindblom, V. (Wilma); Rådborg, Disa E. S.; Sköldström, Hildur M.; Strandmark, Rut A. H. A., tjl., *tf.* Anderson, f. Evaldt, Tyra; Strömer, S. Cecilie M.; Thörnqvist, Judit A. T.; Ålander, f. Tegman, Anna Ch. B.; Österblom, Ebba.

E. o. barnavårdsmän (XII).

(Tel.: se ovan samt personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Anderson, f. Evaldt, Tyra, tjl. (se ovan), *tf.* Hökerberg, Ann-Marie; Axelsson, f. Magnusson, Helfrid M., tjl. (se ovan), *tf.* Johanson, f. Horwitz, Inga C.; Björklund, J. M. (Hanna); Dahll, f. Appelqvist, K. (Karin); Harpen, Anna

BvN

H. M.; Jonsson, Karin M.; Lewander, T.; Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A.; Ståhlberg, M. E. (Lisa); Söderlund, f. Pettersson, R. Sonja L.; Wallin, Jenny W.; Österholm, E.; två vakanta, tf. Carlsson, f. Nyström, Birgit E. E., Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E.

Extra barnavårdsmän

(4,068—3,480 kr.).

Anderson, f. Wiklund, Margit E.; Ekdahl, A. Å.; Jacobsson, f. Johansson, A. K. (Stina); Lillenberg, f. Åkermark, Elsa; Sandwall, Gudrun M.; Sörenstam, f. Karlsson, Elsa.

Kontorsskrivare (9).

Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E., tjl. (se ovan), tf. Hallinus, Märta M.

Två vik. barnavårdsmän med fast avlöning, ett första kontorsbiträde (7), två extra skrivbiträden.

Mödrahjälpsbyrån.

Expeditionstid: 9,30—12, fredagar även 19—20.

(Betr. mödrahjälpsnämnden för Stockholm, se sid. 399.)

Extra biträdande inspektör

(6,084 kr.).

Heurlin-Wahlgren, Hedvig M., fru, barnavårdsman, mottagningstid 10—12, fredagar även 19—20.

Extra assistenter (2,940—2,580 kr.).

Lewerén, Ann-Mari K.; Odén, A. Margareta; Wallberg, Kerstin S.

Ett extra första kontorsbiträde (3,240 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett e. o. skrivbiträde (IV) samt extra och tillfälliga biträden.

Fosterbarnsinspektionen.

Med fosterbarn förstås barn under sexton år, som mot ersättning fostras hos annan än föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet. Sådant barn skall stå under barnavårdsnämndens tillsyn. Detsamma gäller, även om ersättning ej utgår, barn i nämnda ålder, som är intaget i barnhem. Det åligger barnavårdsnämnden att tillse, att fosterbarnsvården icke utövas av personer eller på ställen, som är för ändmålet olämpliga, samt att övervaka, att fosterbarnen komma i åtnjutande av tillfredsställande vård och uppfostran samt, i händelse av sjukdom, den vård, som av omständigheterna påkallas. Den, som mottagit barn till fostran, är skyldig att därom göra anmälan hos barnavårdsnämnden. Finner nämnden, att fosterbarn icke hos barnafostraren erhåller tillfredsställande vård och upp-

fostran, äger nämnden, därest rättelse icke på annat sätt kan åstadkommas, förelägga barnafostraren att lämna barnet ifrån sig till den, som är skyldig att taga vård om detsamma. Befinnes ej detta lämpligt, har barnavårdsnämnden att omhändertaga barnet och därmed förfara såsom med barn, som omhändertagits för samhällsvård (se sid. 276). Nämnden äger tillika, om skäl därtill föreligger, meddela barnafostrare förbud att vidare mottaga fosterbarn. Nu nämnda åtgärder kunna jämväl av nämnden vidtagas mot anstalt, där missförhållanden råda. För utövande av tillsynen över fosterbarnen äro anställda sju inspektriser.

I fråga om tillsynen över av nämnden omhändertagna barn, vilka äro utackorderade i enskilda hem eller intagna i icke kommunala barnhem inom staden, har nämnden förordnat, att jämväl sådana barn skola stå under tillsyn av vederbörande inspektis. Vidare utöva inspektiserna tillsyn över vården av späda utomäktenskapliga barn, som hava barnavårdsman i Stockholm, i de fall, då barnen icke äro inskrivna vid barnavårdscentral. Sådant tillsyn äger rum, även om barnen icke äro fosterbarn utan befinna sig hos sina föräldrar eller endera av dem.

För verksamhetens bedrivande är staden indelad i sex distrikt, nämligen:

1. Storkyrkoförsamlingen, Oscars, Hedvig Eleonora och Engelbrekts församlingar.
2. Sofia församling, den del av Katarina församling, som ligger öster om Götgatan, samt de delar av Maria Magdalena och Högalids församlingar, som begränsas av Västra Slussgatan, Götgatan, Högbergsgatan, Björngårdsgatan, Wollmar Yxkullsgatan, Årstaviken, Brännkyrkagatan, Varvsgatan och Mälaren.
3. Klara, Jakobs, Johannes, Gustav Vasa, Matteus, Adolf Fredriks och Kungsholms församlingar samt den del av S:t Görans församling, som ligger norr om Lindhagensgatan och Rålambshovsleden.
4. Bromma församling samt den del av S:t Görans församling, som ligger söder om Lindhagensgatan och Rålambshovsleden.
5. Enskede församling, de delar av Katarina, Maria Magdalena och Högalids församlingar, som begränsas av Götgatan, Högbergsgatan, Björngårdsgatan, Wollmar Yxkullsgatan och Årstaviken, samt av Brännkyrka församling stadsdelarna Orby, Liseberg, Östberga och östra delen av Årsta.
6. Brännkyrka församling med undantag av de stadsdelar, som tillhöra 5:e distriktet, samt den del av Högalids församling, som begränsas av Brännkyrkagatan, Varvsgatan och Mälaren. Första inspektisen utövar tillsyn över enskilda barnhem och förlösningsshem samt sådana till stöd för hemuppfostran inrättade anstalter, som åtnjuta understöd av staden.

Inspektisen i 1:a distriktet sköter expeditionen. Mottagningstid: 9—12, fredagar även 19—20.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. Instruktion för [fosterbarns]-inspektriser hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931. Indelning i inspektionsdistrikt beträffande fosterbarnsvården, fastställd av barnavårdsnämnden 3 mars 1942, ändr. 11 jan. 1944.

Inspektris (1 kl.) (12).

Borg, Tyra E. M. (se sid. 282).

Inspektriser (2 kl.) (9).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Ehnbom, Inga J. M. (5:e distr.); **Johansson,** f. Gustafsson, Elsa K. (6:e distr.), tjl., *tf.* **Edquist,** M. Birgitta; **Parmsten,** A. Valborg (2:a distr.), tjl. (se sid. 278), *tf.* **Hjalmarson,** Karin R. E.; **Swartz Eng,** Ida E. Ch. (3:e distr.); **Westling,** Ina B. (1:a distr.).

E. o. inspektris (2 kl.) (IX).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Holmgren, Beda A. (4:e distr.), tjl., *tf.* **von Schéele,** T. Karin H.

Ett kontorsbiträde (5).

Kamerala avdelningen.

Postgirokonto nr 2700 och 3173.

Kamerala avdelningen handlägger ekonomiska angelägenheter angående nämnden och densamma underlydande anstalter med undantag av barnhemmet Eurenii Ljungerantz' minne och ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt ärenden rörande ersättning för kostnader för ombändertagna barn, varjämte kassan förmedlar in- och utbetalningar av underhållsbidrag för barn utom äktenskap.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Unell, F. M.; mottagningstid: 10—12.

Extra kamrersassistent (8,064 kr.).

Strömberg, R. I.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Lindahl, O., tjl. (se sid. 310), *tf.* **Frisk,** J. S. H.

Kontorsassistent (13).

Lundqvist, K. A.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Frisk, J. S. H., tjl. (se ovan), *tf.* **Svenson,** S. E. A.; **Östlund,** A. M. E.; **Öström,** L., tjl. (se sid. 278).

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Hellung, f. Sandstedt, E. Margit O.

Kontorsskrivare (9).

Jansson, Dagmar E., tjl. (se sid. 277), *tf.* **Ohrlander,** f. Bengtsson, I. E. M. (Greta); **Jarre,** f. Franzén, Svea.

Två första kontorsbiträden (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett extra första kontorsbiträde (3,840 kr.), ett kontorsbiträde (5), två e. o. kontorsbiträden (V), två e. o. skrivbiträden (IV), extra skrivbiträden.

Två expeditionsvakter (6), en e. o. expeditionsvakt (VI).

Barnavårdscentraler.

Staden har under en följd av år beviljat medel till den förebyggande barnavård, som bedrivits av föreningen Mjölkdroppen och till densamma anslutna lokalavdelningar genom av dessa upprättade s. k. mjölkdroppar, eller övervakningsställen för späda barn. Jämlikt k. kung. den 21 juli 1937 kan från och med år 1938 statsbidrag erhållas för förebyggande mödra- och barnavård av den art, som bedrivits av nämnda förening. Statsbidrag utgår till landsting eller stad, som ej deltagit i landsting, för anordnande av rådgivande verksamhet i fråga om förebyggande barnavård. Såsom villkor för erhållande av bidrag gäller, att medicinalstyrelsen godkänt plan för verksamheten, att värden lämnas avgiftsfritt, att läkare och sjuksköterskor äro tillförsäkrade vissa minniväningar och att sköterskorna uppfylla de behörighetsvillkor, som medicinalstyrelsen enligt författningen äger föreskriva. Barnavårdsnämnden, som enligt k. mts beslut (senast den 29 okt. 1943) erhållit medgivande att handhava ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm, har från början av år 1940 helt övertagit den rådgivande och övervakande verksamheten. I fråga om dispositionen av föreningen Mjölkdroppens och dess lokalavdelningars tillgångar har föreningens styrelse uttalat, att avkastningen av desamma bör användas till understöd åt hjälpbehövande mödrar med späda barn, s. k. amningspremier, såsom en komplettering av den statliga mödrabihjälpen.

Ledningen av den enligt föreskrifterna i k. kung. den 21 juli 1937 bedrivna förebyggande mödravården har enligt stadsfullmäktiges beslut uppdragits åt sjukhusdirektionen (se sid. 143).

Den förebyggande barnavården i Stockholm bedrivs vid barnavårdscentraler av den typ, som i författningen betecknas med barnavårdscentral, typ 1. Sådan central skall stå under ledning av specialutbildad, legitimerad läkare med erforder-

BvN

derligt biträde av en eller flera, dock högst tre sjuksköterskor.

Inom staden finnas f. n. 38 barnavårdscentraler.

Enligt den av stadsfullmäktige fastställda instruktionen för den förebyggande barnvården är denna avgiftsfri. Den omfattar f. n. vård av barn intill 3 års ålder. Läkaren har mottagning å centralerna vissa dagar i veckan, och dessutom skall sköterskan varje dag på utsatt tid vara att träffa på mottagningslokalen eller i sin bostad, för att mödrar och fostermodrar även mellan läkarmottagningarna må kunna inhämta råd. Sköterskan bör därjämte besöka vid barnavårdscentral inskrivna barn i hemmet i och för rådgivning, så snart anledning därtill synes förefinnas.

Stadsfullmäktige beslöt den 2 februari 1942 (Utl. 1942: nr 25) att för förtlöpande kontroll angående kristidens återverkningar på barnens hälsotillstånd m. m. under första halvåret 1942 ställa medel till barnavårdsnämndens förfogande. Anslag har sedermera beviljats för verksamhetens fortsättning. För genomförande av dessa kontrollåtgärder har barnavårdsnämnden provisoriskt utvidgat barnavårdscentralernas verksamhet. Kontrollen omfattar barn i hela förskolåldern. Sammanlagda antalet läkarmottagningar för såväl den ordinarie verksamheten som kristidskontrollen utgör f. n. 75 per vecka och antalet heltidsanställda sjuksköterskor uppgår till 32.

Författningar. Instruktion för den förebyggande barnvården inom Stockholms stad, fastställd av SF 31 okt. 1938 (Kf 1938: nr 32). Instruktion för överläkaren, fastställd av barnavårdsnämnden 2 dec. 1941. K. kung. 21 juli 1937 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, med ändr. K. brev 29 okt. 1943 ang. ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm. K. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn, med ändr. K. medicinalstyrelsens cirkulär 1 juli 1939 med närmare bestämmelser i anslutning till k. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn (medicinalstyrelsens förf., ser. A, 1939: nr 63).

Överläkare.

Lindsjö, D. M.

Läkare vid barnavårdscentralerna
(arvode 20 kr. för varje mottagning jämte rörl. tillägg).

Anzén, G. G. (Maria södra).

Appelberg Ulfspärre, Elsa I. (S:t Görans östra, Riksby och Angby).

Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Johannes).

Bauer-Albrechtson, E. A. R., tjl., *tf.* Rudberg, S. H., Ekblad-Ågren, Barbro A. C. (Jakobs).

Engström, A. H. (Sofia östra och västra).

Gunther, J. G. A. (Högalids östra och västra).

Gyllencreutz, Sara A. H. (Midsommarkransens östra, Mälarhöjdens och Örby).

Hulting, C. G. (Västberga, Midsommarkransens västra, Gröndals).

Hybbinette, O. R. (Hedvig Eleonora).

Magnusson, J. H. (Norrtulls samt Oscars östra och västra).

Naglo, O. N. O. (S:t Görans södra, Fredhälls samt Essingens västra).

Naglo, O. N. O., tjl., *tf.* Alm, E. I. (Essingens östra).

Nordenfelt, P. J. (Kristinebergs).

Poliklinikläkaren å barnsjukhuset Samariten (Maria norra).

Salén, S. (Vasastadens norra och södra samt Engelbrekts).

Sterner, L.-G. K. F. (Ullsunda och Abrahamsbergs östra).

Sterner, L.-G. K. F., tjl. (Bällsta).

Ström, V. J. (Kungsholms).

Svedenius, C. G., stadsfullm. (Katarina norra och södra).

Sylvan, H. O. K. (Abrahamsbergs västra och Tranebergs).

Wallin, L. J. V. (Hammarby norra och södra samt Johanneshovs).

Wallin, L. J. V., tjl., *tf.* Ekblad-Ågren, Barbro A. C. (Enskede och Enskedefältets), Bergstrand, C. G. (Skarpnäcks).

Överläkaren vid Sachsska barnsjukhuset (Katarina västra), tjl., *tf.* Palmgren, F. A. Å.

Inspektris (1 kl.) (12).

Borg, Tyra E. M., mottagningstid: 9—10, fredagar även 19—20.

Fyrtio *extra* samt fyra *tillfälliga sjuksköterskor* (3,156—2,856 kr.).

Barnstugor.

Den av staden med bidrag av statsmedel bedrivna byggnadsverksamheten för anskaffande av bostäder åt mindre hemdelade, barnrika familjer har föranlett barnavårdsnämnden att upptaga särskild verksamhet bland de minderåriga barnen på de ställen, där dessa bostadshus uppföras, genom öppnande av s. k. barnstugor. Barnstugorna äro emellertid i lika mån öppna även för andra i trakten boende barn.

Ändamålet med barnstugorna är att för vård och fostran under en del av dagen omhändertaga barn, som därav äro i behov. Verksamheten tager i första hand sikte på barnens välfärd men är även inriktad på de hemarbetande mödrarnas behov av viss fritid. Enligt reglemente för barnstugorna må tiden för barnens omhändertagande i regel icke överstiga fyra timmar om dagen. Om förmiddagarna mottagas barn i förskolåldern och om eftermiddagarna barn i skolåldern. Verksamheten bland barnen i förskolåldern skall närmast motsvara barnträdgårdens arbetssätt, och bland barnen i skolåldern skall den innefatta

tillfälle till läxläsning och lämplig fritidssysselsättning. Bland de något äldre skolbarnen har klubbverksamhet upptagits.

För barns vistelse i barnstuga skola dess föräldrar erlägga avgift enligt av barnavårdsnämnden fastställda grunder, nämnden obetaget att vid bristande betalningsförmåga helt eller delvis befria från avgift.

Under de tider barnstugans lokaler icke äro upptagna för barnstugans egen verksamhet, må de kunna upplåtas till annan barn- och ungdomsverksamhet. Till vederbörande ungdomsråd anslutna föreningar och sammanslutningar äga härvid företräde. För sådan upplåtelse skall erläggas avgift, beräknad att minst täcka kostnaden för tillsyn, belysning och rengöring.

Den närmaste ledningen av varje barnstuga utövas av en föreståndarinna, som till biträde skall hava erforderligt antal medhjälpare. För varje barnstuga skall finnas anställd en läkare, som helst bör äga pediatrik specialutbildning. Vid förvaltningen av barnstugorna biträdes barnavårdsnämnden av särskilda inspektörer.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnstugor, utfärdadt av barnavårdsnämnden 19 sept. 1939 (Kf 1939: nr 36). K. kung. 4 sept. 1935 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändr. (se kung:s 14 § Kfh 1941: sid. 887). K. Socialstyrelsens kung. 4 jan. 1944 med föreskrifter och anvisningar rör. statsbidrag till driften av institutioner inom den halvöppna barnavården.

Extra första inspektris (3,960 kr.).

Hilton-Brown, f. Enbom, G. E. (Gun).

Körsbärsgården.

Körsbärsvägen 18, Ö.; t. 31 82 82.

Extra föreståndarinna (2,880 kr.).

Karlsson, Märta D.

Läkare (400 kr.).

Forsell, S. J., tf.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,400 kr.), en *extra barnsköterska*, en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 c), en *städerska* (1 a).

Värtagården.

Artemisgatan 41—43, Hjorthagen;
t. 62 51 78.

Extra föreståndarinna (2,760 kr.).

Dahlgren, Anna-Lisa E.

Läkare (500 kr.).

Forsell, S. J., tf.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,400 kr.), en *extra barnträdgårdsledarinna* (1,890 kr.), en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 c).

Hammarbygården.

Olaus Magnus Väg 57—59, Hammarbyhöjden; t. 49 66 83.

Extra föreståndarinna (2,760 kr.).

Lindblom, Helena.

Läkare (500 kr.).

Nordenfelt, P. J.

Två *extra biträdande föreståndarinnor* (2,400 kr.), en *extra barnsköterska* (3,012 kr.), en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 c), ett *köksbiträde* (1 a).

Tranebergsgården.

Margretelundsvägen 63, Traneberg;
t. 25 89 77.

Extra föreståndarinna (2,760 kr.).

Lidström, G. Iris L.

Läkare (500 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,220 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,980 kr.), en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 c), en *städerska* (1 a).

Kristinebergsgården.

Böttigervägen 7, K.; t. 51 20 44.

Extra föreståndarinna (2,760 kr.).

Janson, Brita S.

Läkare (500 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,400 kr.), en *extra barnträdgårdsledarinna* (2,220 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,860 kr.), en *extra gruppleदारinna* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 c).

Gröndalsgården.

Lövholmsvägen 85, Gröndal; t. 45 23 62.

Spädbarnskrubban inom Gröndalsgården har provisoriskt utvidgats till spädbarnshem med 10 platser.

BvN Extra föreståndarinnan (2,640 kr.).

Redell, Karin B. M.

Läkare (500 kr.).

Hulting, C. G.

En *extra biträdande föreståndarinnan* (2,400 kr.), en *extra ledarinnan* (för spädbarnsavdelningen) (2,220 kr.), två *extra barnträdgårdsledarinnor* (2,220—1,980 kr.), tre *extra barnsköterskor* (1,980—1,860 kr.), en *extra gruppleदारinnan* (2,160 kr.). — En *kokerska* (1 c), en *tvätterska* (1 b), ett *köksbiträde* (1 a).

Riksbygården.

Vägstolsvägen 8—12, Riksby; t. 26 10 43.

Extra föreståndarinnan (2,640 kr.).

Wennerberg, Ingrid.

Läkare (500 kr.).

Sterner, L.-G. K. F.

En *extra biträdande föreståndarinnan* (2,400 kr.), en *barnträdgårdsledarinnan* (2,160 kr.), två *barnsköterskor* (1,740 kr.). — En *kokerska* (1 c), ett *köksbiträde* (1 a).

Västbergagården.

Hökmossevägen 59—63, Midsommarkransen; t. 45 39 38.

Extra föreståndarinnan (2,640 kr.).

Erixén, f. Zedell, A. Dagny.

Läkare.

Vakant.

En *extra biträdande föreståndarinnan* (2,400 kr.), en *extra barnträdgårdsledarinnan* (2,220 kr.), en *extra barnsköterska* (1,740 kr.), en *extra gruppleदारinnan* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 c), ett *köksbiträde* (1 a), en *städerska* (1 a).

Johanneshovsgården.

Blåsutvägen 38—44, Johanneshov.

Extra föreståndarinnan (2,640 kr.).

Jonsson, Kerstin L. M.

Läkare.

Vakant.

En *extra biträdande föreståndarinnan* (2,220 kr.), två *extra barnträdgårdsledarinnor* (2,220 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,740 kr.), en *extra gruppleदारinnan* (150 kr. per mån.). — En *kokerska* (1 c), en *tvätterska* (1 b), ett *köksbiträde* (1 a).

Beredskapsbarnkrubbor (daghem).

För att avhjälpa den på grund av krisen uppkomna platsbristen vid barnkrubborna har barnavårdsnämnden tills vidare upprättat två provisoriska beredskapsbarnkrubbor (daghem) för barn i förskolåldern med plats för omkring 50 barn i varje krubba.

Daghem nr I.

Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; t. 11 58 08.

Extra föreståndarinnan (2,640 kr.).

Sörensen-Ringi, Gunnel T.

Läkare (300 kr.).

Salén, S.

En *extra barnträdgårdsledarinnan* (2,220 kr.), tre *extra barnsköterskor* (1,860 kr.). — En *kokerska* (1 c), en *städerska* (1,272 kr.).

Daghem nr II.

Svedbergsplan 4 (Fredhälls daghem), K.; t. 50 43 03.

Extra föreståndarinnan (2,640 kr.).

Åkerlund, Märta S. A.

Läkare (300 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra barnträdgårdsledarinnan* (2,220 kr.), tre *extra barnsköterskor* (1,860 kr.). — En *kokerska* (1 c).

Barnhem.

Under barnavårdsnämndens förvaltning stå f. n. fem barnhem (se vidare nedan).

Reglementen m. m. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnhem, fastställt av barnavårdsnämnden 23 febr. 1932 (Kf 1932: nr 7). Reglemente för de vid barnavårdsanstalterna anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av barnavårdsnämnden 7 febr. 1939. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser ang. löneförhållanden för arbets-, köks-, tvätt- och städskörspersonal vid Stockholms stads barnavårdsanstalter, gällande från 1 april 1940.

Nyboda hemmet.

Nyboda, Stockholm 9; t. 45 25 00.

Hemmet, som beräknas ha plats för omkr. 245 barn, har till ändamål förutom att härberga barn, som av olika anledningar, t. ex. bo-

stadslöshet eller moderns sjukdom, behöva tillfälligt omhändertagas, att bereda vård åt barn, som behöva observeras i fysiskt och psykiskt avseende, innan åtgärder kunna vidtagas för deras stadigvarande placering.

Inspektör (1 kl.) (19).

Södersteen, I. S. A. (Inga), fru.

E. o. läkare (XXI).

Ahnsjö, S. O. R.

Föreståndarinnor (2 kl.) (7).

Christiansen, Ellen M.; Hjalmarsen, Karin R. E., tjl. (se sid. 281), tf. Johansson, Mait R. E.; Carlsson, Helga S.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Sjöman, A. Brita H.

Värmeledningsskötare (9).

Johansson, J. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Ferlin, C. J. E., tjl., tf. Brandin, A. M.

En e. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII), en e. o. sjuksköterska (VI), två assistentsköterskor (2,580 kr.), en vårdarinna (1 kl.) (5), en extra barnträdgårdsledarinna (2,220 kr.), en biträdande föreståndarinna (4), en e. o. biträdande föreståndarinna (IV), nio barnsköterskor (3), tio e. o. barnsköterskor (III), tretton extra barnsköterskor (1,980—1,740 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), ett extra skrivbiträde (1,860 kr.), en portvakt (1,020 kr.). — En eldare (2 c), två kokerskor (1 c), två matsalsbiträden (1 b), ett förste biträde (1 b), två sömmerskor (1 b), tre köksbiträden (1 a), en städerska (1 a).

Eolshälls gosshem.

Eolshäll, Hägersten; t. 46 28 03.

Barnhemmet, som har 35 platser, fungerar dels som upptagningshem för gossar i och över skolåldern, vilka på grund av uppfostningssvårigheter eller annan anledning omhändertagits för skyddsuppfostran, dels för stadigvarande vård av yngre sådana gossar, företrädesvis psykoper. Ordnad psykiatrisk observation och behandling av de senare infördes år 1928. Till barnhemmet är förlagt en skolavdelning, som lyder under folkskoledirektionen.

Föreståndare

(lön som folkskollärare; dessutom 1,380 kr.).

Östberg, N. Y., folkskollärare.

Läkare (2,040 kr.).

Ahnsjö, S. O. R.

En biträdande lärarinna (lön såsom e. o. småskollärarinna), en assistent (3 kl.) (8), en e. o. assistent (3 kl.) (VIII), en e. o. husmoder (IV), tre e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III). — En kokerska (1 c), ett köksbiträde (1 a).

Sättra barnkoloni.

Sättra, Adelsö; postadress: Adelsö; t. Adelsö 3 och 29.

Kolonien, som är avsedd för konvalescenter samt sådana sjukliga och klena barn, vilka ej mottagas å sjukhus men vilkas hälsotillstånd genom en tids vistelse vid kolonien anses kunna väsentligen förbättras, omfattar 6 hem och kan mottaga 100 barn. Skolan vid kolonien lyder under folkskoledirektionen.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Jonsson, Carin R. M.

Läkare (2,340 kr.).

Fredbärj, K. T.

En folkskollärare och en folkskollärarinna (lön såsom e. o. folkskollärare och folkskollärarinna), två småskollärarinnor (lön såsom e. o. resp. ord. småskollärarinna), en e. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII), en e. o. sjuksköterska (VI), sex biträdande föreståndarinnor (4), sju barnsköterskor (3), fyra e. o. barnsköterskor (III), två extra barnsköterskor (1,860—1,740 kr.), en e. o. automobilförare (och vaktmästare) (VII). — En värmeledningsskötare tillika automobilförare (2 c), en gårdskar (2 a), en sömmerska (1 b), en kokerska (1 c), två köksbiträden (1 a), en städerska (1 a).

Barnängens flickhem.

Gaveliusgatan 7 B, Sö.; t. 4002 35.

Detta barnhem, tidigare benämnt »Stockholms stads uppfostningsanstalt för flickor», har till ändamål att uppfostra behövande, värlösa flickor, om vilka det åligger Stockholms kommun att taga vård. Anstalten har plats för 35 flickor. Flickorna erhålla undervisning i stadens folkskolor.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Landin, Sara E.

Läkare (570 kr.).

Anzén, G. G.

BvN

En skolkökslärarinna (6), en husmoder (4), en vårdarinna (2 kl.) (3), en värmeledningskötare (7), en extra vårdarinna (1,860 kr.).

Spädbarnshemmet.

Folkungagatan 119—123, Sö.; t. 41 54 07.

Det huvudsakliga arbetet inom hemmet, som har plats för 28 mödrar och 30 barn, utföres av mödrarna, som få lära sig både att sköta sina barn samt alla i ett hem förekommande sysslor. Vård å spädbarnshemmet bör i regel ej lämnas för längre tid än ett år.

Verksamheten är tills vidare nedlagd och personalen tjänstgör vid andra barnavårdsanstalter.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Andersson, Ester M.

En biträdande föreståndarinna (4), en köksförestånderska (4 kl.) (4).

Läringshem.

Läringshemmen äro i första hand avsedda för från stadens skyddshem villkorligt utskrivna elever, som antingen sakna egna hem eller och på grund av förhållandena i föräldrahemmet icke kunna omedelbart dit återlämnas, ävensom för sådana elever, som inom skyddshemmen icke kunna erhålla med hänsyn till håg och fallenhet passande yrkesutbildning. I mån av plats mottagas även ynglingar och unga flickor från andra uppfostringsanstalter, varjämte hemmen stå öppna för sådana hem- och medellösa unga personer, som visserligen icke äro i oundgängligt behov av skyddsuppfostran men ändock behöva viss omvårdnad, tills de erhållit arbete eller kunnat återsändas till hemorten. Eleverna erhålla i läringshemmet bostad och kost samt tillsyn. Under dagen arbetar flertalet såsom lärningar hos hantverksmästare, i fabriker eller i andra anställningar, till en början i regel relativt lågt avlönade men utvalda i syfte att bereda goda utsikter till framtida självförsörjning. De elever, som hava arbetsförtjänst, äro skyldiga att erlägga visst bidrag för kost m. m. under den tid de vistas i hemmet. Denna tid får icke utsträckas utöver den tidpunkt, då skyddsuppfostran under alla förhållanden senast skall upphöra.

Reglemente. Bestämmelser för Stockholms stads läringshem, fastställda av barnavårdsnämnden 20 okt. 1931. Aug. kollektivavtal, se sid. 284.

Läringshemmet för gossar.

Katarina Bangata 70 (Lilla Blecktor-net), Sö.; t. 40 33 54.

Läringshemmet för gossar har plats för 21 elever.

Föreståndare (15).

Björnstam, Y.

En husmoder (2,160 kr.), en assistent (1,500 kr.). — Två köksbiträden (1 a).

Läringshemmet för flickor.

Fjällgatan 25, Sö.; t. 40 20 45.

Läringshemmet för flickor har 20 platser.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Andersson, Anna L.

En köksförestånderska (4 kl.) (4), en assistent (2,340 kr.).

Läringshemmet Fredrik Barcks minne.

Fleminggatan 85, K.; t. 53 86 54.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 juni 1933 att med användande av till staden av fröken Maria Barck år 1906 och 1911 donerade medel (Fredrik Barcks donationsfond) upprätta ett läringshem, benämnt Fredrik Barcks minne. Hemmet öppnades den 1 oktober 1933.

Hemmets ändamål är att åt fattiga och välartade ynglingar, företrädesvis lärjungar i Stockholms stads skolor för yrkesundervisning i snickeri eller smidesarbete, bereda skydd, fostran och god omvårdnad. Hemmet har plats för 26 ynglingar.

Hemmet står under ledning av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka en, tillika ordförande, utses av stadskollegiet, två av barnavårdsnämnden och två av lärings- och yrkesskolstyrelsen. För var och en av ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Intagning å hemmet sker efter beslut av dess styrelse. Där ej styrelsen finner särskilda skäl annat föranleda, må yngling icke kvarstanna å hemmet mer än tre år.

Reglemente. Reglemente för läringshemmet Fredrik Barcks minne, antaget av SF 30 juni 1933, fastställt av ÖA 24 juli 1933 (KF 1933: nr 40).

Styrelse.

*Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm., ordf. och verkst. ledamot (utsedd av stadskollegiet); Inghe, P. G., e. o. socialläkare, *Krusse, E. Ingeborg, fr. (utsedd av barnavårdsnämnden); Andersson, G. K. K., direktör, vice ordf., *Carlberg, B. C., civilingenjör, stadsfullm. (utsedd av lärings- och yrkesskolstyrelsen).

Suppleanter:¹⁾ *Karlsson, Hans G. B., tjänsteman (utsedd av stadskollegiet); Gullstrand, A.

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

M., rådman, *Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden); **Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna, stadsfullm., *Herlitz, Ingeborg, försäkrings-tjänsteman, stadsfullm. (utsedda av lärings- och yrkesskolstyrelsen).

Föreståndare (3,180 kr.).

Pålsson, E. A. V., slöjdlärare (träffas säkrast 15—17).

En *e. o. husmoder* (IV). — En *kokerska* (1 c), ett *biträde* (1 a).

Ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne.

Genom testamente den 26 juni 1858 förordnade svenske och norske generalkonsuln i Alexandria Giovanni d'Anastasy, att av hans kvarlåtenskap $\frac{1}{40}$ skulle tillfalla »Stockholm, huvudstaden i hans adoptivfädernesland Sverige, att där anslås och användas till milda stiftelser eller allmänna välgörenhetsinrättningar».

Donationen, som ursprungligen utgjorde 40,000 kronor, uppgick vid årsskiftet 1942/43 till 959,221: 72 kr.

Flera förslag och framställningar ha under årens lopp gjorts om användningen av d'Anastasy's donation men ha avslagits av stadsfullmäktige. Den 18 maj 1936 beslöt emellertid stadsfullmäktige på därom av ungdomsnämnden [= barnavårdsnämnden] gjord framställning att för donationens avkastning upprätta tvenne ungdomshem, ett för manlig och ett för kvinnlig ungdom.

Hemmens ändamål är att bereda vård och fostran åt ynglingar och flickor i åldern 16—21 år, vilka i saknad av tillfredsställande hemförhållanden eller medel till sitt uppehälle äro i behov av omhändertagande, tills det kunnat ordnas för dem på annat lämpligt sätt. Under den tid de vistas på hemmen skola de i mån av förmåga bidra till sin försörjning. På hemmen få de bostad, kost och tillsyn. De skola vara anställda i förvärsarbete eller gå i någon utbildningsanstalt. Hemmet för ynglingar har efter en år 1940 företaget utvidgning omkring 50 och hemmet för flickor omkring 20 platser.

Hemmen stå under ledning av en gemensam styrelse, bestående av fem ledamöter jämte suppleanter. Styrelsens ordförande utses av stadskollegiet; de övriga ledamöterna av Stockholms stads barnavårdsnämnd i dess egenskap av ungdomsnämnd. Suppleanterna tillsättas i enahanda ordning. Ledamöter och suppleanter väljas för två år. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot för båda hemmen.

Reglemente. Reglemente för ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne, fastställt av SF 18 maj 1936 (Kf 1936: nr 31).

Styrelse.

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av stadskollegiet); ***Kruse**, E. Ingeborg, fru, **Mogård**, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm., **Trotzig**, C. A. P., rådman, vice ordf., ***Wirén**, f. Fransén, E. Maria, fru (utsedda av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

*Suppleanter:*¹⁾ **Théel**, f. Roth, Elisif, fru, (utsedd av stadskollegiet); ***Ivarsson-Pauli**, R. Gulli, fru, prakt. läkare, **Gunnard**, O. B., kyrkoherde, **Åstrand**, N., ombudsman, stadsfullm., ***Ramer**, K. T., prakt. läkare (utsedda av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Sekreterare.

Lidman, K. I. (se nedan).

Ungdomshemmet för ynglingar.

Götgatan 71, Sö.; t. 42 00 70.

E. o. föreståndare (XV).

Lidman, K. I.

En *e. o. husmoder* (IV), en *assistent* (1,500 kr.). — En *kokerska* (1 c), två *biträden* (1 a).

Ungdomshemmet för flickor.

Regeringsgatan 93 A, C.; t. 20 50 55.

E. o. föreståndarinna (1 kl.) (VIII).

Kjellin, Elsa I. R.

En *e. o. husmoder* (IV). — Ett *biträde* (1 a).

Barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne.

Hemmet A, Skånegatan 118, Sö.; t. 40 31 19; Hemmet B, kr. Per nr 4, Salt-sjö-Duvnäs; t. 16 26 54.

Barnhemmet är grundat dels på en testamentarisk donation av vice häradsbövdingen P. L. Eurenus å ett belopp av 250,000 kr., vilket år 1910 överlämnades till staden, dels på en testamentarisk donation av tobakshandlaren P. Ljungcrantz, som efter att från den 1 december 1874 hava förvaltats av Allmänna barnhuset överlämnades till staden den 1 juli 1933 med ett belopp av 526,872 kr. Hemmets ändamål

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

BvN

är att bereda vård åt värlösa barn under första och andra levnadsåret. Verksamheten är uppdelad på tvenne hem för barn i första levnadsåret: Hemmet A, Skånegatan 118, med plats för 27 barn, och Hemmet B, nr 4 kv. Per, Saltsjö-Duvnäs i Nacka socken, med plats för 18 barn. Å Hemmet A beredas unga kvinnor i 4 månaders kurser praktisk utbildning och teoretisk undervisning i späda barns vård.

Barnhemmet förvaltas av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka tre utses av barnavårdsnämnden och två av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm. För en var av de sålunda valda ledamöterna utses i enahanda ordning en suppleant. Barnavårdsnämnden utser en av de av nämnden valda ledamöterna till ordförande. Styrelsen utser inom sig vice ordförande samt dessutom en verkställande ledamot, som har att närmare övervaka verksamheten inom barnhemmet.

Intagning av barn sker efter beslut av styrelsen, som jämväl bestämmer avgifterna för vård å hemmet. Ansökan om intagning göres hos Hjälpbyrå för barn och hem, Slussplan 9, C., kl. 10—12 varje helgfri dag utom lördagar.

Reglemente. Reglemente för barnhemmet Eurenii-Ljungecrantz' minne, antaget av SF 15 okt. 1934 (Kf 1934: nr 30 II).

Styrelse.

Malmberg, N. M., docent, överläkare, ordf., ***Höjer, f. Dahl, T. Signe E.**, fru, stadsfullm., vice ordf., **Inghe, P. G.**, e. o. socialläkare (utsedda av barnavårdsnämnden); ***Bentzel, Maggie**, föreståndarinna, **Fürstenberg, f. Jacobsson, Mary B.**, fru, verkst. ledamot och kassaförvaltare (utsedda av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm).

Suppleanter:¹⁾ **Juhlin, Dagmar A. M.**, förste barnavårdsman, ***Wirén, f. Fransén, E. Maria**, fru, **Grönblad, Ester E.**, prakt. läkare (utsedda av barnavårdsnämnden); ***Malmroth, f. Herlitz, Elsa**, fru, stadsfullm., **Bonnier, f. Romander, Tony M.**, fru (utsedda av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm).

Redogörare (500 kr.).

Attermark, J. H. T. (se sid. 199).

Sekreterare (300 kr.).

Strömberg, R. I. (se sid. 281).

Läkare (3,000 kr.).

Rudberg, S. H.

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

Hemmet A.

Adress och telefon: se ovan.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Lundell, Märtha.

En e. o. lärarinna (V), en e. o. undersköterska (IV), en e. o. barnsköterska (III). — En maskinist (900 kr.), en kokerska (1 c), två köksbiträden (1 a).

Hemmet B.

Adress och telefon: se ovan.

E. o. föreståndarinna (3 kl.) (VI).

Swenson, Siri M.

En biträdande föreståndarinna (IV), tre e. o. barnsköterskor (III), en extra barnsköterska. — En kokerska (1 c), en tvätterska (1 b), ett köksbiträde (1 a).

Skyddshem.

Enligt den av 1936 års riksdag beslutade omläggningen av verksamheten vid skyddshemmen skall staten övertaga denna tidigare på landstingen och de städer, som ej deltaga i landsting, ankommande verksamhet; dock skola för Stockholm och Göteborg finnas erforderliga av städerna själva upprättade eller för dem anordnade skolhem, yrkeshem eller hemskolor.

Enligt avtal mellan k. mt och kronan samt Stockholms stad skall staden för sin skyddshemsverksamhet använda för gossar skol- och yrkeshemmet Skrubba samt för flickor hemskolan Eknäs och skolhemmet Johannelund. Verksamheten vid vart och ett av skyddshemmen skall ledas av en styrelse, bestående av ordförande och två andra ledamöter. Ordföranden utses av k. mt och övriga ledamöter av barnavårdsnämnden. Ledamöterna, av vilka en skall vara kvinna, utses för en tid av två år.

Författningar. Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. K. kung. 30 nov. 1934 med vissa föreskrifter i anledning av barnavårdslagen, med ändr. K. stadga 24 sept. 1937 för skyddshemmen, med ändr. K. brev till statskontoret 9 april 1943 ang. avtal rörande Stockholms stads skyddshemsverksamhet.

Skyddshemmet Skrubba
(Skol- och yrkeshemmet Skrubba).

(För gossar.)

*Skrubba; postadress: Stockholm 4;
t. 8+5 0153.*

Skyddshemmet är beläget å egendomen Skrubba i Enskede församling. Egendomen, som

ligger vid sjön Drevviken, har en areal av omkring 29 hektar åker (inkl. trädgård) och 245 hektar skogsmark.

Vid skyddshemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i snickeri, flygplansbygge, skrädderi, skomakeri och mekaniskt verkstadsarbete samt i jordbruksarbete, kreatursvård och trädgårdsskötsel; eleverna fördelas efter håg och fallenhet å de olika yrkesgrenarna. Utbildningen syftar till att bibringa eleverna sådan med hänsyn till det praktiska livets krav erforderlig arbetsskicklighet, som kan vara ägnad att främja deras förmåga att försörja sig själva, sedan de utskrivits från skyddshemmet.

Vid skyddshemmet har upprättats en under lärlings- och yrkesskolstyrelsens förvaltning stående verkstadsskoleavdelning för undervisning i smides- och mekaniskt verkstadsarbete (jfr sid. 339).

Skyddshemmet får mottaga högst 78 elever. Ang. kollektivavtal, se sid. 284.

Styrelse

(vald för åren 1943—1944).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t); **Trotzig**, C. A. F., rådman, **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare (1,200 kr.¹).

Carlson, V. O. J. (se sid. 279).

Rector (21).

Freyne, E. H.; träffas säkrast 9—10.

Predikant (630 kr.).

Swensson, S. E., komminister i Brännkyrka förs.

Läkare (1,500 kr.).

Frey, T. S.

En *folkskollärare* (18), en *assistent* (18), en *yrkeslärare i skrädderi* (12), en *rättare* (10), en *trädgårdsmästare* (2 kl.) (10), en *förman i inre tjänst* (8), en *husmoder* (3 kl.) (7), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *ladugårdsförman* (6), en e. o. *automobilförare* (VII), en e. o. *husmoder, tillika biträdande lärarinna* (VI). — En *kokerska* (1 c), en *sömmerska* (1 b), två *köksbiträden* (1 a); dessutom vid verkstadsskoleavdelningen (se ovan): en *yrkeslärare* (7,140 kr., avlönad av lärlings- och yrkesskolstyrelsen), en *verkmästare*, en *maskinsnickare* och två *gesäller* (avlönade av snickarverkstadens arrendator) samt en *verkmästare* (avlönad av flygplansverkstadens arrendator).

¹) I detta belopp ingår arvode som sekreterare vid skyddshemmen Johannelund och Eknäs.

Skyddshemmet Johannelund (Skolhemmet Johannelund).

(För flickor.)

Johannelund, Ulvsunda 2; t. 25 67 09.

Denna barnavårdsanstalt, tidigare benämnd »barnhemmet Tempelbacken», har av k. m:t den 30 december 1937 godkänts såsom skyddshem (skolhem) för flickor i skolpliktig ålder. Skolhemmet har 35 platser. En särskild byggnad har inrättats till upptagningshem med 8 platser för äldre svåruppfosttrade flickor.

Vid skyddshemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i hushållsgöromål och kvinnlig slöjd.

Styrelse

(vald för åren 1943—1944).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. (utsedd av k. m:t); **Trotzig**, C. A. F., rådman, **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm., verkställande ledamot (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare.

Carlson, V. O. J. (se sid. 279).

Rector (18).

Almgren, Gerda F. J.

Läkare (1,020 kr.).

Ramér, K. T.

En *folkskollärarinna* (17), en *lärarinna i kvinnlig slöjd* (8), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en e. o. *köksförestånderska* (VI), en e. o. *vårdarinna* (2 kl.) (III), en *extra vårdarinna* (1,860 kr.).

Skyddshemmet Eknäs.

(Hemskolan Eknäs).

(För flickor.)

Eknäs, Enköping; t. Upplands Vallby 3.

Skyddshemmet är beläget å Eknäs gård i Vallby socken av Uppsala län. Egendomen, som ligger vid Mälaren, har en areal av omkring 28 hektar åker och 30 hektar skog.

Skyddshemmet får mottaga högst 30 elever, vilka inom hemmet beredas utbildning i husligt arbete, trädgårds- och ladugårdsskötsel, konfektionssömnad samt tvätt och strykning.

Styrelse

(vald för åren 1943—1944).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t); **Trotzig**, C. A. F., rådman, **Söder-**

BvN

ström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.
(utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare.

Carlson, V. O. J. (se sid. 279).

Rektor (18).

Erici, Ester K.

Läkare (690—400 kr.).

Forssblad, H. O. E.; Ramer, K. T.

En *lärarinna i kvinnlig slöjd* (14), två *lärarinnor i hushållsgöröml* (14), en *e. o. lärarinna* (XIV), en *extra lärarinna* (3,660 kr.).

Dessutom för egendomens skötsel en *rättare* och en *jordbruksarbetare*.

Berg-Rolanderska fonden.

Den 22 februari 1932 beslöto stadsfullmäktige mottaga en av framlidne medicine doktorn Carl Axel Ivar Svensson och hans likaledes framlidna hustru Elsa Maria Elisabeth Svensson, född Berg, till Stockholms stad testamentariskt gjord donation, benämnd Berg-Rolanderska fonden. Enligt donationsbestämmelserna är fondens huvudsakliga uppgift att bekosta underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm. Såsom fondens överstyrelse skola stadsfullmäktige fungera med rätt att uppdraga åt en särskild styrelse att handhava den närmare förvaltningen av fonden i enlighet med testamentsföreskrifterna och av överstyrelsen utfärdad instruktion.

Fondens tillgångar uppgingo den 31 december 1943 till sammanlagt 1,059,737 kr. I fråga om användningen av fondens varje år disponibla medel föreskrives i testamentet, att $\frac{1}{7}$ av nettobehållningen skall läggas till kapitalet, $\frac{2}{7}$ utbetalas till av vissa landsförsamlingar förvaltade fonder samt återstående $\frac{4}{7}$ under benämningen Berg-Rolanderska uppfostringsfonden användas till bekostande av underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm.

Stadsfullmäktige beslöto den 1 april 1936, att Berg-Rolanderska fondens förvaltning skulle handhavas av en särskild, av stadsfullmäktige utsedd styrelse. Enligt den av stadsfullmäktige samma dag antagna instruktionen för fondens styrelse skall denna bestå av tre ledamöter, vilka jämte lika många suppleanter väljas för två år av stadsfullmäktige. En av ledamöterna skulle vara ledamot av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet, och en av suppleanterna skall vara ledamot eller suppleant i samma styrelse. Fondens styrelse bör enligt instruktionen uppehålla samarbete med Stockholms stads barnavårdsnämnd. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Fondens räkenskaper skola granskas av två av stadsfullmäktige utsedda revisorer. Stadsfullmäktige äga att besluta angående ansvarsfrihet för styrelsen.

Instruktion. Instruktion för styrelsen för Berg-Rolanderska fonden, antagen av SF 1 april 1936 (Kf 1936: nr 16).

Styrelse

(vald för åren 1944—1945).

Rietz, A. E., förste stadsläkare, ordf. och verkställande ledamot; Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru; Svedenius, C. G., prakt. läkare, stadsfullm.

Suppleanter: Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru; Larsson, C. H., assistent; Wallström, Inez M., e. o. kurator.

Revisorer.

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm; Trönberg, P., f. d. överlärare.

Sekreterare (600 kr.).

Falk, A. V. (se sid. 278).

Allmänna barnhusets Stockholmsfond.

(Angående tillkomsten av Allmänna barnhusets Stockholmsfond, se kommunalkalendern 1933.)

Fondens avkastning, jämte vissa andra hörande inkomster, är i stadens utgifts- och inkomststat upptagen under barnavårdsnämnden. Det åligger barnhuset att sist den 1 februari varje år till stadens barnavårdsnämnd uppgiva, ej mindre i vad mån barnhuset genom sin verksamhet, direkt eller genom understöd, under barnhusets nästföljande budgetår avser att tillgodose Stockholms barnavårds behov, än även det belopp, som därutöver under samma budgetår skall användas till stadens förmån. Sist den 1 april varje år äger barnavårdsnämnden till barnhuset inkomma med förslag till användning av sålunda disponibla medel.

Skulle barnavårdsnämnden icke godtaga av barnhuset avsedd verksamhet till stadens förmån eller barnhuset ej gilla barnavårdsnämndens förslag, skall, i den mån överenskomelse ej kan ske, frågan hänskjutas till avgörande av en tremanannämnd, bestående av ordföranden i barnavårdsnämnden och ordföranden i direktionen för barnhuset såsom ledamöter samt en av k. m:t för viss tid utsedd person såsom opartisk ordförande.

Allt efter som sådana barnhusets inkomster, som skola tillfalla staden, inflyta till barnhuset, skola de till barnavårdsnämnden utbetalas.

Ifrågavarande inkomster hava av barnavårdsnämnden i huvudsak tagits i anspråk som understöd till vissa utomstående institutioner för barn- och ungdomsvård m. m. (se sid. 408).

Vid behandling i barnhusets direktion av ärenden rörande fondens förvaltning skall ett av drätselnämnden utsett ombud äga säte och stämma i direktionen.

Författningar. K. brev 21 nov. 1930 till direktionen över Allmänna barnhuset angående upprättande av »Allmänna barnhusets Stockholmsfond». Reglemente för Allmänna barnhuset, fastställt av k. m:t 21 nov. 1930, med ändr. 29 maj 1936, 27 maj 1938, 22 juni 1939 och 28 maj 1943.

Tremannanämnd.

(Se ovan.)

Hammarskjöld, B. G. Hj., landshövding, ordf. (förordnad av k. m:t); **Hasselrot, B. C.,** lands-

hövding (ordf. i direktionen över Allmänna barnhuset); **Karlsson, Wictor E.,** borgarråd, stadsfullm.

Drätselnämndens ombud i direktionen över Allmänna barnhuset.

Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.

Hjälpbyrån för barn och hem i Stockholm.

(Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets.)

Beträffande den hemhjälpssverksamhet, som med bidrag från Stockholms stad, organiserats som en avdelning av hjälpbyrån för barn och hem i Stockholm (se sid. 400).

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel); expeditionstid: 8,30—16,30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933.

Genom donationsbrev den 6 oktober 1930 donerade George Eastman på vissa villkor till Stockholms stad ett belopp av 1,000,000 dollars att användas till byggande och utrustning av en dispensäranstalt eller klinik för tandvård i Stockholm. Enligt donationsvillkoren skulle det donerade beloppet i första hand användas till byggnadens uppförande och utrustning. Av överblivande donationsmedel skulle bildas en fond, varav avkastningen skulle få användas till bestridande av driftkostnader. På staden skulle ankomma att ställa erforderlig tomtmark till förfogande ävensom att bestrida övriga driftkostnader. Institutets huvudsyfte skulle vara att bereda tandvård, såvitt möjligt däri inbegripet tandreglering, för mindre bemedlade barn under 16 års ålder, bosatta i Stockholm eller dess förorter. Därjämte skulle vid kliniken anordnas en skola för utbildning av tandsköterskor. Donator förbehöll sig rätt att återtaga donationen, därest inom fem år efter det kliniken börjat sin verksamhet dess syften eller karaktär skulle hava väsentligen ändrats, så att de avveke från donationsvillkoren, eller därest verksamheten bleve nedlagd inom denna tidrymd.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1932 att i anslutning till donationsvillkoren tillsätta *direktionen över Eastmaninstitutet* för dettas uppförande, inredning och förvaltning. Direktionen trädde i verksamhet den 1 oktober 1932.

Direktionen består av sju ledamöter, av vilka stadsfullmäktige utse fem för två år valda ledamöter samt hälsovårdsnämnden och folkskole-direktionen vardera en för ett år vald ledamot. För ledamot utsett av hälsovårdsnämnden och av folkskole-direktionen tillsättes i enahanda ordning suppleant. För övriga ledamöter väljas tre suppleanter av stadsfullmäktige. Direktionen utser årligen inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Institutet har förlagts till Sabbatsbergs sjukhusområde invid Dalagatan och Vasaparken. Byggnadsarbetena påbörjades hösten 1932, och institutet invigdes den 25 april 1936.

För handhavandet av tandvårdsarbetet vid institutet skola enligt den av stadsfullmäktige den 2 december 1935 fastställda organisationen

finnas fyra tandvårdsavdelningar, nämligen: tandfyllningsavdelningen, dentalortopediska avdelningen, röntgen- och tandkirurgiska avdelningen samt polikliniken för vuxna. Vidare har inrättats en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomarnumera kallad Eastmaninstitutets öron-, näs- och halssjukhus. Förvaltningen av detta sjukhus har enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1935 uppdragits åt en särskild direktion, Eastmaninstitutets sjukhusdirektion (se nedan sid. 294).

Vid förvaltningen av institutet biträdes direktionen av en direktör. I syfte att ernå ett fruktbärande samarbete mellan institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halssjukhuset har föreståndarskapet för institutet i dess helhet samordnats under en gemensam cheffjänsteman, som jämväl är att betrakta som syssloman för öron-, näs- och halssjukhuset jämlikt sjukhusstadgans bestämmelser. Denne skall föredraga alla ärenden, som skola handläggas av direktionen över institutet eller av institutets sjukhusdirektion i vad gäller upphandling och underhållsarbeten, ävensom leda och fördela arbetet å institutets olika avdelningar samt ansvara för alla förekommande administrativa göromål.

Efter Eastmaninstitutets tillkomst handhaves den kommunala barntandvården i Stockholm av dels Eastmaninstitutet, dels folkskolornas tandvårdspolikliniker, varvid vid de senare behandlas alla folkskolebarn i klasserna 1—8, med undantag av barnen i Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Jakobs skolor, vilka barn numera hänvisas till Eastmaninstitutet för tandvård. I övrigt är Eastmaninstitutet avsett för Stockholmsbarn i åldern till och med 15 år. Å avdelningen för vuxna behandlas huvudsakligen av stadens sociala hjälporgan dit hänvisade personer.

I enlighet med donationsbestämmelserna anordnas vid Eastmaninstitutet kurser med syfte att enligt de föreskrifter i hithörande avseende, som gälla eller framdeles komma att utfärdas, meddela unga kvinnor den grundläggande teoretiska kunskap och praktiska erfarenhet, som kräves för utövande av tandsköterskeyrket i allmän eller enskild tjänst. Kurserna omfatta 18 månader. Första månaden räknas som provtjänstgöring. Efter 6 månaders tjänstgöring erhålla eleverna av institutet viss ersättning, s. k. flitpenningar, beräknade efter 750 kr. per år, vilka utbetalas månadsvis intill kursens slut. Under sista halvåret erhålla eleverna dessutom, med hänsyn till den då förvärvade större kompetensen, förmånen av fri lunch.

Eastmaninstitutets tandsköterskurser äro av medicinalstyrelsen godkända som kompetens för distriktstandsköterskor inom folktandvården.

Avgifter. För konserverande tandvård åt barn i åldern 3—13 år utgår ingen vårdavgift. För barn i åldern 14—15 år utgår för dylik vård en vårdavgift av 15 kr. per år. — För varje barn utgår en årlig inskrivningsavgift av 1 kr. — För det fall, att kontinuerlig tandvård försumats, gäller en särskild s. k. saneringstaxa. — För tandregleringar erlägges avgift, bestämd från fall till fall på grundval av stadens självkostnad. — Avgift för behandling vid öron-, näs- och halssjukhuset utgår med 2,50 kr. per vård dag för i Stockholm bosatta barn. — Befrielse helt eller delvis från såväl vårdavgifter som inskrivningsavgift medges enligt vissa grunder.

Författningar. Instruktion för direktionen över Eastmaninstitutet i Stockholm, fastställd av k. m:t 30 sept. 1932 (Kf 1932: nr 51). Avgifter vid Eastmaninstitutet, fastställda av SF 2 dec. 1935.

Direktionens ledamöter.

Ordförande

(som led. utsedd av hälsovårdsnämnden).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

***Sandblom**, J. N., förste hovtandläkare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Strandberg, S. O., skolöverstandläkare (utsedd av folkskoledirektionen).

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru (utsedd av stadsfullm.).

Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna (utsedd av stadsfullm.).

***Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter. 1)

Rietz, A. E., förste stadsläkare (utsedd av hälsovårdsnämnden).

Jonzon, B. A. S., förste folkskolinspektör (utsedd av folkskoledirektionen).

1) Enligt direktionens beslut skola vice ordföranden och ledamoten fru Johansson vid förfall i första rummet ersättas av suppleanten fröken Bergstedt, ledamöterna hr Björlin och fru Jeansson av suppleanten hr Thorell och ledamoten fru Gustafson av suppleanten fru Beijer.

***Beijer**, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Bergstedt**, A. Gerda E., fröken (utsedd av stadsfullm.).

Thorell, G. M., prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Sekreterare (1,380 kr.).

Linder, N. H. H. (se sid. 95).

Tjänstedelegerade.

Karlsson, Wictor E.; **Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M.; **Sandblom**, J. N.

Suppleanter: **Strandberg**, S. O.; **Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 201).

Direktör.

Wollin, E. G. A:son (se nedan).

Central förvaltning.

Expeditionen.

Expeditionen, som förestås av direktören, handhar för institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halssjukhuset gemensamma administrativa angelägenheter samt förvaltar byggnaden.

Chef.

Direktören (se ovan).

Extra kontorsassistent (4,368 kr.).

Lundin, E. F.

Kontorsskrivare (för kuratorsundersökningar) (9).

Bäckström, f. Axelsson, Astrid M.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en expeditiönsvakt (6), en e. o. telefonist (IV).

Instrumentmakare (13).

Andberg, N. E.

Husmoder (2 kl.) (8).

Brauer, Ebba K.

Sex städerskor (1 a), en garderobiär (1 a).

EastD

Tandvårdsavdelningarna.

Tandfyllningsavdelningen.

Avdelningstandläkare (23).

Wollin, E. G. A:son (förordn. t. o. m. $31/5$ 1947)
(se ovan).

E. o. avdelningstandläkare (XXIII).

Sundvall-Hagland, T. Irene; Stenberg, S.

Extra avdelningstandläkare

(8,160—7,800 kr.).

Persson, Blenda I.; en vakant.

Extra läkare (4,440 kr.).

Herlitz, C. W.

Tio *e. o. assistenttandläkare* (XIX), nitton *extra assistenttandläkare* (7,176 kr.), en *första tandsköterska* (6), en *laboratorie-sköterska* (6), två *tandsköterskor* (5), sex *e. o. tandsköterskor* (V), tolv *extra tandsköterskor* (2,400—1,980 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), tjugo *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Dentalortopediska avdelningen.

Övertandläkare (21).

Kjellgren, B. S. T. (förordn. t. o. m. $31/12$ 1945).

Biträdande övertandläkare (24).

Seipel, C. G. M. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1945).

Tre *extra assistenttandläkare* (7,176 kr.), en *förste tandtekniker* (12), en *första tand-sköterska* (6), en *tandsköterska* (5), ett *e. o. laboratoriebiträde* (VI), sju *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Röntgen- och tandkirurgiska avdelningen.

Övertandläkare (21).

Östman, H. A. B. (förordn. t. o. m. $30/4$ 1947).

E. o. avdelningstandläkare (XXIII).

Thyberg, E. H.

En *extra assistenttandläkare* (7,176 kr.), en *operations- och röntgensköterska* (7), ett *fotografiskt biträde* (6), en *tandsköterska* (5), två *e. o. tandsköterskor* (V), en *extra tandsköterska* (2,220 kr.), sex *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Polikliniken för vuxna.

Avdelningstandläkare (23).

Berg, N. J. H. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1949);
Jacobsson, E. A. F. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1949).

En *tandtekniker* (11), en *e. o. tandsköterska* (V), en *extra tandsköterska* (2,400 kr.), två *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Öron-, näs- och halssjukhuset.

Se nedan under Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1935 att förvaltningen av avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet, numera kallad öron-, näs- och halssjukhuset, skulle handhavas av en särskild sjukhusdirektion, bestående av sju ledamöter och fem suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter äro valda för tiden fr. o. m. den 1 januari 1944 t. o. m. den 31 december 1947.

Ledamöter.

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.; Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru; Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna; Johansson, f. Myhrström, Elin M. K., sätta-rinna, stadsfullm.; Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Sandblom, J. N., förste hovtandläkare, vice ordf.; Strandberg, S. O., skolövertandläkare.

Suppleanter: Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm.; Bergstedt, A. Gerda E., fröken; Hultell, f. Radhe, E. Mary E., kontorsbiträde, stadsfullm.; Rietz, A. E., förste stadsläkare; Thorell, G. M., prakt. läkare, stadsfullm.

Öron-, näs- och halssjukhuset.

Sjukhuset har f. n. 26 vårdplatser.

Direktör.

Wollin, E. G. A:son (se ovan).

Överläkare (21)

(tillika styresman).

Öhngren, L. O. G. (förordn. t. o. m. $31/5$ 1946).

Förste underläkare (8,784 kr.).

Rimér, K.-G.

En *operationssköterska* (7), en *sjuk-sköterska* (6), tre *e. o. sjukssköterskor* (VI), två *assistentssköterskor* (2,820—2,580 kr.). — Tre *sköterskebiträden* (å operationsavd.) (1 b), åtta *sköterskebiträden* (1 a).

Stockholms stads arbetslöshetskommitté.

Arbetslöshetskommittén.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 1 tr. (postadress: Stockholms ak, Stockholm I); postgirokonton nr 54832; t. »Sociala nämnderna» expeditionstid: 9—15.

Mottagning för allmänheten: Östra Järnvägsgränd 24, n. b.; expeditionstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Den med statsbidrag anordnade hjälpverksamheten för arbetslösa avser endast personer, som prövas vara oförvällat arbetslösa. Verksamheten regleras genom k. kungörelsen den 30 juni 1934 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. I fråga om principerna för arbetslöshetsverksamheten, se kungl. prop. 1940: nr 285. Den centrala ledningen utövas av statens arbetsmarknadskommission. De lokala åtgärderna för verksamheten omhändrhas i Stockholm av *Stockholms stads arbetslöshetskommitté*, vilken består av en av överståthållarämbetet för viss tid utsedd ordförande jämte suppleant för denne samt minst fyra och högst tio (f. n. åtta) av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter med minst hälften så många suppleanter.

Arbetslöshetskommitténs verksamhet omfattar i huvudsak anordnande av beredskapsarbeten, statskommunala reserv- och arkivarbeten samt kurs- och understödsverksamhet.

Arbetslöshetskommitténs uppgift är i övrigt att anvisa arbetslösa till statliga beredskapsarbeten och arkivarbeten, att verkställa de undersökningar och utredningar samt göra de framställningar till stadens myndigheter eller andra, som på grund av arbetsmarknadens läge vid olika tillfällen kunna anses påkallade. Därjämte har kommittén vid olika tillfällen anordnat upplysningskurser för arbetslösa.

Sedan maj 1938 driver arbetslöshetskommittén en verkstadsskola för utbildning av mekaniker, smeder och svetsare.

Statsbidrag till hjälpverksamheten utgår enligt ovannämnda författning.

I samarbete med fattigvårds- och barnavårdsnämnderna har under år 1943 inrättats en för dessa nämnder och arbetslöshetskommittén gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden. (Se härom sid. 257 och 261).

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i arbetslöshetskommittén för år 1944 ägde rum den 6 december 1943. Stadsfullmäktiges senaste val av revisorer ägde rum samma dag. Ordförande och suppleant för ordföranden hava för år 1944 utsetts av överståthållarämbetet den 17 december 1943.

Författningar m. m. K. kung. 30 juni 1934 ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. K. brev 6 dec. 1940 till statens arbetsmarknadskommission. Av statens arbetslöshetskommission meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa. Cirkulär från statens arbetsmarknadskommission till arbetslöshetskommittéerna.

Arbetslöshetskommitténs ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet).

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm.: 1:e vice ordf.

Ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Eklund, E. L., avdelningschef.

Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm.

Lyden, F. L., typograf.

Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru.

Odholm, C. G. A., direktörsassistent.

Qvarfordt, S. B., förmän.

Thornander, T. V., direktör.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Suppleanter¹⁾

(utsedda av stadsfullmäktige).

Britth, L. G., sekreterare.

¹⁾ Enligt kommitténs beslut skola ledamöterna fru Lövgren, hrr Ljung, Lyden, Qvarfordt och Wide i första hand ersättas av suppleanterna hrr Carlsson och Åstrand, ledamöterna hrr Odholm och Thornander i första hand av suppleanterna hrr Jarre och Britth samt ledamöten hrr Eklund av suppleanterna hrr Britth och Jarre; samtliga här ovan upptagna suppleanter i nu nämnd ordning.

Arb- Carlsson, R. R., konsulent.
kom Jarre, F. J., jägmästare.
Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm.

Av kommittén antagen sekreterare
(600 kr.).

Anderson, K. E. H., sekreterare; t. stads-
huset (se sid. 88).

Arbetslöshetskommitténs delegerade.

Arbetsdelegerade. Karlsson, Victor E.;
Qvarfordt, S. B.; Thornander, T. V.

Suppleanter: Eklund, E. L.; Ljung, A. J. H.;
Jarre, F. J.; Åstrand, N.

Kursdelegerade. Jarre, F. J.; Wide, E. E.;
Åstrand, N.

Suppleanter: Carlsson, R. R.; Eklund, E. L.

Tjänstedelegerade. Eklund, E. L.; Lydén,
F. L.; Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.

Suppleanter: Carlsson, R. R.; Odholm, C. G. A.

Understödsdelegerade. Ljung, A. J. H.;
Lydén, F. L.; Odholm, C. G. A.

Suppleanter: Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.;
Carlsson, R. R.; Brith, L. G.

Arbetslöshetskommitténs revisorer.

Arbetslöshetskommitténs verksamhet granskas
av tre revisorer, vilka årligen utses, en av över-
ståthållarämbetet och två jämte två suppleanter
av stadsfullmäktige.

Oliv, L. J., kanslist (utsedd av överståthållaräm-
betet); Tunhammar, E. W., andre direktör,
Sundin, T. W., tullpackhusförman, stadsfullm.
(utsedda av stadsfullm.).

Suppleanter: Stjernström, G. V., frisörmäs-
tare, Fredrikson, Anny L., fröken (utsedda av
stadsfullm.).

Arbetslöshetskommitténs expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25,
1 tr. (postadress: Stockholms ak, Stock-
holm I); postgirokonton nr 54832; t. »socia-
la nämnderna»; expeditionstid 9—15.

E. o. direktör (XXVI).

Helin, M. S.; mottagningstid: 9,30—10,30.

Direktörens kansli.

E. o. inspektör (XIX).

(dessutom tilläggsarvode 2,100 kr. utan rörligt
tillägg).

Hallberg, E. G.; mottagningstid: 9—11.

E. o. förste kammarskrivare (XVII).

Vakant.

E. o. kammarskrivare (XV).

Vakant, tf. Hemper, S. E. O.

Extra kammarskrivare (4,560 kr.).

Karlsson, Å. K. A.

E. o. förste assistent (XIV).

Hedman, E. T.; Holm, N. O., tjl. (se nedan);
Husberg, K.; Larenus, K. N. H.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Söderman, K. E.

E. o. assistent (XII).

Vakant, tf. Ström, E. E.

En extra kontorsassistent (4,020 kr.),
fyra extra assistenter (3,780—2,760 kr.),
två e. o. kontorsskrivare (IX), en extra
kontorsskrivare (3,648 kr.), ett e. o. första
kontorsbiträde (VII), fyra e. o. kontorsbi-
träden (V), fjorton extra kontorsbiträden
(2,400—1,860 kr.), en e. o. förste expedi-
tionsvakt (VIII), ett extra expeditions-
vaksbiträde (1,380 kr.).

Tekniska avdelningen.

Vasagatan 23—25, 1 tr., C.

E. o. arbetschef (XXIII).

Berger, E. J.; mottagningstid: 14—15.

E. o. ingenjör (XX).

Sandin, E. A. V.

Extra ingenjör (6,360 kr.).

Jonsson, S. S.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Janrik, G. H.

Tre e. o. verkmästare (XIV), tre extra
verkmästare (4,320—3,660 kr.), en e. o. för-
rådsmästare (3 kl.) (IX), åtta extra ut-
sättare (3,180—2,580 kr.), två extra konto-
rister (2,760—2,580 kr.), en extra åkeri-
kontrollant (2,760 kr.).

Kamerala avdelningen.

Norra Bantorget 29, 2 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar 9—14).

E. o. kamrerare (3 kl.) (XIX)

(som kamrerare i familjebidragsnämnden dessutom 2,100 kr. utan rörligt tillägg).

Vakant, *tf.* Nilsson, T. W. R.; mottagningstid: 9—11.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Nilsson, T. W. R., tj. (se ovan), *tf.* Holm, N. O.

Extra kammarsskrivare (6,528—5,868 kr.).

Almé, Hj. E.; Östmark, K. E.

E. o. kontorsassistent och kassör (XIII).

Bolin, S. J.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Jungmarker, B. E.; Östmark, K. E., tj. (se ovan); två vakanta, *tf.* Hoff, A., Rosenblad, O. F.

E. o. assistenter (XII).

Två vakanta, *tf.* Persson, S. S., Westergård, S. O.

Sju *extra assistenter* (3,780—2,760 kr.), en *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* och *kassör* (VII), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), fem *e. o. kontorsbiträden* (V), tjugu *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), två *extra präglerskor* (2,400—2,220 kr.), tre *extra komptometeroperatriser* (2,240—1,860 kr.), två *extra adressmaskinoperatörer* (2,040—1,860 kr.), en *e. o. expeditionsvakt* (VI).

Understödsavdelningen.

Norra Bantorget 29, 1 tr., C.; expeditionstid: 9—15 (lördagar 9—14).

Mottagning för allmänheten: Östra Järnväsgatan 24, n. b.; expeditionstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

Arbetslöshetsärenden.*E. o. kammarsskrivare (XV).*

Ljungquist, K. H., tj. (se sid. 262), *tf.* Bölling, J. G.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Hemper, S. E. O., tj. (se ovan); Strindmar, T. A., tj. (se nedan), *tf.* Welander, f. Karlsson, Elsa M. A.; Åkerstam, O. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Anagrius, B. F.; Anderson, C. W.; Nordell, f. Sjöblom, Anna K. H.; Ringström, P. A. V.;

Rosenlund, T. L.; Weidenhielm, C. A. H.; Forsten, S. M. (se sid. 298); två vakanta, *tf.* Engström, K. P., Andersson, E. E.

Nio *extra assistenter* (3,780—3,480 kr.), en *e. o. kontorsskrivare* (IX), en *extra expeditionsvakt* (2,580 kr.), två *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,200 kr.).

Familjebidragsärenden.**Mottagning för allmänheten.**

Östra Järnväsgatan 24, 1 tr., C.; expeditionstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

E. o. kammarsskrivare (XV).

Östlund, O. V., tj. (se sid. 171), *tf.* Strindmar, T. A.

Tolv *extra assistenter* (3,780—2,760 kr.), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *extra expeditionsvakt* (2,590 kr.), tre *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,200 kr.).

Beredningssektionen.

Extra kammarsskrivare (4,200 kr.).

Hammarström, f. Falk, K. M. (Maja).

E. o. assistenter (XII).

Blomstrand, C. E.; Jämtin, B. H.

Aderton *extra assistenter* (3,780—2,760 kr.).

Kontrollsektionen.

Extra förste assistent (3,960 kr.).

Segersten, f. Hellgren, Karin M.

En *extra assistent* (2,760 kr.), ett *extra första kontorsbiträde* (2,640 kr.), femton *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.).

Utredningssektionen.

Kungsgatan 78, 4 tr., C.; t. 52 04 60.

Extra förste assistent (3,960 kr.).

Svenonius, f. Eiritz, Carin I.

Nio *extra assistenter* (3,780—2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (1,980 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,560 kr.).

Hemortslönesektionen.

Kungsgatan 78, 4 tr., C.; t. 52 04 60.

Extra assistent (3,780 kr.).

Davidsson, A. A.

Elva *extra kontorsbiträden* (2,220—1,860 kr.).

Arb- kom

Verkstadsskolan.

Fatbursgatan 12, Sö.; t. 40 07 78 (föreståndaren); 40 20 11 (expeditionen); 40 84 77 (lärarna).

Extra kursföreståndare (7,560 kr.).

Olsson, S. A.

Två *extra* förste yrkeslärare (5,100 kr.), en *extra* yrkeslärare (4,800 kr.), en *extra* kontorsassistent (4,020 kr.), en *extra* kontorist (2,940 kr.), ett *extra* kontorsbiträde (2,220 kr.), en *extra* verktygsutlämnare (2,760 kr.); därjämte tjänstgöra tolv *extra* yrkeslärare, en *extra* ämneslärare (samtliga anställda av statens arbetsmarknadskommission).

Arbetslöshetsbyråer.

Arbetslöshetsbyrå A och E

(för Storkyrkoförsamlingen samt Klara, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Matteus, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Östra Järnväggsgatan 24, n. b., C.; t. »sociala nämnderna».

Expeditionstid: vardagar 9—11.

Beträffande personalen hänvisas till kamerala avdelningen (sid. 297), i vilken byrån ingår.

Arbetslöshetsbyrå B

(för Katarina, Sofia, Maria Magdalena församlingar samt den del av Högalids församling, som ligger öster om linjen Årstaviken—Jägargatan—Sköldgatan—Ringvägen norr ut—Yttersta Tvärgränd—Mälaren samt Enskede församling).

Ringvägen 83, Sö.; t. 40 44 50.

Arbetslöshetsbyrå C

(för den återstående delen av Högalids församling samt Brännkyrka församling).

Liljeholmens skola, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 12 35.

Arbetslöshetsbyråerna B och C äro tills vidare stängda.

Personer, boende inom Kungsholms, S:t Görans med Essingeöarna samt Bromma församlingar, hava att vid behov av arbetslöshetshjälp ingiva ansökan därom å distriktsbyrå V (sociala byrån), se sid. 261, Svedbergsplan 2, K.; expeditionstid: vardagar 9—11.

Sociala upplysningsbyrån.

— Stockholms stads i samarbete med Stockholms kvinnoberedskap. —

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 2 tr., rum 203; t. »sociala nämnderna»; expeditionstid: 9—12, dessutom tisdagar och fredagar 18,30—19,30.

Sedan stadskollegiet den 3 juli 1941 beslutat dels bemyndiga arbetslöshetskommittén och familjebidragsnämnden att på lämpligt sätt anordna en provisorisk rådgivnings- och upplysningsverksamhet beträffande den sociala verksamheten i Stockholm, dels ock medgiva att därmed förenade kostnader skulle få bestridas av till arbetslöshetskommittén anvisade medel, hava arbetslöshetskommittén och familjebidragsnämnden i samarbete med Stockholms kvinnoberedskap inrättat en social upplysningsbyrå, vilken skall lämna råd och upplysningar i sociala frågor. Därutöver skall byråns personal vid behov bistå den besökande allmänheten med bland annat upprättandet av vissa ansökningshandlingar. Verksamheten skall även i viss mån omfatta förmedling av hjälp till hemmen vid inträffade sjukdomsfall och dylikt, då hjälp-sökande av ekonomiska skäl är förhindrad att vidtaga nödiga åtgärder. Anvisning å för hembesök och hjälp i hemmen lämpliga personer lämnas av Stockholms kvinnoberedskap.

Byråns förvaltning har uppdragits åt en delegation, bestående av en representant för arbetslöshetskommittén och en för familjebidragsnämnden jämte kommitténs och nämndens direktör. Enligt arbetslöshetskommitténs och familjebidragsnämndens beslut äger delegationen att med sig adjungera tvenne representanter för Stockholms kvinnoberedskap.

Delegerade.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm., ordf. (utsedd av arbetslöshetskommittén); Håstad, E. W., docent (utsedd av familjebidragsnämnden); Helin, M. S., direktör (utsedd av arbetslöshetskommittén och familjebidragsnämnden); Juhlin-Dannfelt, f. Gentele, Brita E., fru, Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm. (utsedda av Stockholms kvinnoberedskap).

Expedition.

E. o. assistent (XII).

Forsten, S. M.

Stockholms stads arbetsberedningskommitté.

Arbetsberedningskommittén.

Adress och telefon: se nedan under kuratorn.

I anledning av en motion i stadsfullmäktige (M:n 1936: nr 13) av herrar Hernalund, Wistrand och Öman angående arbetslösheten bland privattjänstemän verkställde en av stadskollegiet den 15 april 1937 tillsatt kommitté ingående undersökningar rörande den ifrågavarande arbetslösheten, varjämte en provisorisk s. k. arbetsberedningsbyrå anordnades i statistiska kontoret.

Den 1 december 1938 avgav arbetsberedningskommittén och statistiska kontoret ett betänkande till stadskollegiet angående arbetsberedning m. m. (Bih. 1938: nr 82).

I utlåtande nr 229 för år 1939 biträdess kommitténs förslag i huvudsak av stadskollegiet och den 15 juni 1939 bifölls kollegiets hemställan av stadsfullmäktige, som beslöt, att den hittills bedrivna försöksverksamheten med arbetsberedning skulle fortsättas på sätt stadskollegiet angivit i utlåtandet.

Stadskollegiet beslöt den 29 juni 1939 att utse fem ledamöter i kommittén.

Sedan den från slutet av år 1942 pågående försöksverksamheten på detta område inom arbetsförmedlingen så utbyggs, att skäl ej längre anses föreligga att bibehålla arbetsberedningsverksamheten i kommunal regi, hava stadsfullmäktige beslutit att kommitténs verksamhet skall upphöra från den 1 juli 1944. Kommitténs kurator har ställts till arbetsförmedlingens förfogande (jfr sid. 151).

Ledamöter.

Ekendahl, f. Pettersson, Sigrid H. E., ombudsman; **Malmström**, C. G., sekreterare; **Wahlund**, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret, ordf.; **Wide**, E. E., folkskollärare, stadsfullm., vice ordf.; en vakant.

Sekreterare.

Romberg, N. W. A., tf. aktuarie (se sid. 90).

Kurator.

Wellander, N. E., Drottninggatan 43, C.; t. »stadens arbetsförmedling».

Stockholms stads nykterhetsnämnd.

Nykterhetsnämnden.

Scheelegatan 5, 1 tr., K. (postgirokontonr 100 033); t. 52 01 50.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1916 att tillsätta *Stockholms stads nykterhetsnämnd*. Den trädde i verksamhet den 1 november s. å.

Lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlag) stadgar, att om någon är hemfallen åt alkoholmissbruk och han i följd därav finnes vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller utsätta någon, som han jämlikt stadgande i lag är skyldig att försörja, för nöd eller uppenbar värdnad eller eljest grovt brista i sina plikter mot sådan person, eller ligga det allmänna, sin familj eller annan till last, eller vara ur stånd att taga värdnad om sig själv, eller föra ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt, skola åtgärder vidtagas för hans återförande till ett nyktert och ordentligt liv. Detta gäller även, där person, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit under de två senaste förlutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för fylleri eller för ett kringlackande liv. Polis- och åklagarmyndighet samt läkare äro skyldiga anmäla till nämnd alkoholmissbruk, varom de i sin verksamhet erhållit kännedom. Länsstyrelse (överståthållarämbetet) kan, i den ordning lagen föreskriver, förordna om sådan persons intagning å allmän alkoholistanstalt. Allmän alkoholistanstalt är antingen anstalt, som av staten inrättats för sådant ändamål, eller av landsting, kommun, förening eller stiftelse eller annan anordnad anstalt, som av konungen erkänts såsom allmän alkoholistanstalt. — Hithörande frågor handläggas av kommunens nykterhetsnämnd. Ansökan om internering göres i regel av nykterhetsnämnden men kan även i vissa fall göras av polismyndighet.

Anstalter, där personer, som äro hemfallna åt alkoholmissbruk, kunna interneras eller beredas frivilligt sökt värdnad, äro dels enskilda alkoholistanstalten Härnön (adr. Taxinge-Näsby), dels erkända alkoholisthemmen Kurön (adr. postfack 570, Stockholm 1), Björknäs (adr. Järlåsa),

Älvgården (adr. Hedemora), Åsbrohemmet (adr. Åsbro), Dagöholm (adr. Lerbo), Holmforshemmet (adr. Holmfors), Holmahemmet (adr. Höör), Västkusthemmet (adr. Sundholmen), Hagbyhemmet (adr. Almunge) och Värnashemmet (adr. Vingåker), dels ock statens anstalter för värdnad av alkoholister Venngarn (adr. Sigtuna), Svartsjö (adr. Svartsjö) och Hakuäs (adr. Venngarn, Sigtuna). (Beträffande nykterhetsnämndens inackorderingshem vid Älvsjö, se nedan.)

Förutom alkoholistvärden har Stockholms stads nykterhetsnämnd till uppgift att handlägga frågor rörande nykterhetstillståndet inom Stockholm ävensom att förvalta de medel, som av stadsfullmäktige anslås till nykterhetens befrämjande inom staden eller eljest ställas till nämndens förfogande.

Även vissa andra särskilda uppgifter hava ålagts nykterhetsnämnd. Sålunda skall nämndens yttrande inhämtas över ansökan av systembolag om tillstånd till årsutskänkning. Detta gäller även, när fråga är om tillfällig utskänkning av rusdrycker. Vidare skall nykterhetsnämnden genom ett ombud deltaga i besiktning av lokaler, vilka skola användas för detaljhandel med spritdrycker, vin, pilsnerdricka samt alkoholfria drycker (jfr sid. 31). Jämlikt k. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker har överståthållarämbetet, bl. a. i syfte att erhålla bättre möjligheter till kontroll över s. k. nykterhetskaffeer, på hemställan av stadsfullmäktige förordnat, att utskänkning av alkoholfria drycker i Stockholm icke må bedrivas utan av ämbetet meddelat tillstånd. Över ansökan härom skall yttrande inhämtas från nykterhetsnämnden. (Yttranden över framställningar om tillstånd till utskänkning och utminuterung av pilsnerdricka avgivas däremot ej av nykterhetsnämnden utan av stadsfullmäktige efter beredning hos fullmäktiges utskänkningskommitté, se sid. 80.)

Enligt k. motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 skall vidare polismyndigheten före utfärdande av i förordningen omnämnt intyg rörande körkortssökandes nykterhet m. m. höra vederbörande nykterhetsnämnd angående sökandens nykterhetsförhållanden.

Slutligen har nykterhetsnämnden: att övervaka nykterhetstillståndet inom kommunen och att för sådant ändamål söka förebygga och motverka onykterhet och dryckenskap, genom upp-

lysningar, råd och anvisningar till systembolag och andra försäljare av alkoholhaltiga drycker eller ersättningsmedel därför samt genom åtgärder mot olaglig försäljning av sådana drycker eller ersättningsmedel; att verka för nykterhetsfrämjande åtgärder genom framställningar och yttranden till vederbörande myndigheter samt att tillhandagå enskilda personer med de råd och upplysningar, som äga samband med nämndens uppgifter. Nämnden skall årligen avgiva berättelse över nykterhetstillståndet inom kommunen.

Nykterhetsnämnden består av sju ledamöter och fyra suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för två kalenderår. Av ledamöterna skall en vara lagfaren, en läkare och en kvinna. Av suppleanterna skall en vara kvinna. Nämnden utser inom sig ordförande och vice ordförande. Det borgarråd, under vars föredragningsskyldighet nämndens arbetsområde faller (borgarrådet för socialroteln), äger närvara vid dess sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Nämnden utser inom sig delegationer, som handlägga frågor om tvångsinternering av alkoholister m. m.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 71). Lag 12 juni 1931 ang. behandling av alkoholister, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 med vissa närmare bestämmelser rörande alkoholistvården, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 om understöd av statsmedel till nykterhetsnämndernas verksamhet (se Kfh 1941: sid. 711). K. kung. 27 maj 1932 om gottgörelse av statsmedel för vissa kostnader för vård av alkoholister, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 711). K. förordn. 18 juni 1937 ang. försäljning av rusdrycker, med ändr. K. förordn. 11 juli 1919 ang. försäljning av pilsnerdricka, med ändr. K. förordn. 8 maj 1925 ang. försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker, med ändr. K. kung. 19 sept. 1941 ang. vissa inskränkningar i detaljhandeln med rusdrycker.

Nykterhetsnämndens ledamöter.

Ordförande.

*Öhman, H. G., prakt. läkare.

Vice ordförande.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Axi, S. G. E., fängelsedirektör.

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru, stadsfullm.

*Cruse, K.-E. S., jur. kand.

*Frank, P. W., verkst. direktör, stadsfullm.

Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Ferb, K. P. E., personalkonsulent.

Froste, f. Melander, Margit S., fru, stadsfullm.

Gau, H. A., förman.

*Sörenson, J., förbundssekreterare, stadsfullm.

Nykterhetsnämndens delegerade.

Delegerade för handläggning av alkoholistvårdsärenden.

1:a delegationen: Öhman, H. G., ordf.; Frank, P. W.; Gau, H. A.

2:a delegationen: Hedelius, A. Hj., ordf.; Cruse, K.-E. S.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora).

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Delegerade för körkortsärenden.

Hedelius, A. Hj., ordf.; Axi, S. G. E.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Tjänstedelegerade.

Öhman, H. G., ordf.; Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda); Hedelius, A. Hj.

Suppleanter: Axi, S. G. E.; Cruse, K.-E. S.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora).

Sekreterare (1,380 kr.).

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare (se sid. 110); träffas efter överenskommelse.

Revisorer.

Gemensamma för barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden (se sid. 275).

Nykterhetsnämndens expedition.

Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 52 01 50; expeditionstid: alla vardagar 9—11 samt dessutom torsdagar 17,30—18,30.

Expeditionen fungerar som nämndens beredande och verkställande organ och förestås av förste inspektören.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929 (Kf 1929: nr 69).

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ordföranden, vice ordföranden och ledamöterna vid förfall ersättas av suppleanterna hrr Gau, Ferb och Sörenson samt fru Froste i nu nämnd ordning.

NN

Inspektör (1 kl.) (19).

Sällqvist, A. A., föreståndare för expeditionen.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Ölander, A. F.; Göransson, G. G.

E. o. inspektör (3 kl.) (XVII).

Vakant, *tf.* Lundström, S. G. E.

Extra inspektör (5,160 kr.).

Lundström, S. G. E., *tjl.* (se ovan), *tf.* Malmén, G. H.

Inspektris (1 kl.) (12).

Löfwall, f. Sundberg, Astrid M. M.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Lundström, S. G. E., *tjl.* (se ovan), *tf.* Fredgård, G. Å. V.; Malmén, G. H., *tjl.* (se ovan), *tf.* Hansson, A. B. N.; Blomström, K. G. C.; Hellgren, N. O. B.

Läkare (4,200 kr.).

Petrén, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Bjelkerud, G. F.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett e. o. skrivbiträde (IV), en assistent för övervakningsarbete (3,780 kr.), tre extra skrivbiträden (2,160 kr.), en extra expeditionsvakt (2,340 kr.).

Nykterhetsnämndens inackorderingshem.

Solberga, Älvsjö 1; t. Örbj 68.

Nykterhetsnämndens inackorderingshem är avsett för personer, vilka vid utskrivning från

alkoholistanstalt eller eljest sakna lämplig bostad. Vid hemmet, som sålunda är avsett för vård av mindre ingripande natur än internering å alkoholistanstalt, mottagas förutom från alkoholistanstalt utskrivna även andra under nykterhetsnämndens övervakning stående personer, vilka kunna anses i behov av det stöd, som hemmet kan skänka dem. Inackorderad person skall i allmänhet ej kvarbo å hemmet längre tid än sex månader i följd.

Nykterhetsnämnden har för inackorderingshemmet förhyrt en fastighetsnämnden tillhörig byggnad i Älvsjö. Plats kan där beredas för 15 personer.

Förvaltningen av hemmet har uppdragits åt en särskild av nykterhetsnämnden utsedd styrelse, bestående av tre personer.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads nykterhetsnämnds inackorderingshem, fastställt av nämnden 28 maj 1931 (Kf 1931: nr 70).

Styrelse.

Axi, S. G. E., fängelsedirektör; Kjellberg, Gerda E., prakt. läkare; Öhman, H. G., prakt. läkare, ordf.

Suppleanter: Andersson, J. Eric, spårvägsman; Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, författarinna.

Föreståndare (900 kr.).

Malmén, G. H., *tf.* extra inspektör (se ovan).

En e. o. husmoder (IV), två biträden (1 a).

Styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Lilla Nygatan 5, 1 tr. (postadress: post-fack 2079, Stockholm 2; postgirokontonr 156 096): telefoner och expeditionstider: se nedan (expeditionen).

Stadsfullmäktige beslöt den 15 mars 1926 att inrätta en pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, med uppgift att biträda pensionsnämnderna (se sid. 54) i deras verksamhet. Stadsfullmäktiges ifrågasättande beslut fastställdes av överståthållarämbetet den 1 april 1926. Till byrån har sammanförts det upplysnings- och expeditionsarbete, som ankommer å pensionsnämnderna och som utan olägenhet för dessas verksamhet kan handläggas centralt. Pensionsärendenas sakliga prövning handhaves fortfarande av de olika pensionsnämnderna.

Å den centrala byrån finnes tillgängligt ett kortregister över alla de personer, som i Stockholm sökt eller erhållit pension, barnbidrag eller blindhetsersättning, varjämte därstädes sammanförts och ordnats de olika pensionsnämndernas arkiv.

Allmänheten erhåller å upplysnings- och registerbyrån kostnadsfritt råd och upplysningar såväl rörande barnbidrag och blindhetsersättning som den allmänna folkpensioneringen, ävensom beträffande den därmed förenade, av pensionsstyrelsen anordnade sjukvårdande verksamheten. I fråga om sistnämnda verksamhet, som huvudsakligen omfattar kurortsvård och yrkesutbildning, ombesörjer byrån, enligt överenskommelse med fattigvårdsnämnden, erforderlig utredning och skriftväxling ävensom utbetalning av beviljade yrkesutbildningsbidrag, stadgad övervakning under utbildningstiden m. m. Byråns tjänstemän biträda i övrigt med upprättande av ansökningar av olika slag, varjämte där tillhandahållas alla erforderliga blanketter och formulär.

Ansökningar om folkpension, barnbidrag och blindhetsersättning kunna inlämnas å byrån, som vidarebefordrar dem till de olika pensionsnämnderna. Byrån biträder även pensionsnämndernas ordförande med vissa expeditionella och mekaniska göromål samt med vissa undersökningar rörande pensionssökande och pensionstagare.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå skall i sin verksamhet uppehålla nödigt samarbete med övriga organ för stadens understödsverksamhet. Byrån står, jämlikt stadsfullmäktiges

beslut den 14 maj 1926, under ledning av en styrelse, *styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå*, bestående av fem av stadsfullmäktige för ett år i sänder valda ledamöter, av vilka två samtidigt skola vara ordförande i pensionsnämnd, en ledamot av drätselnämnden samt en ledamot av fattigvårdsnämnden.

Styrelse.

Boëthius, f. Köersner, Hedvig E., sekreterare; **Eriksson**, E. G. E., riksgäldsfullm., ordf. och kassaförvaltare; **Hallström**, K. L. F., tjänsteman, vice kassaförvaltare; **Lindquist**, C. G. A., aktuarie, vice ordf.; **Löfgren**, A., f. d. förbundsordförande.

Sekreterare.

Thulin, Y. T. (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå (se sid. 252).

Expedition.

Lilla Nygatan 5, 1 tr., C.; t. 20 22 89, 20 45 29, 20 62 03; expeditionstid: vardagar 10—14; dessutom tisdagar 19—20 och fredagar (utom juni—aug.) 19—20.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX)

(kurortsvårdsärenden).

Thulin, Y. T.

E. o. förste assistent (XIV)

(yrkesutbildningsärenden).

Sandberg, C. M. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Edling, B. Hj. M.; **Josefsson**, J. E., *tf.*

Extra assistent (3,780 kr.).

Eidenstedt, K. B.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,500 kr.).

Stockholms stads familjebidragsnämnd.

Familjebidragsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. »familjebidragsnämnden»; expeditionstid: 9—11. Som utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Enligt då gällande k. förordning den 17 april 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga vid krigstjänstgöring m. m. kunde kommun antingen inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. I anslutning härtill beslöt stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 april 1940 att tillsätta särskild nämnd, *Stockholms stads familjebidragsnämnd*, samt att arbetslöshetskommitténs förvaltningsorganisation skulle fungera som nämndens utredande och verkställande organ. Nämnden trädde i verksamhet den 23 april 1940. Jämlikt nu gällande krigsfamiljebidragsförordning skall familjebidragsnämnd bestå av tre eller fem för fyra år valda ledamöter. Jämte ledamöterna utses suppleanter till lika antal. Nämnden utser inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Familjebidragsnämnden skall till familjemedlemmar åt värnpliktiga ävensom åt värnpliktigt underbefäl i arméns reserv, som jämlikt § 28 mom. 1 i 1941 års värnpliktslag inkallats till militärtjänstgöring, utbetala familjebidrag. Med familjemedlemmar avses förutom den värnpliktiges hustru, med vilken han sammanlever, samt hans barn och adoptivbarn under 16 år, som äro under hans vårdnad, även hans hustru, barn och adoptivbarn i annat fall än som nyss sagts, hans föräldrar eller adoptant, hans hustrus barn och adoptivbarn samt hans fränskilda hustru, envar under förutsättning att den värnpliktige är underhållsskyldig mot vederbörande och vid tiden för inkallelsen i väsentlig mån bidrog till dennes underhåll. Därjämte är även den värnpliktiges husföreståndarinna att anses såsom medlem av hans familj under förutsättning, att den värnpliktige sammanbor med egna eller hustrus barn eller adoptivbarn under 16 år samt, därest han sammanbor jämväl med hustru, att hustrun är oförinögen till arbete. Familjebidrag utgår såsom familjepenning, bostadsbidrag, näringsbidrag, sjukbidrag och begravningsbidrag.

Det åligger vidare familjebidragsnämnden att mottaga ansökningar om värnpliktslån och att, efter att hava inskaffat den ytterligare utredning, som finnes erforderlig, med eget yttrande överlämna ansökningarna till värnpliktslånenämnden.

Val av familjebidragsnämnd ägde senast rum den 6 december 1943 för åren 1944—1947.

Författningar. K. förordn. 30 juni 1942 om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordning) (Svf 1942: nr 521), med ändr. K. kung. 31 dec. 1942 med närmare bestämmelser ang. tillämpning av krigsfamiljebidragsförordningen (krigsfamiljebidragskungörelse) (Svf 1942: nr 984). K. kung. 31 dec. 1942 om undantag i vissa fall från rätt till krigsfamiljebidrag (Svf 1942: nr 983). K. förordn. 28 juni 1941 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada, med ändr. K. kung. 15 jan. 1943 med vissa bestämmelser ang. tillämpningen av förordningen den 28 juni 1941 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada (Svf 1943: nr 23). K. förordn. 31 aug. 1940 om värnpliktslån, med ändr. 30 juni 1942.

Ordförande.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Vice ordförande.

Håstad, E. W., docent.

Övriga ledamöter.

Carlsson, C. W., direktör.

Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Elbe, A. M., typograf.

Grandelius, G. V., ombudsman.

Levin, f. Kaijser, Gerd, fru.

Lindell, N. M. A., ombudsman, stadsfullm.

Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm.

Sekreterare.

Helin, M. S., direktör (se nedan).

¹⁾ Vice ordföranden och ledamoten hr Carlsson skola vid förfall ersättas av suppleanterna hr Lindell och fru Levin i nu nämnd ordning samt ordföranden och ledamöterna fru Ström och hr Törnqvist av suppleanterna hrr Elbe, Grandelius och Robinson i nu nämnd ordning.

Revisorer.

Den kommunala revisionen av familjebidragsnämndens verksamhet ha stadsfullmäktige uppdragit åt de revisorer, som av fullmäktige utsetts för granskning av arbetslöshetskommitténs verksamhet (se sid. 296).

Expedition.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1); t. familje-
bidragsnämnden; expeditionstid 9—11.

Mottagning för allmänheten: Östra Järnvägs-

gatan 24, 1 tr.; expeditionstid: 8,30—14 (lördagar 8,30—12).

Som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen, se sid. 295.

Direktör

(3,600 kr. utan rörligt tillägg).

Helin, M. S., direktör (se sid. 296).

Beträffande personal hänvisas till sid. 296 ff.

Stockholms stads folkköksstyrelse.

Folkköksstyrelsen.

Adress och telefon: se nedan under sekreteraren.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1943 att inrätta *Stockholms stads folkköksstyrelse* med uppgift att handhåva de uppgifter, som omförmälas i k. m:ts kungörelse den 1 oktober 1943 angående statsbidrag till folkköksverksamhet.

Med folkkök förstås kommunal inrättning för tillhandahållande av lagad mat för utspisning på stället eller för avhämtning. Kommun, som driver folkkök, må kunna erhålla visst statsbidrag till bestridande av de därmed föränade kostnaderna. Som villkor härför skall gälla bland annat, att k. m:ts funnit, att inom kommunen behov av folkkök föreligger, att verksamheten drives i enlighet med av k. m:ts fastställd plan, samt att handhavandet av folkköksverksamheten är anförträtt åt en av kommunen utsedd särskild styrelse, folkköksstyrelse. Plan för folkköksverksamheten skall innefatta uppgift om på vad sätt och i vilken omfattning folkköket skall drivas, inom vilka befolkningsgrupper rätt att erhålla mat till nedsatt pris må kunna medgivas samt grunderna för prisnedsättningen, folkköksstyrelsens sammansättning och befogenheter, på vad sätt samordning av folkköksverksamheten och den av den lokala socialtjänstorganisationen för krigstid planlagda utspisningen av hemlösa m. fl. är avsedd att åstadkommas samt hur folkkökets räkenskaper skola föras. Ledamöter i folkköksstyrelse utses av kommunen till det antal, som med hänsyn till föreliggande förhållanden prövas erforderligt. I styrelsen skall dock alltid ingå en representant för vart och ett av följande lokala organ, nämligen kristidsnämnden, fattigvårdsstyrelsen [fattigvårdsnämnden] och socialtjänstorganisationen samt, därest arbetslöshet

föranlett eller varit en av orsakerna till folkkökets tillkomst, arbetslöshetskommittén. Vidare skall i folkköksstyrelsen alltid finnas en i hushållsgöromål sakkunnig kvinna. På styrelsen skall ankomma att i enlighet med grunder, som bestämts i fastställd plan för folkköksverksamheten, besluta åt vilka personer inom de i planen angivna befolkningsgrupperna mat skall tillhandahållas till nedsatt pris.

Folkköksstyrelsen består av fem ledamöter, varav en, ordföranden, utses av stadskollegiet bland borgarråden. Övriga fyra ledamöter liksom suppleanter till samma antal väljas av stadsfullmäktige för en period av två år.

Val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 24 januari och 21 februari 1944.

Författning. K. m:ts kung. 1 okt. 1943 ang. statsbidrag till folkköksverksamhet.

Folkköksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd för tiden 1944—1945).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.

Övriga ledamöter

(valda för tiden 1944—1945).

Hallström, K. L. F., tjänsteman; Helin, M. S., direktör; Hernelius, J. A., verkst. direktör, vice ordf.; Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.

Suppleanter: Ager, Ruth M., skolkökslärrinna; Levin, f. Kaijser, Gerd, fru; Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.; Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Nilsson, B. M., ingenjör (se sid. 224); t. »gasverket».